



# Glasnikmira

ISSN 1840-1414

## Tema broja: uskr

„Sišao nad pakao –  
treći dan uskrsnuo“  
Isus Krist – naš Orfej

Naš izbor

Ljubav bez zatajenja

Novi život s Gospom

Život posvećen Gospi  
i hodočasticima

Samo u Isusu  
otkriva se istinsko  
poslanje žene

Problem „tri dana“

Neka Gospodin  
vodi naša srca

Elitizam i karijerizam  
nemaju mjesta u Crkvi

Radost Uskr

Uskr je i svako srce  
koje nije pokleknulo

# Sretan Uskr!

Draga djeco! Pozivam vas da budete sa mnom u molitvi u ovom milosnom vremenu kad se bori tama protiv svjetla. Molite, dječice, ispovijedajte se i počnite novi život u milosti. Odlučite se za Boga i On će vas voditi prema svetosti i križ će vam biti znak pobjede i nade. Budite ponosni da ste kršteni i zahvalni u svome srcu da ste dio Božjeg plana. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

## Iz sadržaja



Fotografija na naslovnici: Foto arhiv župa Međugorje

### Uskrs

„Sišao nad pakao – treći dan uskrsnuo“ Isus Krist – naš Orfej, RRA T. PERVAN  
 Naš izbor, FRA M. ŠAKOTA  
 Ljubav bez zatajenja, FRA Z. BENKOVIĆ  
 Mir Vama!, FRA G. AZINović

### Gospina škola

Novi život s Gospom, T. GAŽIOVA  
 Život posvećen Gospi i hodočasnici, P. TOMIĆ  
 Samo u Isusu otkriva se istinsko poslanje žene

### Događanja

Hodočašće molitvene zajednice „Apostoli Krvi Kristove“ iz Zadra  
 Regionalni susret polaznika e-duhovnih vježbi u Međugorju  
 Utjecaj ekrana na razvoj djeteta, 6. korizmena tribina,  
 Problem „tri dana“, S. GAETA  
 Meditacija, FRA M. ŠAKOTA  
 Neka Gospodin vodi naša srca, J. BURAZER

Elitizam i karijerizam nemaju mjesta u Crkvi, FRA I. DUGANDŽIĆ

### Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Radost Uskrsa, M. MILETIĆ,  
 Uskrs je i svako srce koje nije pokleknulo, K. MILETIĆ

In memoriam: mons. Eduard Peričić

### Iz života Crkve

Bitka dobivena pobjeda izvojevana..., FRA T. PERVAN

### Hrvatsko kršćansko nazivlje

Očenaš, Oče naš, Molitva Gospodnja ili kako drukčije?, M. MAMIĆ

### Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

## Uvodnik



UREDNIK  
 MARIO VASILJ TOTIN

## MEĐUGORJE – EMAUS NAŠEG DOBA

Tisuće vjernika sa svih strana svijeta pohrlilo je ovih pouskrsnih dana u Međugorje, kao učenici putujući prema Emausu. I danas traže Uskrsloga Gospodina tamo gdje je Njegova Majka!

Ono što bismo im kao dobri domaćini i baštinici velikih milosti mogli ponuditi jest duhovna misao našega fra Slavka Barbarića: „Uskrsnuće počinje već u trenutku kad se odlučimo boriti protiv zla u sebi i oko sebe, kad počnemo vjerovati da se isplati ljubiti i praštati, da se isplati biti darežljiv i milosrdan. Svaki milimetar slobode i ljubavi mora se izboriti neprestanim nastojanjem i borbom protiv ropstva i mržnje.“

To vrijedi i za ovo vrijeme kada se nakon zore Uskrsa svi moramo suočiti s onim što je ovdje i danas. Riječ je naime o nama samima, o onome kako se odnosimo prema otajstvu, koliko ga čuvamo od cjenkanja sa zamkama svijeta. Zato Međugorje danas ni sutra ne smije postati *spin* – virtualna duhovna i intelektualna roba oko koje se cjenka i koju se prodaje svijetu radi njegove naklonosti, osobito one medijske u kojoj je častohleplje i snobizam vrhunac uspjeha.

Pomaknuta ploča s groba postala je prijelomni trenutak povijesti i šansa novoga početka. Krist je uskrsnućem presjekao ljudsku povijest na dvije polovice: na tamu i svjetlost, na smrt i život.

On, koji je za sva vremena razlučio dobro od zla, poziva i danas da duboko prionemo ponajprije na metanoju samih sebe.

Uskrsno *Aleluja* nameće se u sadašnjem hrvatskom povijesnome trenutku kao jedina utjeha u duhovnoj i političkoj konfuziji u koju smo se zapleli. Ovaj Uskrs 2018. događa se u vrijeme velike opasnosti da unatoč upozorenjima srca povjerujemo u tamu, te da pojedince, ustanove i nove zakonske i moralne norme koji nastoje zauzeti Božje prijestolje proglasimo demokratskom alternativom i jedinim pravim putem. Nije ovdje samo politika u pitanju, nego u njenom privitku čitav splet ideja koje zadiru u najtemeljnija ljudska prava. Koliko li je samo laži, marketinških trikova i podvala crkvenim ljudima koji se žele poslužiti ili osobno uključiti u nove zakonske igre ili deklaracije, poput one – Istanbulske. Ponavljaju se stare i tužne priče. Bijelo se proglašava crnim, i mnogi to očima gledajući, prihvaćaju.

No laž i bijeg će brzo polomiti noge i upropastiti mnoge duše. Ima lijeka: „Kad se srce ispuni obraćenjem i ljubavlju, grijeh, zlo i smrt nestaju, a nastanjuje se život, nastanjuje se Bog među nama. A to je Uskrs.“ (fra S. Barbarić)

Događaj iz Emausa upravo nam govori kako i mi danas možemo susresti Gospodina na putu našega života, u svim svojim prilikama i neprilikama.

Nije li Emaus upravo slika našega Međugorja, mjesta gdje su milijuni susrevši Krista, krenuli u svijet svjedočeći pobjedu života nad smrću?

#### GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik  
 Informativni centar MIR Međugorje  
 Glavni urednik  
 Mario Vasilj Totin  
 e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr  
 Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate  
 Nikolina Sivrić  
 e-mail: pretplategm@medjugorje.hr  
 Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura  
 Ana Vulelija  
 Grafičko oblikovanje  
 SBD, Mostar  
 Tisak  
 Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

#### UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352  
 Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22  
 Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

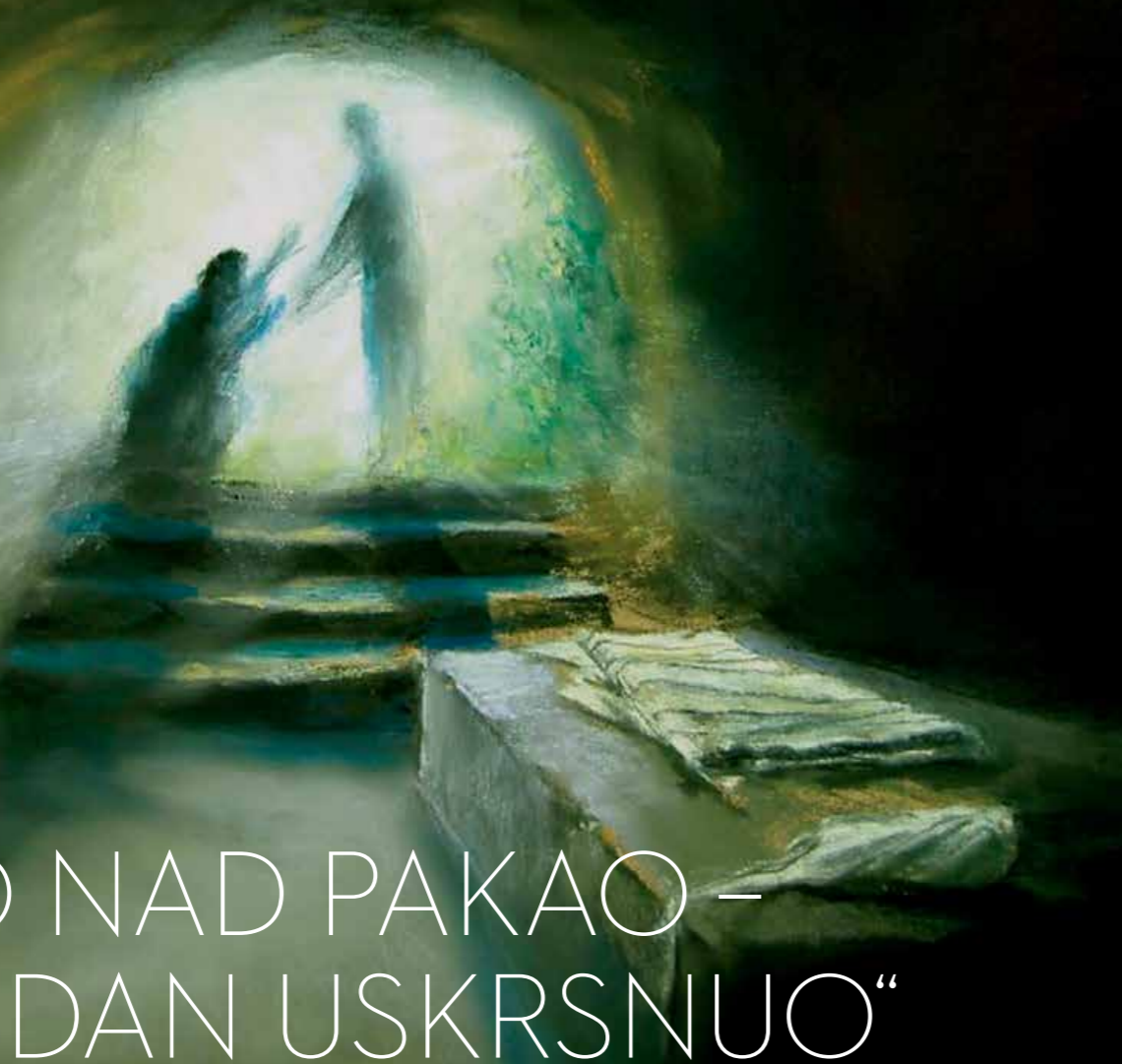
Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 (svrha uplate: Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH  
 e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

U zbilji, događaju uskrsnuća Isus kao Božanski pjevač pjeva novu pjesmu. Pjesma je to otkupljenika iz Knjige Otkrivenja, zanosna pjesma ljubavi.



# „SIŠAO NAD PAKAO – TREĆI DAN USKRSNUO“ ISUS KRIST - NAŠ ORFEJ

James Martin

Već smo jednom zgodom uspoređivali Isusa s mitskim kraljem Edipom. Isus otvara oči slijepcima, on Svjetlo svijeta, dok Edip, temeljni lik suvremene psihoanalize, nakon što su se sva proroštva glede njegove osobe i uloge u drevnoj Tebi ispunila, sebi kopa oči te sebe osljepljuje. Pada u posvemašnju tamu te u mraku skončava svoj život. Freud, židovskog podrijetla, namjesto da preuzme za svoje uzore velike biblijske likove, uzima mitskog Edipa i prema njemu gradi svoju psihoanalizu. Dobra slika suvremenoga čovjeka i čovječanstva, koje srlja iz zla u gore, bježeći sa svjetla u polumrak i tamu, u neonsku ili LED-rasvjetu. Još jedan lik iz grčke mitologije daje se usporediti s Isusom Kristom. Riječ je, naime, o mitskom pjevaču i sviraču Orfeju. Rani kršćanski pisci rado su uspoređivali Isusa Krista s mitskim Orfejem. U časoslovu Velike subote stalno imamo spomen na Kristov silazak u Podzemlje. Ne veli se Pakao, nego Podzemlje. Sišao nad Pakao, molimo u Vjerovanju. Podzemlje je druga riječ za tu zbilju. U Isusu Kristu imamo tajnu Boga i čovjeka, osobe koja je pobijedila smrt. Naime, Isus je objava čiste Božje ljubavi, ljubavi jače od smrti. Srčika Isusova života jest ljubav. Bog je tako ljubio svijet da je poslao svoga Sina... I Sin Božji ide dragovoljno u smrt za grješnike. Božić je u svjetlu, ali isto tako i Uskrs. Svjetlo i život, ljubav koja pobjeđuje. Isus se spustio u sva područja ljudskoga života i umiranja.

## ORFEJ U PODZEMLJU

Upravo su za tu činjenicu crkveni oci nalazili inspiraciju i u grčkoj mitologiji, tajnu Božje Riječi koja pobjeđuje Smrt. Otkrili su je i u mitskom grčkom pjevaču i sviraču Orfeju. Orfej bijaše nadahnuti pjevač i svirač, svojom je lirom znao dirnuti srca ljudi, ali jednako i životinja, biljaka i stabala. Euridiku, ljubljenu zaručnicu, na dan vjenčanja ugriza ljutica te je preminula. Bogovi je smještaju u Podzemlje. Orfej je očajan zbog gubitka svoje ljubljene te odlučuje zaputiti se u Podzemlje, ne bi li je vratio u život, svoju ljubljenu suprugu. Tjeran je ljubavlju! Pokušat će svojom lirom i pjesmom umilostiviti božanstva Podzemlja kojima će pjevati svoje napjeve. I zbilja mu se posrećilo.

Svojim je melodijama dirnuo srca stanovnika Podzemlja. Omekšao srca svima. Najednom Sizif prestaje gurati svoj kamen uzbrdo. Tantal zaboravlja svoje muke, vječnu glad i žeđ. Erinije, božice srdžbe i osvete, po prvi put počinju lijevati suze. Do te je mjere Orfej dirnuo podzemni svijet da su se bogovi smilovali i dopustili mu da može vratiti Euridiku u život, samo pod jednim uvjetom. Ne smije se okrenuti da vidi svoju ljubljenu. Slično je u Starom zavjetu, kad je Andeo tjerao Lota, ženu mu i kćeri iz Sodome i Gomore. Nisu se smjeli okrenuti. Lotova se žena okrenula da vidi propast gradova i pretvorila se u stup soli. Tako i ovdje. Orfej ide naprijed, Euridika ga slijedi. U jednom trenutku Orfej kao da sluti da ga ljubljena supruga ne prati. Gubi kontakt s njom. Okrene se da je vidi. U tom trenutku njegova ljubav drugi put umire i nestaje u Podzemlju. Orfej ostaje zavisno neutješeno. Ljudska ljubav nije kadra pobijediti smrt!

## ISUS KRIST - KRŠĆANSKI ORFEJ

Motiv Orfeja napose je rabio rani crkveni pisac Klement iz Aleksandrije, učitelj genijalnoga Origena. On veli, Isus je pravi Orfej. Njemu uspijeva razvaliti vrata Podzemlja snagom neuništive ljubavi. „Sišao nad Pakao – treći dan uskrsnuo od mrtvih.“ U svojoj je smrti sišao u Podzemlje. Toga se sjećamo na Veliku subotu. Mi mislimo, Velika je subota dan mirovanja. Ne, Sin Božji ne miruje. Vodi u nebo sve koji su žudno iščekivali trenutak otkupljenja u smrti na križu Sina Božjega. Otpjevao je u Podzemlju pjesmu božanske ljubavi i pjev



FRA TOMISLAV  
PERVAN

mu ne bijaše uzaludan kao Orfej. Grčka mitologija ne poznaje otkupljenje, ne poznaje uskrsni zagrobni život, ljubav je ondje polovična, ljudska, ostaje u zemaljskim nesavršenim protegama, dok je u Isusa savršena, bezuvjetna. Isus uskrisava na novi život kako bismo mi s njime zajedno pjevali uskrsni *Exultet*.

Orfej je svojim pjevom te lirom-harfom na jedinstven način dirao stvorenja. Ljude, životinje, stabla. Sve je znalo (pro)plesati. Upravo kao što vele i starozavjetni psalmi („Raduj se, nebo, i kliči, zemljo! Neka huči more i što je u njemu. Nek' se raduje polje i što je na njemu, neka klikće šumsko drveće“ – Ps 96,11.12). Na poseban se način ozbiljilo to u Isusovu životu. Već za kušnje u pustinji veli se da je živio u savršenu skladu sa zvijerima. U njegovu se životu obnavlja izvorno edensko stanje u kome se nalazio Adam prije pada i grijeha, kad je živio u savršenoj harmoniji sa stvorenjem. Nije mu bilo neprijateljski nastrojeno. Ozbiljuje se to u Isusovu životu i djelovanju. U pustinji mu anđeli služe. Svojom umilnom riječju vida rane, liječi bolesne, mrtve vraća u život. Pod njegovim se rukama i na njegovu riječ rađa novi svijet, novo stvorenje. *Prošao je zemljom čineći dobro, samo dobro!* – sinteza je Isusova života (Dj 10,38). Svakomu. Tako je divno zborio o pticama, poljskim ljiljanima, pjesničkom dušom. Kroz njegove je riječi odzvanjao glas samoga Tvorca, načinom kako je zborio, ljude oslovljavao, dizao.

## RASTANAK - OBEĆANJE RADOSTI I MIRA

Njegova je riječ preobražavala, dizala, uskrisavala. Pretvorba snagom riječi. Kao na Posljednjoj večeri nad kruhom i vinom: *Ovo je Tijelo moje. Ovo je Krv novoga Saveza*. Ili pak u govoru o trsu i lozama: *Vi ste već očišćeni snagom riječi koju sam vam zborio* (Iv 15,3), kako jamči u oproštajnim riječima svojim učenicima. Njegova riječ čisti, prožiže, podiže. Isusov glas i njegova riječ bijahu umilni da su uzeti i opterećeni grijehom i sudbinom ustajali, podizali se iz praha, počinjali novi život. Život mu bijaše vebni himan Stvoritelju, otpjevao je na ovoj zemlji nezaboravne melodije koje su se urezale u srcima njegovih najbližih. Ništa nije pisao, ništa nije pismeno ostavio, da se ne bismo mučili oko rekonstrukcije, nego je ostavio

upisana sebe neizbrisivo u srca onih koje je dirnuo. Nakon susreta s njime čovjek nije mogao ostati stari. Nestaje grizodušja, samoosude, čovjek je započinjao živjeti novim skladnim životom. U harmoniji sa sobom, sa svim i svakim. Za svoje riječi govori kako je sve to zborio da bi radost učenika bila potpuna, savršena (Iv 16). „To sam vam zborio da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna“ (Iv 15,11).

**Najčešći uskrsni usklik jest Aleluja-Haleluja-Slavite Gospodina. Pjev je to Pobjednika nad smrću, božanskog Orfeja Isusa Krista. Krist nam daje udjela u pjesmi ljubavi koja pobjeđuje smrt.**

Što je posve neobično, u trenutku rastanka, namjesto tuge i žalosti, depresije i suza, Isus govori o nepomućenju radosti i miru koje ostavlja učenicima! Nije im ostavio knjigu, nije im oporučno dao Bibliju, nego im obećaje i šalje Duha Svetoga! To je bitno za kršćanstvo! Kao što je onaj mitski Orfej budio radost i ushit u ljudskim srcima, tako je i Isus budio u srcima učenika radost zapretanu negdje u dubinama duše, u podzemnim vodama čovjekova bića. Stvoreni smo za sreću i radost – to je Isusova poruka nama na zemlji. To nam nakon njegova odlaska jamči i donosi Duh Sveti koga obećaje onima što vjeruju u njega, a Isus ga šalje nakon svoje proslave (usp. Iv 7,39).

## USKRS - HVALOPOJ STVORENJA

U zbilji, događaju uskrsnuća Isus kao Božanski pjevač pjeva novu pjesmu. Pjesma je to otkupljenika iz Knjige Otkrivenja, zanosna pjesma ljubavi. Nakon uskrsnuća svoje oslovljava silnom ljubavlju. Mariju na grobu nježno oslovljava, da ga je ona po melodiji glasa prepoznala: „Rabuni!“ Svi možemo osjetiti njegovu ljubav i prema nama. Vrhunac je ljubavi kad pere noge učenicima. Francuski filozof, katolički egzistencijalist

Gabriel Marcel, rekao je jednom: „Ljubiti – znači reći osobi: Ti, ma ti ne ćeš umrijeti!“ Ljubav jača od smrti. Način na koji je Isus ophodio s učenicima, s vlastitom Majkom, s Marijom Magdalenom, način na koji čovjeka oslovljava, dokaz je da smrt nema posljednju riječ. Smrt ne može uništiti božansku ljubav koja se iz Isusa izljuje. Orfejeva je ljudska, Isusova je Božja ljubav!

U svojim oprostajnim govorima Isus učenicima jamči da su čisti snagom njegove riječi, da će doći k njima, da će imati nepomućenu uskrsnu radost. Nakon uskrsnuća Marija – nakon što ju je Isus nježno oslovio, žurno hita učenicima i njima tužnima i uplakanima javlja: „Vidjela sam Gospodina!“ Poput Marije iz Magdale i mi bismo trebali u svome životu intonirati himan ljubavi, da se naime smrt pretvara u život, da se kamena srca otvaraju kao Lazarov grob, da ljudi postaju novi i žele jedni drugima mir. Krist – uskrsna radost našega života, Krist – snaga našega života. Svi se sjećamo remek djela – filma „Misija“ i Morriconeove glazbe – *Gabrijelove oboe*. Postoje napjevi koji su naprosto hitovi, ne daju se izbrisati iz sjećanja. To su suvremeni Orfeji, to su skladatelji koji imaju nadahnuće te nam ostavljaju napjeve koji opijevaju tajnu smrti i uskrsnuća, tajnu jaču od smrti.

#### SLAVITE GOSPODINA

Najčešći uskrsni usklik jest Aleluja-Haleluja-Slavite Gospodina. Pjev je to Pobjednika nad smrću, božanskog Orfeja Isusa Krista. Krist nam daje udjela u pjesmi ljubavi koja pobjeđuje smrt. Svima nam je u sjećanju čuvena melodija iz Händelova oratorija *Mesija*. Djelo je skladao nakon što je s 52 godine pretrpio moždani udar te uzetost desne strane. Liječnici su govorili da je glazbeni genij za glazbu izgubljen. Međutim, volja za životom bijaše jača od apopleksije. Preporučili su mu vruće toplice u Aachenu. Savjet bijaše da ne smije biti dulje od tri sata u vrućim kupkama jer postoji opasnost srčane kljenuti. On je međutim znao u njima boraviti i po deset sati. Čudesno je ozdravio. Sam je govorio kako se „vratio iz Podzemlja“. Trebala je još volja za skladanje. Međutim, bio je pod teškom depresijom. Dugovao je mnogo, vjerovnici su ga salijetali, londonsko društvo ga je gotovo zaboravilo. U takvu stanju prija-

**Ništa nije pisao, ništa nije pismena ostavio, da se ne bismo mučili oko rekonstrukcije, nego je ostavio upisana sebe neizbrisivo u srca onih koje je dirnuo. Nakon susreta s njime čovjek nije mogao ostati stari. Nestaje grizodušja, samoosude, čovjek je započinjao živjeti novim skladnim životom. U harmoniji sa sobom, sa svim i svakim.**

telj-tekstopisac opera i oratorija poslao mu je paket s novim libretom. Tjeran nutarnjim nagonom, ne mogavši zaspati, uzeo je u kasnoj noći paket, iščitao libreto i dao se na skladanje besmrtnoga oratorija *Mesija*. Njegovu bolest i ozdravljenje te skladanje i smrt nenadmašno je opisao u eseju *Uskrs Georga Friedricha Händela* austrijski pisac Stefan Zweig u zbirci eseja *Zvezdani trenutci čovječanstva*.

Dok je čitao pojedine dionice, osjećao je da su pisane za njega i njegovo duševno stanje. Trebao je uskrsnuti iz svoje depresije, dići se iz ponora. Tih dana gotovo ništa nije jeo. Za tri tjedna, 14. rujna 1741. – blagdan Uzvišenja sv. Križa – oratorij je bio gotov. London nije bio voljan za praizvedbu. Praizvedba bijaše u katoličkim Dublinu za Uskrs 1742. Oratorij je požnjeo fenomenalan uspjeh. Za svega svoga potonjeg života nije uzeo ni novčića od ulaznica. Sav je prihod namijenio bolesnicima i utamničenicima. Rekao je kako je sam bio bolesnik i zatočenik, pa njima namjenjuje sav prihod. U agoniju je pao na Veliki petak, a preminuo na Veliku subotu 1759. Nije dočekao uskrsna zvana. Čuo ih je u vječnosti uz velebni pjev *Haleluja* i završno *Amen* oratorija koje poput veličanstvene fuge traje oko četiri minute. Dva sloga, početno veliko „A-men“. Vjerovao je da ga je sam Gospodin izveo iz Podzemlja zajedno s Isusom, svojim i našim Orfejem, te ga nadahnuo da za samo tri tjedna (!) sklada i ostavi svijetu zauvijek besmrtno djelo koje traje otprilike dva i pol sata. S pravom to bijaše jedan od zvezdanih trenutaka čovječanstva!

Isto se može dogoditi i s nama. Dopustiti Isusu da siđe u ponore našega bića, da i u nama prestane Sifiz vječno valjati kamen uzbrdo, da Tantal prestane s vječnom glađu i žeđu, dok su mu na dohvata i usana i ruku pitka voda i zamamno voće. Isus stišava u nama božice gnjeva Erinije, stišava oluje i bure u našim srcima. Osposobljava nas da poput Marije Magdalene budemo vjesnici Uskrsa, da pjevamo s Händelom zanosno *Aleluja*, (s)pjev ljubavi Stvoritelju koji pobjeđuje smrt u Isusovoj osobi i pruža svima te jamči nadu uskrsnuća.

## ISUS I TRI MARIJE

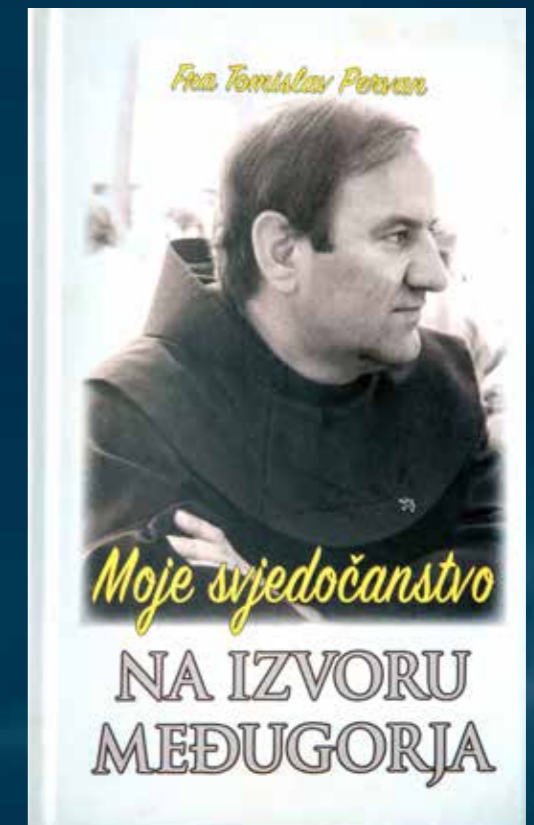
Bio je petak... Oblacima boli uzburkala se tamnosiva neba pučina. Njegovo se tijelo trzalo na križu, tri su Marije plakale, mi smo pognuli glave, u duše se spustila teška pomrčina. Danas je nedjelja... Nevidljiva ruka sa srca nam skinula tuge težinu, i mi ganuti ne vidimo drugo doli cvijeće, sunca, sjaja i rose, osjećamo radosti i svježinu. On više nije sužanj hladnoga groba, On sav čist i bijel prolazi i kroz bašče, mokre Mu se grane s puta uklanjaju,

doline mirišu zorom, glasovi ptica zorom odzvanjaju. Tišina... Grmlje je procvalo bjelinom. Tri Ga Marije traže nijeme, isplakane i neće Ga naći u hladnom grobu... O, kako će danas biti očišćene duše I tri Marije blijede srećom obasjane! Jer On više nije prikovan na drvo, Više nije sakriven teškim kamenom. On je uskrsli Krist – Pobjednik, koji čeka, da svako srce – i srce svake Marije zavije plaštem radosti, ugrije ljubavi plemenom...

Aleksa Kokić



William-Adolphe Bouguereau



Fra Tomislav Pervan

Moje svjedočanstvo

NA IZVORU MEĐUGORJA

Dr. fra Tomislav Pervan je znalac o duši – ustrajni ispovjednik, autor okrijepljujuće i lijepe riječi, vlasnik iznimnih pisanih dometa – jako bremenitih smislom, ohrabrenjem i porukom. On svakim slovom veliča, poput Marije, Isusa Krista – našega Gospodina. Fra Tomislav je već legenda – ucrtan je u zemljovid naše kulture i duhovnosti – a ova knjiga je sigurno jedna od onih koje nakon čitanja ne ćete zaboraviti.



Knjigu možete naći u Suvenirmici Informativnog centra MIR Međugorje.





FRA MARINKO  
ŠAKOTA

### „ŠTO SE DOGAĐA NAŠEM

**NARODU?“**, postavio sam pitanje u razgovoru s gospođom Ankicom Baković, psihologinjom koja živi i radi u Livnu, a koju sam pozvao u Međugorje da održi tribinu na temu *Utjecaj ekrana na dječji mozak*. „Imam dojam da se ne snalazimo u ovom vremenu“, nastavio sam svoje razmišljanje. „Toliko novih ponuda, izazova, kušnji za djecu i mlade, ali i za odrasle. Toliko toga nas rastura i radi od nas što hoće.“ „Ništa nas ne rastura!“, vrlo energično reagirala je Ankica. „Mi dopuštamo da nas rastura! Mi dopuštamo drugima da od nas rade što hoće!“

Moram priznati, iznenadila me gospođa Baković svojom neposrednošću. Odmah sam shvatio da se radi o osobi direktnoj u komunikaciji, koja ne okoliša nego kaže što misli. Zastao sam na trenutak, svjestan istine koju je izrekla. Potom je nastavila: „Što god nam se u životu događa, mi imamo izbor. Do nas je! Drugi nam mogu nuditi što hoće, ali mi biramo.“

Priznao sam i sebi i psihologinji Ankici da sam u razmišljanju bio pošao u krivom smjeru i krivca tražio izvan sebe, no ona mi je pomogla da pogled okrenem prema sebi, odnosno prema nama kao narodu. Koliko god drugi nudili pogrešne stvari i nazore, na koncu ne ovisi o njima nego o nama. Uvijek je važno sebi reći: *Ja mogu birati*.

Kao primjer osobe koja je postupila kako je Ankica rekla, na pamet mi dođe grčki filozof Sokrat koji je na pitanje, zašto svaki dan dolazi na tržnicu u Ateni, a ništa ne kupuje, odgovorio da svakodnevnim posjetom tržnici želi vidjeti koliko ima stvari koje mu ne trebaju. Drugi su kupovali, ali on nije, jer je izabrao da ne kupuje, iznoseći razlog da mu ponudene stvari jednostavno nisu potrebne.

Istina, roditeljima u današnjem vremenu nije uvijek zgodno u odgoju djece, jer djeca vide jedni od drugih mnoge primamljive stvari, poput mobitela, markirane odjeće i obuće



Foto arhiv župa Međugorje

# NAŠ IZBOR

i sl., pa vrše pritisak na roditelje da im sve to nabave. Ostaje, međutim, ključno pitanje: Moraju li roditelji ispuniti svaku dječju želju? Pođemo li od stava da uvijek imamo izbor, da se ne moramo osjećati prisiljeni nešto činiti, tada ponude mogu biti velike i privlačne, ali mi ne moramo kupiti sve što nam se nudi.

U Kraljice Mira jako je važan pojam *izbor*. Već u prvoj poruci upućenoj župi Međugorje Gospa je rekla: „Ja sam ovu župu na poseban način izabrala i želim je voditi.“ (1. ožujka 1984.) Nekoliko mjeseci nakon toga govori ne samo o župi: „Vi ste izabrali narod i Bog vam je dao velike milosti.“ (15. studenog 1984.)

Što je učinila prema nama, Gospa želi da i mi činimo prema Bogu. „Danas vas pozivam da se iznova odlučite za Boga i da Boga izaberete prije svega i iznad svega...“ (25. siječnja 1990.) Prigode u izboru za ili protiv Boga su razne, a svakodnevno su moguće kad su u pitanju materijalne stvari. „Neka vas Sotona ne privuče materijalnim stvarima, nego, dječice, odlučite se za Boga...“ (25. ožujka 1996.)

Kako i kada se odlučiti za Boga? Odlukom za molitvu! Odlučimo li se izjutra dan početi molitvom, dali smo prednost Bogu pred drugim stvarima, izabrali smo ga i stavili na prvo mjesto u svom životu.

Post je također odluka za Boga. To je način življenja Isusovih riječi: „Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta.“ (Mt 4,4) Posteci o kruhu i vodi uzimamo kruh i vodu kako bismo postali svjesni bitnoga i viška. Svođeci hranu na minimum – na kruh i vodu – otkrivamo što je u životu bitno, a što nebitno, što nam je potrebno za život, a što nam kao višak i nepotrebna prtljaga opterećuje život. Vježbajući se ostati kod kruha i vode i ne uzeti nešto drugo, postajemo sposobni ostavljati i oslobađati se od svih nebitnih i štetnih materijalnih stvari koje nas zarobljavaju na našem životnom putu prema vječnosti. S druge strane post je prilika da se odlučimo uzeti Sveto pismo i hraniti se Božjom riječju.

Kraljica Mira nam kaže: „Vi ste, dječice, slobodni izabrati dobro ili zlo.“ (25. siječnja 2008.) Slobodni – to znači da možemo birati. Nismo prisiljeni nešto činiti. Ako mi se zlo

nudi, ne moram se odlučiti za zlo. Filozof Kierkegaard je smatrao da je naš izbor slobodan tek kad se odlučimo za dobro. Ako smo se odlučili za zlo, znak je to da smo već prije toga bili zarobljeni zlom.

Izvanjske okolnosti mogu biti teške, ali i tada se možemo odlučiti i birati. O tome svjedoči Etty Hillesum, mlada Židovka koja je u trenutcima dok piše sljedeće riječi, bila zatvorena u getou. „Ne mogu nam ništa, doista ništa. Mogu nam život učiniti prilično teškim, mogu nam oduzeti neku slobodu pokreta koja je izvanjska, ali mi sami sebi oduzimamo svoje najbolje snage svojim kobnim psihološkim držanjem. Kada se osjećamo proganjani, ponižavani, ugnjetavani. Kada osjećamo mržnju. Kada smo hvalisavi da sakrijemo svoj strah. Imamo potpuno pravo s vremena na vrijeme biti tužni i klonuli zbog onoga što moramo podnositi: to je ljudski i razumljivo. Pa ipak, ono istinsko lišavanje mi namećemo sami sebi. Meni se život čini tako lijepim i ja se osjećam slobodnom. U meni se prostiru nebesa široka poput svoda. Vjerujem u Boga i vjerujem u čovjeka, usudujem se reći bez lažnog srama... Ja sam sretna žena i pjevam hvalospjeve životu – Da! – godine Gospodnje, još uvijek i zauvijek Gospodnje, 1942, četvrte ratne godine.“

Isus želi da naučimo birati. „Ako te tko prisili jednu milju, podi s njim dvije.“ (Mt 5,4) Prisila se preobražava u naš izbor, a time prestaje biti prisila, ako je prihvatimo i izaberemo ići s nekim još jednu milju. To nas oslobađa od druge osobe. Ako nema izvanjske slobode, uvijek je moguće pronaći je u svojoj nutrini.

Izbor dobra kao i izbor zla imaju svoje posljedice. „Bez Boga, dječice, nemate budućnosti, nemate nade ni spasenja, zato ostavite zlo i izaberite dobro“ (25. srpnja 2015.), „odlučite se za Boga, koji je sloboda i ljubav. Izaberite život, a ne smrt duše.“ (25. ožujka 1996.) „Ođrecite se grijeha i odaberite život vječni.“ (25. siječnja 2008.)

Nakon gore spomenutih riječi o slobodi izbora dobra i zla Gospa nas uči jako važnoj lekciji: „Zato vas pozivam: Molite i postite...“ (25. siječanj 2008.) Ovo je važno jer Gospa nas uči da svoje odluke i izbor ne smijemo prepuštati „slučaju“, odnosno raznim utjecajima, već ih je potrebno

odgajati i hraniti. Molitva i post nas osposobljavaju kako bismo donosili dobre i zrele odluke. Sjetimo se Adama i Eve. Što je utjecalo na njih da se nisu odlučili za Boga nego za zmiju, a time za zlo? Zašto se netko odlučuje protiv Boga? Zašto se odlučuje biti ateist ili agnostik? Što je sve utjecalo na takve odluke? Jesu li takve odluke bile slobodne ili su bile pod nečijim utjecajima?

Psihologinja Ankica na tribini je govorila o utjecaju ekrana na razvoj dječjeg mozga. Među ostalim rekla je kako roditelji daju djeci ekran (televizor, mobitel, tablet...) s izlikom: „Daj mu da se smiri.“ To je način kako neki roditelji odlučuju „riješiti“ problem. No, zapravo ga ne riješe nego ga tek stvaraju. Na taj način dijete stječe spoznaju i iskustvo: *Meni treba nešto izvana da se smirim!* Problem je, međutim, što će isto pravilo vrijediti i kasnije kad osoba odraste. Kad dođu nemiri zbog različitih životnih problema, križeva, života s osobama koje nisu po vlastitoj mjeri i slično, odrasla osoba će postupiti po naučenom receptu i reći: *Meni treba nešto izvana da se smirim.* A to nešto u novoj situaciji može biti alkohol, droga i slično.

I Gospa želi da se smirimo, da pronađemo mir, ali ne da ga dobijemo izvana nego iznutra. Mir koji Gospa nudi dobiva se u molitvi i plod je susreta s Bogom, izvorom mira.

Put Kraljice Mira je lijek današnjem čovjeku koji sve više postaje nesposoban da se smiri kada dođu nezgodne situacije, jer ključ za rješavanja traži izvan sebe. Pozivima na molitvu, post, obraćenje, euharistiju, ispovijed, čitanje Božje riječi, klanjanje, rad na srcu Gospa želi da se čovjekovo srce otvara Božjoj ljubavi i dopusti Mu da ga preobražava. Na taj način u čovjeku jača povjerenje u Boga, nada i ljubav, čime postaje sposoban birati kad se nađe na životnim raskrižjima. A na raskrižju smo svaki dan. Nudi nam se bezbroj smjerova, a na nama je da izaberemo kamo poći.

U ovom uskršnjem vremenu Gospa nas stavlja pred odluku i izbor: „Dječice, u ovo vrijeme, kad razmišljate muku i smrt Isusovu, pozivam vas, da se odlučite na život, koji je procvao uskršnjem i neka se vaš život danas obnovi obraćenjem, koje će vas dovesti u život vječni.“ (25. ožujka 1996.)

# LJUBAV BEZ ZATAJENJA

**U trenutcima svoje slabosti zaboravljala sam gledati na križ, a ti si raširenih ruku čekao da te pogledam u oči. Tek tada sam shvatila što je značio susret Petra i Isusa jutro nakon zatajenja. Bilo mi je bolno priznati svoje slabosti i nemoć, ali shvatila sam da je to otajstvo spasenja. Priznati vlastito zatajenje i prepustiti se ljubavi koja otkupljuje.**

Što učiniti kada ti jedan trenutak, vijest ili liječnički nalaz promijeni čitav život? Kako se nositi s bolešću? Kako reći bližnjima dijagnozu s kojom se i sam ne možeš nositi? Kako pronaći snagu i nastaviti živjeti, a znaš da slijedi dugotrajan proces patnje i neizbježna smrt? Najprije se pojavi nevjerica, onda žestoko odbijanje i strah od nepoznavanja što će se sve dogoditi. Tad počneš računati koliko ti je vremena preostalo. Pitaš se hoćeš li imati još jednu priliku ili će sve što slijedi biti samo ubrzani put do smrti? Suočavanje s dijagnozom i njezinim posljedicama meni je nalikovalo Isusovoj osudi na smrt i plaćenju izdaji, samo u drugačijem obliku.



FRA ZVONKO  
BENKOVIĆ

## MOJA PRIČA JE OBIČNA, ALI JE POVEZANA S ČEKANJEM U REDU NA USKRSNU ISPOVIJED.

Na Cvjetnu nedjelju bila sam u Međugorju premda sam mislila da se to nikada više ne će dogoditi. Za vrijeme mise bila sam na ispovijedi i dok sam čekala u redu, slušala sam izvještaj muke po Marku. Promišljajući što bih mogla reći fratru u ispovjedaonici, najednom sam shvatila kako je Isusova muka najbolji predložak za ispit savjesti.

Bilo mi je tako teško da sam mislila da ne ću izdržati. Svaka riječ iz Markova izvještaja o Isusovoj mucu me je vrijeđala. Jednim dijelom sam se uživjela u ulogu Isusa. Na pozadini

njegove patnje počela sam iščitavati svoju osobnu kalvariju koju sam prolazila suočavajući se s vlastitom dijagnozom. Isusa su osudili na sramotnu smrt razapinjanjem na križ, a ja sam dobila karcinom dojke. Sve događaje i ponašanje ljudi oko Isusa u posljednjim danima njegova života pokušala sam iščitati u odnosu mojih bližnjih prema meni i mojoj dijagnozi.

## ŽIVOT

Odrastaš postupno, a sve ostalo u životu dolazi iznenada. Nemaš previše vremena spremite se za život. Kao što na željezničkom kolodvoru brzi vlakovi dolaze jedan za drugim po točno

ustaljenom voznom redu. Ponekad ne stigneš prihvatiti teret koji je iskrcan iz prvoga vlaka, a novi već dolazi. Sve mi se učinilo ubrzanim, dok jednoga jutra vlak nije stao. Bilo je putnika koji su se trebali ukrcati, neriješenih poslova i obveza, ali došlo je vrijeme za remont.

Iako je bolest sastavni dio života, ipak je uvijek dočekamo nesprenni. Najednom sve prestane. U početku imaš osjećaj da sve možeš i da je dijagnoza samo tek usputna vijest, a onda postupno gubiš snagu. Prvi pad je najteži, možda jer najviše imaš snage plakati. U vlastitom strahu i osamljenosti pomisliš da ti je Bog okrenuo leđa. Katkada se

osjećaš poput Isusa, osamljen bez ikdje ikoga.

## POMAZANJE

Prvih dana bolesti nisam razumjela ponašanje bližnjih, kao što ni apostoli nisu razumjeli Isusovo pomazanje u kući Šimuna Gubavca u Betaniji. Mnogi su bili zatečeni dijagnozom i načinom kako će sa mnom razgovarati. Bilo je puno obećanja, lijepih riječi, prikrivenoga straha i suosjećanja. Sama sam govorila da su brojne posjete i darovi samo bespotrebno bacanje novca i vremena sve dok nisam shvatila da je Isus imao pravo. Žena je pomazala njegovo tijelo skupljenom nardovom mašću kako bi ga pripremila za svu muku i bol koje su uslijedile. Učinila je ono najbolje što je mogla pripremvši njegovo tijelo za ukop. Tako su i moji bližnji pokušali darovati najbolji dio sebe u ljubaznosti, suzama i nevjerici kada su čuli što mi je. Željeli su mi najprije pomoći pružajući mi sve što su imali, a ujedno su svojom brižnošću pripremali moje tijelo za agoniju koja je tek slijedila.

## VEČERA OPROŠTAJA

Skupila sam svoje ukućane, suprugove i moje roditelje, braću, sestre i priredila svečanu večeru. Naslućivala sam da će biti teško. Bojala sam se da će me glas izdati i da to ne ću moći izdržati, ali sam imala želju još jednom ih okupiti sve oko stola. Za stolom je uvijek ugodno jer se dijeli zajedništvo u riječi i hrani. Za njim se slave blagdani, obiteljska slavlja i gubitci. Ni jedan važan događaj u životu pojedinca ne odvija se bez susreta za stolom, ali neki od njih znaju biti teški i puni gorčine.

Za vrijeme pripreme večere pokušala sam promišljati kako je bilo Isusu na posljednjoj večeri s učenicima. Nje ga je izdao učenik, a moji bližnji bili su uz mene. Uvjerali su me, poput Petra, da me ne će izdati, ali ja sam se bojala same sebe. Plašila sam se Jude u sebi. Nisam znala što me sve čeka ni kako ću podnijeti njihovu sućut.

## POVLAČENJE U MOLITVU

Povlačenje u samoću i molitvu nije mi imalo smisla. Boljelo me je. Nisam mogla prihvatiti dijagnozu premda sam to pokušavala sakriti od svih. Pitala sam Boga i samu sebe kako se to može dogoditi jednoj ženi, majci, kćeri, sestri, prijateljici i radnici. Zašto je Bog tako okrutan da to čini? Nisam znala hoću li imati snage priznati da mi je potrebna pomoć, da su mi potrebni bližnji u trenutcima kad molitva presuši kao proljetni potok u ljeto.

Shvatila sam da izdati često znači prekinuti komunikaciju, pokidati veze, povrijediti bližnje, lažno svjedočiti pa čak i osuditi na smrt. Izdati nešto što nam je

bilo besplatno darovano, što smo pohranili u svojoj duši, što smo godinama čuvali i s čime smo rasli. Za nepravdu nam često nisu potrebni razlozi. Osuđujemo bez provjere jesmo li u pravu. Lako na stup srama izlažemo sve ono što nam je do prije nekoliko trenutaka bilo sveto, od obitelji, prijatelja, kolega, supružnika do samoga Boga. U vlastitoj agoniji i iscrpljujućim kemoterapijama izdala sam samu sebe. Vidjela sam svoje pukotine i slabosti. Za razliku od Isusa ja sam bila nejaka, zajedljiva, nepovjerljiva i nemoćna poput njegovih učenika. Sve mi je smetalo i svi su mi bili krivi. Bojala sam se što će biti kada stanem. Što će biti sa mnom ako umrem nepomirena, u agoniji i strahu? Hoće li Bog prepoznati moju negdašnju ljubav i dobra djela? Što ako ne bude imao milosti?

U pojedinim danima molitva mi nije imala smisla. Bivala sam tvrdoglava misleći da je tako lakše, ali nisam znala da su moju molitvenu prazninu neprestano ispunjali moji bližnji. Kako sam to mogla zaboraviti? Mislila sam ako ne budem molila, brže će sve proći i proces će se ubrzati.

## MOJA AGONIJA

Žene koje su me okruživale u početku su me iscrpljivale. Bilo je trenutka kada sam u vlastitoj nemoći osjećala da su njihove suze i sažaljenje bili umjetni. Pomišljala sam da ne plaću iz duše, nego prikrivaju svoju zluradost jer mi se bližio kraj.

Kako sam samo griješila. Bilo mi je teško suočiti se sa sobom, a onda su mi svi išli na živce. Umjesto da me utješe, da prihvatim njihovu suosjećajnost, ja sam ih bezobzirno odbijala. Nisam mogla gledati ni supru ga ni djecu premda su se od mene skrivali da ih ne vidim u trenutcima njihove slabosti. U sebi sam govorila kako me ne mogu razumjeti jer ih ne boli, a mene je tijelo izdavalo. Maligne stanice iz dana u dan su se razlijevale mojim tijelom. Nisu mogli znati koliko me boli i kroz što sam prolazila. Pokušavali smo se smijati, ali sve je to bilo samo na silu da se popuni praznina koja nas je postupno razdvajala.

## PAD

Pad pod križem bio je bolan, ali mi je i te kako pomogao. Nakon operacije

liječnik mi je rekao da su učinili sve što su mogli te da mi slijedi proces oporavka i pripreme za kemoterapiju. Na prvoj terapiji željela sam biti sama premda su se ukućani bunili, ali sam ih odbila. Tih pet sati pamtit ću do kraja života. Bila sam prikovana za krevet s cijevima u rukama i bocama koje su kap po kap ubijale maligne i vitalne stanice. U zaglušujućoj tišini kapljice su udarale poput čekića o nakovanj. To me podsjetilo na Isusovo pribijanje na križ i zakivanje čavala. Tada sam shvatila kako sam cijelo vrijeme bila u krivu. Htjela sam istrčati iz sobe i pozvati sve koje sam poznavala da budu uz mene, da mi iskažu ljubav i svoju suosjećajnost. Shvatila sam da je bolest dar od Boga kao i sve drugo što imam. Trenutna slabost i pad nisu značili kraj. Neovisno o tome je li nam vjera slaba ili se naše ideje i snovi raspadaju, neuspjesi i padovi ne bi trebali zaustaviti naš hod, našu ustrajnost na putu vjere, na putu života. Sama sam imala izbor: odustati ili ustati s Kristom.



Foto arhiv župa Međugorje

U Isusovoj patnji prepoznala sam svoju. Bol koja me je razdirala poprimila je obrise Isusove patnje. Slabost, koja je bila jača od moje volje, nestala je u promišljanju o pet Isusovih rana. Bezvoljnost, koja je u trenucima tjerala sve one koji su htjeli olakšati moju agoniju, pronašla je utjehu u slici uplakanih žena. Nemoć tijela i prikriveni vapaj duše da ne mogu sama ići do kraja, da mi je potrebna pomoć, da su mi potrebni drugi, da mi je potreban Bog na kojeg sam bila ljuta, da mi je potreban Isus s kojim sam mogla podijeliti svoju patnju našli su snagu u liku dobrog Šimuna, tj. medicinske sestre koja je na radiju pustila molitvu krunice iz Međugorja.

#### DOSTOJANSTVO

Nakon prvih terapija opala mi je kosa. To me je ponovno slomilo. Tek tada sam shvatila što znači gledati Isusa ogoljena prije pribijanja na križ. Shvatila sam da se dostojanstvo nalazi pod kožom. Njega nosiš u duši. Ono je dio našega

bića, a još više ga postajemo svjesni kada nas život ogoli, snaga izda i tijelo onemoća. Tada shvatiš da možeš sve izgubiti, odijelo, kosu i ponos, ali ako se obučeš u Krista i suobličiš svoju patnju s njegovom, Bog te zaodjene haljinom spasenja.

Isus je imao snage podnijeti teret. Njegovi učenici nisu mu vjerovali bez obzira koliko puta je govorio o izdaji, patnji i smrti. I sama nisam vjerovala sve dok svoju bolest nisam prihvatila kao dar, kao volju Božju.

#### ČEKAJUĆI USKRSNUĆE

Isuse, ti si nam oprostio. Nisi u sebi nosio gorčinu zbog izdaje, lažnih optužbi, udaraca i poniženja, a ja sam često osuđivala i odbacivala druge bez mogućnosti oprost. Bježala sam pred samom pomisli na bolest i patnju. O smrt nisam ni pomišljala. Mislila sam da ću bijegom od Boga, bijegom od vlastita križa uspjeti izbjeći bolest koja se iz dana u dan razlijevala

mojim tijelom. Zatvarala sam oči pred svime i bježala pogledom od svih onih u čijim sam očima vidjela i malu dozu sućuti.

U trenucima svoje slabosti zaboravljala sam gledati na križ, a ti si raširenih ruku čekao da te pogledam u oči. Tek tada sam shvatila što je značio susret Petra i Isusa jutro nakon zatajenja. Bilo mi je bolno priznati svoje slabosti i nemoć, ali shvatila sam da je to otajstvo spasenja. Priznati vlastito zatajenje i prepustiti se ljubavi koja otkupljuje.

Isus nije dodatno tumačio svoju smrt, nego je cijelim svojim tijelom i duhom prolazio kroz patnju. Ti si, Isuse, cijelo vrijeme bio u meni, a to nisam znala do sada. Shvatila sam da mi je Bog sve oprostio, samo sam morala priznati vlastitu slabost i potražiti oprostjenje u sakramentu ispovijedi. Isuse, tvoja ljubav je ljubav bez zatajenja, koja ispunja sve naše životne napukline.

Sad mi je lakše iščekivati uskrsnuće kada znam tko me čeka u vječnosti.

## Krist je uskrsnuo!

Stojim  
Skamenjen  
Molim  
Pod križem stojim  
Molim  
Očima duše i  
Srca  
Gledam  
Molim i  
Jecam  
I čujem glas  
Ne plači!  
Pogledaj oko sebe  
Ljude pogledaj  
I narod svoj  
Odjednom začuh  
Aleluja! Aleluja!  
Krist je uskrsnuo!  
Gospodin naš uskrsnu!  
Aleluja! Aleluja!  
Doista Krist je uskrsnuo!  
Spaseni smo i mi  
Uskrs je!  
Sretan vam Uskrs svima!

Mladen Lucić



FRA GORAN  
AZINOVIĆ

**P**romišljajući što napisati za ovaj broj Glasnika mira, prisjetih se događaja s jedne ekskurzije iz gimnazijskih dana. Odredište nam bijaše *Città Eterna* (Vječni grad) – Rim.

Od svega viđenog na sve nas osobito snažan dojam ostavio je Panteon. Svojim skladnim, gotovo idealnim proporcijama, ukrasima, efektima svjetla i sjene, ova građevina ostavlja bez daha. S kupolom koja se preko okruglog otvora na svom vrhu povezuje s nebom, daje dojam da se nalazite između neba i zemlje. I sam Michelangelo vidjevši ga prvi put, uskliknuo je: „Ovo je andeoska a ne ljudska tvorevina.“ I doista, Panteon, kako mu i samo ime govori – hram posvećen svim bogovima, to remek-djelo ljudskih ruku, jedno je od najsajnijih svjedočanstava o moći i slavi velikog Rimskog Carstva.

I dok smo i sami u čudu promatrala to velebno zdanje, netko je od mojih kolega, ne znam da li iz objesti ili naivnosti, upitao vodiča: „Ima li i Krist ima svoje mjesto u Panteonu?“ Odgovor vodiča bijaše ozbiljan, jasan i jednostavan: „Ne, ovo nije hram živih već mrtvih bogova!“ Od tada me ovaj veličanstveni hram, umjesto na slavljenje i uzdizanje „bogova“, sve više asocira na njihovo posljednje počivalište.

Benedikt XVI., papa u miru, jednom uskliknu: „Isus nije samo *bio*, već *On jest*.“ Gospodin koji je uistinu uskrsnuo, pokazao se živ svojim učenicima i obećao im je da će ponovno doći u slavi. Njegovo uskrsnuće ne bijaše u sebi zatvoren događaj. On je uskrsnuo radi nas i radi našega spasenja, radi našega uskrsnuća. Njegovo uskrsnuće

jedinstven je događaj u koji smo i sami uvučeni. Upravo to je jedna od glavnih poruka Pavlovih poslanica. Mi smo dionici uskrsnuća Sina Božjega, u nama dolazi do produženja Kristova Vazmenog otajstva. Bez te duboke veze s ljudima i bez toga dubokog značenja za ljudski rod, Kristovo uskrsnuće ne bi imalo nikakvog smisla. Iz Isusova uskrsnuća kršćani izvode i svoje vlastito uskrsnuće.

Doista, čitavo otajstvo Krista je otajstvo u kojem se u potpunosti razotkriva i pokazuje Božja bezgranična ljubav prema čovjeku. Isusovo je uskrsnuće djelo koje se i te kako tiče svakog čovjeka jer sve, a pogotovo Njegovo uskrsnuće, ima za cilj potpunu obnovu ljudskoga roda. Njegovim uskrsnućem čovjeku je otvoren život.

Fabrice Hadjadj otajstvo uskrsnuća opisuje ovako: „Posljednja lekcija Utjelovljene Riječi bila je u činjenju jednostavnih čina da se tako učenici nauče ne gledati više njega, nego vidjeti sve stvari u njemu i prepoznati njegovu slavu koja izranja svugdje u svakodnevnicima. Uskrsli je sada na osobit način prisutan među nama. Njegovo nas uskrsnuće potiče na drugačiji način života – Uskrsli je sada prisutan po svojim ranama. Pa, umjesto da je pokazao svoju moć učenicima, Uskrsli im je pokazao samo svoje rane. Kod običnih čudesa rane iščeznu, ali kod uskrsnuća Uskrsli ih nije odbacio. On je u istom trenutku i Raspeti i Uskrsli.“

Sveti Pavao, osobito svjestan važnosti *uskrsne poruke* u svaganjem životu vjernika, navodi: „Ako pak Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista propovijedanje naše, uzalud i vjera vaš.“ (1 Kor 15,14); „Ako On nije uskrsnuo, onda ni mi nismo uskrsnuli. Ali sada, Krist uskrsnuo od mrtvih, prvina usnulih.“ (1 Kor 15,20) Pavao također naglašava nerazdvojitost čitavoga Vazmenoga otajstva. Kao što je Krist umro i uskrsnuo, tako i oni koji su kršteni u Njega prvo postaju dionici Njegove smrti, kako bi postali dionici i Njegova uskrsnuća. Ta se otajstva dakle događaju u krštenju. „Svi koji smo kršteni u Krista

Isusa, u smrt smo Njegovu kršteni. Pa ako umriješmo zajedno s Kristom, vjerujemo da ćemo i živjeti zajedno s Njime.“ (Rim 6,1.14) Po krštenju se čovjek suobličuje s raspetim Kristom, ulazi s njime u sudbinsko zajedništvo, u zajedništvo Njegove smrti. Kristova je smrt usmjerena prema uskrsnuću, ali i svi mi vjernici smjeramo životu vječnom nošeni snagom *Uskrsloga*.

Vjernici svaki dan moraju živjeti otajstvo uskrsnuća, jer *Uskrs* je svakoga dana. Isus nas neprestano poziva da budemo ljudi *svjetlosti*. Uskrsnuće nas poziva da budemo otvoreni preobrazbi, ali ne samo preobrazbi tijela, već prije svega preobrazbi duše. Poruka uskrsnuća je poruka ljubavi, jer nema takva grijeha koji bi mogao iscrpiti beskrajnu Božju ljubav.

Međugorje svaki dan svjedoči snagu Uskrsloga. Ovdje se događa istinska preobrazba ljudskih duša. Svaki put kad se ljudi ispovjedu, oni prelaze iz smrti u život, a toliki su ovdje doživjeli *uskrsno svjetlo*. Međugorje je istinska „metamorfoza“ ljudskih života. Mnogi su ovdje iz tame vlastitoga groba doživjeli čudo „praznoga groba“ i riječi Uskrsloga – *Mir Vama*. Tko je god došao u Međugorje, čuo je riječi uskrsnuća, iste one riječi koje je Uskrsli uputio svojim učenicima, ali i svima nama – *Mir Vama*. Gdje je mir, tu je i Uskrsli.

# MIR VAMA!



TEREZIA  
GAŽIOVA

Gospođa Larisa Malachovska je pravoslavka iz Moskve, a u Međugorje dolazi od 2004. Ove godine je sudjelovala na Međunarodnoj duhovnoj obnovi za organizatore hodočašća, voditelje centara mira, molitvenih i karitativnih skupina. Tom je prilikom s nama podijelila svoje osobno iskustvo Međugorja, Gospinih poruka i njihovih utjecaja na njezin život.

#### Larisa, kada ste prvi put čuli za Međugorje?

Moj prvi susret s Međugorjem dogodio se u crkvi sv. Kuzme i Damjana u Moskvi za vrijeme liturgije. Odjednom sam osjetila kako me netko gleda. Bio je to neobičan pogled koji sam osjetila na svojim leđima. Okrenula sam se i ugledala svoju prijateljicu, koje me gledala pronicljivim pogledom punim ljubavi.

Vidjela sam kako Nataša nije više ona Nataša koju sam poznavala. Iz moje nutrine su neočekivano provalile riječi: Ti? Gdje si bila? Ona je odgovorila: U Međugorju. Što je Međugorje? Nakon liturgije mi je počela govoriti o Gospi, o ukazanjima, o Međugorju. Odlučila sam otputovati tamo jer sam i ja željela doživjeti tu duboku promjenu koja je na mojoj prijateljici bila tako vidljiva. Toliko ljubavi je zračilo iz njezinih očiju i lica. Pomislila sam, i ja želim tako ljubiti kao i ona.

Ona mi je rekla kako trebam putovati odmah, dok se Gospa još ukazuje. Nakon mjesec dana sam



**Za mene je bio najsnažniji upravo taj trenutak tišine za vrijeme Gospina ukazanja, koji je tajanstveno proniknuo moje srce i promijenio ga. Bio je to dolazak Gospe na zemlju – točno u moje srce.**

došla u Međugorje, te s Natašom, koja je nakon prvog hodočašća osnovala molitvenu zajednicu, i ja postala članom iste.

#### Kako Vam je bilo prvi put u Međugorju?

Molitveni program ovdje u Međugorju je za nas pravoslavne vjernike nešto potpuno novo, molitveni

format kakav se u našoj tradiciji ne prakticira. Cijelo vrijeme sam plakala i plakala, duboko dirnuta načinom molitve kakav nas ovdje uči Gospa, a to je molitva srcem. Posebno dirljiva mi je bila molitva križnog puta, zatim prvi put u životu krunica i klanjanje... Osjetila sam jednostavnost i dubinu spontane molitve izgovarane riječima koje su dolazile iz dubine bića.

Molila sam Gospodina da se ispo- vjedim srcem i vjerovala sam da to mogu. I bilo je tako!

Za vrijeme boravka me stalno pratilo starohopoštovanje da se nalazim na mjestu gdje svaku večer Gospa dolazi na zemlju, te da sam ja u istom prostoru s njom. Ja mogu udisati miris Neba zajedno s Njom!

Jedne večeri bili smo nazočni na ukazanju Gospe vidiocu Ivanu. Oko mene je bila grupa Talijana koji su glasno pričali te tako ometali molitvu i mir. Nisam se mogla nikako sabrati. Žarko sam željela moliti i pripremiti se za dolazak Gospe. Ali mi nisu dali, stalno su nešto pričali.

Odjednom je nastala tišina, sve je na trenutak stalo, umuknulo, zašutjela je cijela priroda i sav narod. Samo negdje u daljini se čuo plač bebe. Bio je to trenutak ukazanja. Obuhvatila me nadnaravna tišina. Kasnije sam shvatila da je „ova tišina za vrijeme Gospina ukazanja“ učinila sve novo, razagnala svu tamu, ispraznila me od buke i donijela mi mir. Ta milosna, nebeska tišina istisnula iz moga srca svu taštinu i od tog trenutka sam počela i ja moliti drugačije – srcem. U meni je s Gospom započeo novi život.

#### Kako je bilo kad ste se vratili kući?

Na povratku sam razmišljala što nosim sa sobom iz Međugorja. Mnogi su na povratku svjedočili kako su se obratili, pokajali. Za mene je bio najsnažniji upravo taj trenutak tišine za vrijeme Gospina ukazanja, koji je tajanstveno proniknuo moje srce i promijenio ga. Bio je to dolazak Gospe na zemlju –točno u moje srce. Ova tišina učinila je sve novo u mom životu. Vratila sam se i počela sam moliti. Gospodin mi je darovao dar molitve srcem. Bilo mi je lako moliti i osjećala sam radost. Molila sam neprestano u vlaku, na poslu, u supermarketu. Polako se moj život počeo mijenjati u ono što Gospa kaže u jednoj poruci: „Neka

vaš život postaje molitva.“ U svojoj nutрини počela sam prebivati s mojim Isusom. S krunicom u ruci šetajući golemom Moskvom, osjećala sam se tako malenom, a ujedno tako važnom za Gospu, moleći za ostvarenje njezinih planova mira. Od trenutka te nadnaravne tišine krunica je postala mojim kruhom svagdašnjim. Kad molim krunicu, vraćam se u tu tišinu susreta s Gospom i ona me vodi Isusu. Molitva krunice mi je pomogla učiti dublje u duhovni život.

**...Gospa me privela Isusu i ja sam se zaljubila. Danas kad se klanjam Isusu ne trebam mu ništa govoriti, ne trebaju mi riječi. Gledam Ga, volim Ga, a znam kako me On gleda i voli i to je dosta.**

#### Članom ste „međugorske“ molitvene zajednice. Kako izgleda Vaš program?

Molitvena zajednica postoji već 14 godina. Sastajemo se svaki tjedan četvrtkom. Program je vrlo jednostavan, molimo krunicu, razmatramo evanđelje, i konkretno pomažemo onima koje nam Gospa stavlja na put. Molitva nam je zaista postala radost, teško nam se svaki put rastati.

Svi članovi naše molitvene grupe bili su u Međugorju. Povezani smo duhovno s vama. Kad je teško, odmah molimo krunicu. Molitva krunice je za nas jednostavna, svatko ju može moliti i ujedno je tako snažna. Ona je hrana, odgovor, snaga, prosvjetljenje, kotač za spašavanje u nevolji.

Osim toga, sastajemo se svake prve subote u mjesecu i provedemo nekoliko sati zajedno, izmolimo tri krunice, idemo na liturgiju, družimo se.

#### Već ste bili više puta u Međugorju, možete li izdvojiti još neka svoja iskustva kojih se rado sjećate?

Da, predivno iskustvo na seminaru posta molitve i šutnje. Gospa me dovela Isusu.

U našoj istočnoj tradiciji ne prakticira se klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu, tako da nisam znala kako se trebam ponašati na klanjanju. Na seminaru posta, molitve i šutnje imamo noćno klanjanje u tišini u kapelici. Upisala sam se na sat klanjanja tijekom noći.

Došla sam u kapelicu te noći prepuna straha. Bojala sam se susresti s Isusom sama. Bojala sam se, jer nikad nisam mogla biti tako blizu Njega, doslovce nekoliko centimetara. Pričest je ipak druga stvar. Ovo je bilo nešto novo.

Što ću mu govoriti? Koju riječ uputiti? Od straha sam posegnula u džep i potražila krunicu i bilo mi je jasno: Sad sam spašena! Cijeli sat ću moliti krunicu, odlučeno! Ponavljat ću „Radujsja Marija“ (Zdravo Marijo) i Gospa će se pobrinuti što i kako trebam moliti. Jer nisam znala

ništa drugo što bih mogla moliti, niti mi je išta drugo bilo na pameti.

Danas mislim kako mi se Isus nasmiješio. Naš prvi susret „oči u oči“ nikad ne ću zaboraviti, nakon nekoliko prvih „Zdravo Marijo“ sav strah je nestao. Srce mi se ispunilo ljubavlju i samo sam Ga gledala i gledala sa suzama u očima. Osjetila sam kako me Isus ljubi i da je to istina. Cijeli život sam tražila ljubav i mislila sam da me nitko ne voli, a sada sam osjetila kako me Isus ljubi. Odmah sam Mu povjerovala kao maleno dijete. Nisam imala nikakve sumnje. Sve mi je bilo jasno, Isus me voli! Povjerovala sam Njegovoj tihoj izjavi ljubavi.

To je bilo prvo iskustvo susreta sa živim Bogom u euharistiji. Od tada često dolazim na klanjanje. Moje prijateljice iz molitvene grupe mi kažu: „Larisa, kad ti gledaš Isusa u Presvetom, tvoje oči su naširoko otvorene, pune ljubavi, ti si zaljubljena.“

Da, slažem se, Gospa me privela Isusu i ja sam se zaljubila. Danas kad se klanjam Isusu, ne trebam mu ništa govoriti, ne trebaju mi riječi. Gledam Ga, volim Ga, a znam kako me On gleda i voli i to je dosta.

Sretna sam, zaljubljena sam sve više i više. Dolazim na klanjanje mojoj braći katolicima u Moskvi. Ponekad i „potajno“. Ne mogu opisati riječima što se događa za vrijeme klanjanja, osjećam kako Isus tako duboko zahvaća moj život, čitavo biće. Razum to ne može shvatiti, ljudske riječi to ne mogu izraziti. Iz klanjanja se vraćam preobražena. Znam da se poslije klanjanje nastavlja. Isus je svugdje, u bližnjima, u prirodi, na poslu, u obvezama svakodnevnice. Isus ostaje u mojim mislima, u svemu što se zbiva.

#### Što biste poručili čitateljima za kraj vezano uz Gospine poruke i njezina ukazanja?

Duboko sam uvjerenja kako se Blažena Djevica Marija ukazuje u Međugorju. Istina je. Vjerujem kako će se tek onda kad poslušamo Gospu, ostvariti njezino obećanje da će se ono što je započela u Fatimi, nastaviti u Međugorju. Osjećam zahvalnost Bogu za taj neizmjeran dar – biti dio tog velikog plana spašavanja čovječanstva po Mariji. Svjesna sam i odgovornosti i za Gospu sam spremna učiniti sve. Naša molitvena zajednica u Moskvi moli s vama za Gospine nakane.



# ŽIVOT POSVEĆEN HODOČASNICIMA I GOSPI



PAULA TOMIĆ

U Međugorju se od 12. do 16. ožujka održala duhovna obnova za više od 110 hodočasnika koji su u organizaciji gospođe Mary Fernandez došli iz uglavnom cijele Latinske Amerike (Kolumbija, Venezuela, Argentina, Peru, Čile, Honduras, Portoriko, Panama, El Salvador, Brazil, Meksiko i Nikaragva). Duhovnu obnovu predvodio je fra Marinko Šakota koji je ovaj put govorio o važnosti molitve srca, o važnosti opraštanja i o važnosti zahvaljivanja. Sve je bilo prevedeno na španjolski jezik. Program duhovne obnove bio je vrlo jednostavan: sastojao se od svakodnevne jutarnje i popodnevne kateheze, večernjeg molitvenog programa u župi, te molitve na Podbrdu i Križevcu. S gospođom Mary Fernandez razgovarali smo o ovoj duhovnoj obnovi, ali i o samom njezinom poslanju organiziranja hodočašća za Međugorje.



## Gđo Fernandez, predstavite se našim čitateljima.

Zovem se Mary Fernandez. Rođena sam na Kubi, ali već 60 godina živim u Miamiju, na Floridi (SAD). Odgojena sam u katoličkoj obitelji i pohađala sam katoličke škole. Sasvim slučajno 1988. godine u ruke mi je došla knjiga o Međugorju koju je napisao fra Jakov Bubalo, koja me je jako dotakla u srce. Radila sam u jednoj putničkoj agenciji koja je organizirala različita turistička putovanja po svijetu, onako kako to inače agencije rade, na potpuno svjetskoj razini. Nakon što sam zatražila dopuštenje kako bih mogla organizirati jedno religiozno putovanje, uspjela sam 23. rujna 1988. organizirati naše prvo hodočašće u Međugorje u kojem je sudjelovalo 37 ljudi, među kojima i moj muž. I od tada je moje srce ostalo ovdje. A sa svojom agencijom nastavila sam organizirati ova hodočašća.

## Kako je dalje tekao Vaš put svjedočenja?

Od tada se neprestano trudim dolaziti i dovesti ljude u Međugorje. Moram se puno zahvaliti Bogu i Gospi koji su mi dali obitelj koja razumije što radim i koliko je to važno jer bez njihove podrške ništa od ovoga ne bi bilo. Ovo je moj 156. put i nadam se da će mi Bog dati još snage kako bih mogla i ubuduće dovesti ljude ovamo. A to radim zato što mi je prekrasno vidjeti kako se ljudi ovdje mijenjaju, kako se rađaju, kako počinju drugačije gledati na probleme. I na ovoj duhovnoj obnovi na kojoj smo sada, mogu jasno primijetiti kako se ljudi iz dana u dan sve više mijenjaju: kako postaju otvoreniji,

smireniji, sretniji – kako počinju osjećati život. I ja im kažem da smo zato i došli ovamo, jer je Međugorje prije svega ŠKOLA ŽIVOTA, i da nismo ovdje slučajno nego da smo od Boga i Gospe pozvani. I to doista ispunjava moje srce, moj život.

Inače sam vrlo zaposlena, jer osim organiziranja hodočašća imam puno obiteljskih obaveza sa svoje 4 djece i 9 unučadi s kojima sam jako povezana. Tako da mi i nije baš lako izdvojiti ovo vrijeme. S druge strane, iako imam 80 godina i starim, u srcu se osjećam još tako mlado i dok god budem mogla, želim nastaviti Gospi dovesti hodočasnike.

## Kako ste počeli s organiziranjem duhovnih obnova?

Duhovne obnove započela sam 1990. godine s fra Jozom Zovkom. I nakon što je on otišao, zamolila sam fra-tre mogu li to nastaviti organizirati ovdje jer sam vidjela puno plodova kad su ljudi ne samo na hodočašću nego i kad imaju predavanja – kateheze, kad malo više saznaju o vjeri, o duhovnosti Međugorja. Tako mogu nekako više ići u dubinu svoga srca. Na početku, od 2009. godine par obnova nam je vodio fra Danko Perutina, a zatim je preuzeo fra Marinko Šakota koji je za mene jedan vrlo poseban svećenik. On ima toliko toga za dati. Uspijeva umiriti ljude, govoriti tako da ljudi razumiju. Ponekad ljudi koji dođu nisu duboko ukorijenjeni u vjeri, ali on nekako zna kako im približiti vjeru.

## Koliko puta godišnje organizirate hodočašća i duhovne obnove?

Zависи od godine do godine. Ove godine imam šest hodočašća te dvije duhovne obnove. Prva je ova sada, a druga će biti na ljetu s fra Jozom na otoku Badiji. Vrlo sam zahvalna fra Marinku i cijeloj župi koja nam ovo omogućuje jer je za sve nas jako važno imati ove dane u kojima možemo svoj život doživjeti iz drugačije, Božje perspektive. Svi imamo neke svoje probleme u životu, a ovdje s Gospom otkrivamo kako to i nisu pravi problemi, otkrivamo kako ih riješiti ili kako ih nositi s Isusom.

## Osim hodočašća, imate li i kod kuće molitvenu podršku?

Od prvog dolaska u Međugorje prisustvovali smo molitvenoj grupi koju je tada vodio otac Jelene Vasilj. Oni su nas naučili kako moliti i kako organizirati molitvenu

skupinu. Od tada do danas svake se srijede okupljamo u mojoj kući na molitvu. Nekad nas je bilo oko 30 članova, a danas nas je 14. Neki su umrli, a neki su osnovali vlastite molitvene grupe. Ali mi smo vrlo povezani i osjećam kako su mi članovi moje molitvene grupe poput druge obitelji. I to doista preporučam svim hodočasniciima jer je molitvena grupa način da Međugorje ponese sa sobom kući.

## SVJEDOČANSTVO

### Maria Ortega iz Kanzasa (SAD)

Ovo je moj prvi posjet Međugorju. Sasvim sam slučajno saznala za ovu duhovnu obnovu koja se organizira za grupu hodočasnika iz različitih zemalja Južne Amerike, pa sam se odlučila prijaviti. Ono što sam do sada ovdje naučila je prije svega važnost poniznosti, jednostavnosti i ljubavi. Mi kompliciramo vlastite živote opterećujući se sa toliko puno stvari, toliko se brinemo o budućnosti. Ovdje sam otkrila kako nas Gospa uči hodati korak po korak, uči nas o ljubavi, uči nas ljubiti druge ljude, ne biti sebični.

Iskreno, ja sam očekivala na ovoj duhovnoj obnovi više edukacijskih predavanja, dubine i znanja, ali sad nakon tri dana vidim kako trebam naučiti više biti jednostavna i više ljubiti druge ljude. To sam ovih dana naučila.

DUHOVNA OBNOVA ZA ŽENE u organizaciji talijanske udruge „Costola Rosa“

# SAMO U ISUSU OTKRIVA SE ISTINSKO POSLANJE ŽENE

U Međugorju se od 7. do 11. ožujka 2018. u povodu Dana žena održala već šesta zaredom duhovna obnova posvećena ženama, u organizaciji talijanske udruge „Costola Rosa“. Tema obnove je bila „Ostanite u mojoj ljubavi“ (lv 15,9).

U duhovnoj obnovi sudjelovale su 54 žene pridošle iz svih krajeva Italije, kojima su izlagači fra Marinko Šakota, fra Ljubo Kurtović, fra Perica Ostojić te fra Max Dalvai iz zajednice Oaza Mira, u svojim predavanjima pokušavali približiti i osvjestiti ulogu žene u obitelji i društvu, važnost opraštanja i molitve srca, kako sačuvati dar vjere u obiteljima te osjećaj za grijeh.

Osim kateheza, program je uključivao i sudjelovanje na večer-

njem molitvenom programu u župi, ispovijed, klanjanje, molitvu križnog puta na Križevcu i molitvu krunice na Podbrdu, te posjet Majčinu selu u čast pokojnom fra Slavku Barbariću – koji im i danas preko svojih djela i svojih knjiga poručuje kako živjeti srcem. Također su tu bila i dva svjedočanstva: Mirele Šego, službenog vodiča u župi te Silvije Buso – žene koja je u Međugorju doživjela fizičko ozdravljenje. Molitvene susrete animirao je Roland Patzleiner.

Udrugu „Costola Rosa“ osnovala je i vodi Talijanka **Simona Amabene** potaknuta duhovnim iskustvom koje je imala u Međugorju. U nastavku donosimo njezino svjedočanstvo!

## KAKO JE UDRUGA NASTALA?

Udruga „Costola Rosa“ rođena je iz iskustva koje sam imala na jednoj molitvenoj duhovnoj obnovi u Međugorju – kaže Simona. Pomislila sam ako je Međugorje promijenilo na bolje moj život, onda isto tako može promijeniti i živote drugih žena koje možda u svom životu nisu iskusile Božju ljubav ili to iskustvo trebaju obnoviti.

Citat poznatog franjevca Raniera Cantalamesse: „Žene, nitko vam ne

može dati ono što vam može dati Isus!“ – potvrdio je ono što sam i sama u sebi osjećala. Iskusi sam kako me nijedna ljudska izjava ili gesta ljubavi nije toliko ispunila koliko iskustvo susreta s Isusom i spoznaja njegove bezgranične ljubavi. Čvrsto vjerujem da unatoč tome koliko ljubavi primimo kao roditelji, ili od prijatelja, svog supružnika, u nama uvijek ostanu neispunjeni dijelovi srca. Samo Isus, ako mu dozvolimo ući u naš život, jedini može ispuniti u cijelosti naše potrebe, ozdraviti naše rane i ponuditi nam unutrašnju puninu koja se ne može s ničim drugim usporediti. A Marija je jedini pravi vodič prema Njemu.

## POGRJEŠNO TUMAČENJE RAVNOPRAVNOSTI

Danas se od nas žena traži previše. Pokrivamo svoju ulogu u obitelji, na poslu, u društvu i svaki dan se grčevito borimo kako pomiriti sve svoje obveze. U ovom sve zahtjevnijem, zbrkanijem i iskrivljenijem društvu, žena se svela na kopiranje muškarčevih najružnijih osobina: utrka za prestiž, ovisnost o poslu, odavanje strastima... Umjesto da se borimo za svoje pravo na slobodu „biti žena“ bez prigušivanja vlastite prirode i ispraznjivanja od sebe same u ime jedne krive ideologije o ravnopravnosti, koja se ne temelji na jednakosti baziranoj na poštivanju dostojanstva i različitosti muškarca i žene koja bi trebala dovesti do međusobne suradnje i nadopunjavanja, mi živimo krivu ravnopravnost koja dovodi do nadmetanja ili iskorištavanja jednog nad drugim.

## POSLANJE UDRUGE „COSTOLA ROSA“

Ime „Costola Rosa“ (tal. costola – KOST i tal. rosa – CRVENA) obuhvaća figuru ŽENE i njezine ŽENSTVENOSTI, koju je svijet danas zamijenio i pobrkao s izrazom seksualnost, svodeći je na samo vanjsku zavodničku osobinu žene, dok je osobina ženstvenosti nešto puno dublje: jedinstvena sposobnost žene da surađuje i primi, podrži, sasluša i ohrabri svoju tjelesnu i duhovnu djecu i da ih rađa za jedan novi život u Kristu. Uostalom, ona koja nam je donijela Isusa bila je jedna žena, Marija. Kao što Isus dolazi po Mariji, tako se i vjera prenosi po nama ženama. To je put koji je izabrao Gospodin. Nama je Bog povjerio dar (karizmu) prenoše-



nja vjere, preko vlastitog primjera, molitve, a iznad svega ljubavi. I papa Franjo nas je podsjetio kako su uglavnom žene, majke, bake bile one koje su prenašale vjeru, oslanjajući se na retke iz Druge Pavlove poslanice Timoteju u kojima ga Pavao podsjeća kako je njegova čvrsta vjera dar Duha Svetoga koji je dobio preko svoje bake Loide i majke Eunice.

Udruga „Costola Rosa“ ima za cilj probuditi u ženama spoznaju o temeljnoj ulozi koju imaju žene u prenošenju vjere, želi pomoći ženama da iskuse Božju ljubav kako bi je mogle živjeti, kako bi se mogle pustiti da ih ta ljubav promjeni, i kako bi je dale drugima. Samo nas Božja ljubav liječi, oslobađa, rasvjetljuje istinu u našem životu, u našim odlikama, i pomaže nam otkriti kako smo beskompromisno ljubljene od Isusa, i da ne trebamo prosi ljubav u pogrešnim odnosima.

Danas također vidimo kako je žena, koja je stup obitelji i društva, i koja ima nevjerovatno pozitivan bilo negativan utjecaj na muškarca, prevarena upravo u toj svojoj jedinstvenoj sposobnosti primanja života. Dosta je samo pomisliti na pobačaj, na iznajmljivanje maternice, sa svim katastrofalnim posljedicama koje slijede za nju i za dječicu, nevine žrtve. Sotona zna da ako prevari ženu, prevario je sve. Eto zašto je danas, više nego ikada potrebna otvaranja očiju i ponovnog otkrivanja ljepote poziva na koji je žena pozvana. Potrebno je ponovno spoznati sve dobro koje žena može učiniti, prije svega samoj sebi, a zatim i svima oko sebe, ako se posveti Gospodinu.

Naša ponuda je otvorena svim ženama: onima koje vodu bitku s nekom bolešću, onima koje su ranjene razvodom, pogođene gubitkom djeteta, smrću ljubljene osobe, ili onima koje pate zbog odluke o prekinutoj trudnoći ili su bile žrtve nasilja – najčešće među zidovima vlastitog doma.

Također smo otvoreni za djevojke koje u sebi nose unutrašnje traume, najčešće zbog rana iz obitelji, zbog neprisutnosti ili rastave roditelja koje su ih dovele do anoreksije, bulimije ili čak do samoubojstva. Kod nas su dobro

došle ne samo žene prema kojima je život bio tvrd, nego i one koje naizgled imaju sve, ali u sebi osjećaju jednu veliku prazninu. Da ne govorimo o uvjetovanostima svijeta koji dovodi ženu do očaja s nametnutim modelima nerealne ljepote i koji je pokušava uvesti, a najčešće i uspijeva, u „kult tijela“, toliko da počinje nekontrolirano koristiti usluge estetske kirurgije kako bi se ostvarilo neko savršenstvo ljepote koje zapravo ne postoji.

## GODIŠNJE DUHOVNE OBNOVE U MEĐUGORJU

Proživljavajući sve ovo gore navedeno – kaže Simona – došla sam na ideju o Godišnjoj duhovnoj obnovi u Međugorju (a ove 2018. godine to je već šesta zaredom), s ciljem odlaska u posjet Mariji, posebnoj ženi, koja je ondje prisutna već evo 36 godina, i to prigodom dana posvećenog ženi.

Međugorje je kao jedan ogroman SALON ZA ULJEPŠAVANJE DUŠE. Ondje si u nedoumici što izabrati kako bi uživao milosti koje ti Bog nudi: na Podbrdu, na Križevcu, u župi sv. Jakova; iskusi sam kako je moguće olakšati dušu od tereta koji je pritišću, liječiti rane i bez ikakvog dokazivanja osjećati se ljubljene uranjajući u duboki mir srca. A tek kad smo u miru, otvaraju nam se unutarnje oči i unutarnji sluh, počinjemo opažati sjaj, smiraj i ljepotu na licima drugih koji se ne mogu kupiti niti vidjeti nigdje drugdje na svijetu. Gospa je vidiocima koji su je pitali „Zašto si tako lijepa?“, odgovorila: „Zato jer ljubim!“ I mi trebamo naučiti ljubiti, počevši od toga da naučimo ljubiti same sebe. I Marija, savršena žena, to nas uči ovdje u svojoj školi ljubavi.

## ZAKLJUČAK

I što reći na kraju, nego poželjeti da ova duhovna obnova za žene jedanput postane Međunarodna obnova za žene ovdje u Međugorju. Jer doista ovdje imamo Gospu, savršenu ženu i majku koja bi nas mogla u svom majčinskom zagrljaju najbolje podučiti kako biti žena u ovim „posljednjim vremenima“ u kojima zmaj vodi svoju posljednju bitku protiv braka i obitelji. Ako je doista obitelj osnovna stanica društva, a žena glavni stup obitelji – onda nam je pomoć Blažene Djevice Marije u ponovnom otkrivanju svetog poslanja žene i ženstvenosti i te kako potrebna.

*Preprijemila i prevela: Paula Tomić*





## Održan godišnji kapitul OFS-a Hercegovine

Od 2. do 4. ožujka 2018. u Kući mira u Međugorju održan je godišnji kapitul hercegovačkog područnog bratstva OFS-a. Na kapitolu su sudjelovali članovi područnog vijeća, ministri i delegati iz 14 mjesnih bratstava koja su kanonski oblikovana, predstavnici iz 3 bratstva koja su u procesu osnivanja te predstavnici područnog vijeća Frame. Ukupno, 40 sudionika.



## Desetogodišnjak iz Guatamale : „Postim srijedom i petkom“

Mnoštvo hodočasnika svakodnevno sa svih strana hodočasti u Međugorje. Svatko sa svojom životnom pričom, zahvalom i molitvom na usnama. Desetogodišnji Nicolas Liarena iz Guatamale u Međugorje je došao s svojim roditeljima. Podijelio je svoje osobno iskustvo vjere. Zašto više voli moliti nego igrati se, što misli o Međugorju, o čemu najviše razmišlja: *Došli smo u Međugorje kao i toliki prije nas, jer nas je Gospa po-*

*zvala. Ovo je za nas prekrasno iskustvo. Biti u ovoj Svetoj Zemlji. Ja sam htio doći ovamo jer sam htio biti bliže Isusu i Mariji. Volim što sam ovdje jer sam ovih nekoliko dana proveo s Gospom. I bilo mi je divno popeti se na Brdo ukazanja i moliti se. Htio sam se popeti bos kako bih i ja nešto žrtvovao. Ono što je u mom životu najvažnije i što najviše volim je kad se okupi cijela obitelj i svi zajedno molimo, rekao je desetogodišnji Nicolas.*

## Statistike za ožujak 2018.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 48 000  
Broj svećenika koncelebranata: 1 304 (42 dnevno)

## Seminar za djevojke srednjih škola u Međugorju

Kuća mira u Međugorju od 16. do 18. ožujka 2018. bila je mjesto susreta mladih djevojaka koje pohađaju srednju školu. Na seminaru su sudjelovale djevojke iz Tomislavgrada, Bukovice, Mostara, Humca, Ružića te polaznice srednje medicinske škole. U sklopu okvirne teme *Mir vam svoj dajem* polaznice seminaru su

razmišljale o slobodi, unutarnjoj i izvanjskoj koja je neotuđivi Božji dar. Koordinatorice susreta bile su s. Anđela Pervan i s. Ivana Markotić. Kroz predavanja, društvene igre te kroz paralaonice, djevojke su mogle izreći svoja razmišljanja o slobodi, dobiti nova saznanja i proširiti prostore vlastite slobode.



## Proslavljena Cvjetnica u Međugorju

Kao i proteklih godina, u Međugorju je liturgija Cvjetnice 25. ožujka počela na temeljima stare župne crkve. U liturgijski predvođenoj procesiji, nakon čitanja Evanđelja o ulasku Gospodinovu u Jeruzalem te blagoslova grančica, ministranti, čitači, pjevači, svećenici i puk Božji – župljani i hodočasnici – zaputili su se prema vanjskome oltaru župne crkve sv. Jakova, gdje je u 11 sati slavljena sv. misa Muke Gospodnje koju je predslavio fra Karlo Lovrić, uz župni zbor pod ravnanjem s. Irene Azinović. Međugorskim župljanima su se i ove godine pridružili brojni hodočasnici iz okolnih mjesta BiH, Hrvatske te iz inozemstva. Tijekom dana, osim četiriju svetih misa na hrvatskome u 7, 8, 11 i 18 sati, slavljene su i svete mise na jezicima inozemnih hodočasnika. Brojni hodočasnici pridružili su se i molitvi krunice na Podbrdu u 14 sati.

## Ambulanta Malteške pomoći u Međugorju s radom počela na Cvjetnicu

Ambulanta Malteške pomoći u Međugorju i ove godine je svoju djelatnost u novoj sezoni počela na Cvjetnicu 25. ožujka. Tijekom 2018. godine hitna će pomoć biti otvorena svaki dan do 31. listopada i to u vremenu od 9:00 do 14:30, te od 15:30 do 21 sat.

Volontersko osoblje svoje zdravstvene usluge hodočasnici pruža bez ikakve naknade, a sama se ustanova financira dobrovoljnim priložima, djelujući u duhu gesla Malteškoga reda – *Obrana vjere i pomoć potrebitima.*



## Framaši i mladi iz Zagreba na duhovnoj obnovi u Međugorju

Sredinom proteklog mjeseca članovi Frame Dubrava, zajedno s drugim mladima iz Zagreba, bili su na duhovnom seminaru u Međugorju. Seminar se odvijao pod geslom „Zna vaš Otac što vam treba i prije negoli ga zaištete“ (Mt 6,8). U Međugorje je stiglo 59 mladih. Mladi su, u sklopu seminaru, uz sudjelovanje na večernjem molitvenom programu u crkvi, imali priliku za sakrament ispovijedi, molitvu, druženje i zajedništvo. Bitan dio duhovne obnove bilo je nekoliko svjedočanstava, kao i odlasci na Brdo ukazanja i u Majčino selo.

Framaši iz Dubrave, zajedno s prijateljima, ovom su se duhovnom obnovom pripremali za svoja obećanja i proslavu 20 godina postojanja franjevačke mladeži u Dubravi. Na povratku u Zagreb posjetili su i Knin, gdje su se mladi upoznali sa slavnom poviješću toga mjesta. Ovo je bila prilika za lijepe i nezaboravne trenutke pod okriljem nebeske majke Marije, u mladenačkom zajedništvu.



## Proslavljena misa Večere Gospodnje u Međugorju

Na Veliki Četvrtak 29. ožujka 2018. godine u župnoj je crkvi u Međugorju svečano proslavljena misa Večere Gospodnje. Euharistiju je predslavio fra Slavko Soldo u zajedništvu s međugorskim župnikom fra Marinkom Šakotom i još 28 svećenika. Prije svete mise molila se krunica, a predmolio ju je fra Josip Marija Katalinić. Svojim pjevanjem sve je popratio Veliki župni zbor Kraljica Mira.

U homiliji je fra Slavko podsjetio kako je Veliki četvrtak dan ustanovljenja Euharistije i svećeničkog reda, te dodao „Svjesni smo da u svijetu ima puno zla. Kada mi na oltar donosimo plodove svoga rada, nekada se i malo bojimo. Kruh koji donosimo

na Oltar često je pun i naših grijeha. Ljudi znaju psovati kada siju, proklinjati kada žanju. Griješi se protiv pravde klada se dijeli. Naš kruh svagdanji zna biti i krvav. Ljudi znaju voditi ratove da se domognu tuđih dobara. Kruh je nekada i pun izdaje. Za komad boljeg kruha ljudi znaju prodati dušu. Ali nema većeg lijeka za dušu od svijesti da tu u Svetoj misi umire Kristovom snagom sva moja zloća i da se ja iznova rađam, da se mogu hraniti snagom Kristova Tijela i krvi. Neka nam nakon pričesti kuća odiše uljudnošću i dobrotom. Budimo jedni drugima dobri kao što je Krist nama dobar. Mijenjajmo sebe pa tako i svijet. Da bude Božji svijet.“



## Korizmeni susreti srijedom

U srijedu, 7. 3., u dvorani Ivana Pavla II., na četvrtom korizmenom susretu župljana, svjedočanstvo iz svoga života nazočnima je darovalo dvoje župljana rodom iz Bijakovića fra Miro Šego i s. Marina Ivanović. Bilo je zanimljivo slušati svjedočanstvo s. Marine i fra Mire o njihovu životu prije Gospina ukazanja, te što ih je potaklo da se odazovu na Božji poziv. Nakon njihova svjedočanstva uslijedio je susret uz kruh i čaj kojeg su pripremili župljani iz Bijakovića. Bio je to još jedan plodonosan korizmeni susret, protkan lijepom riječju i zajedništvom.



## Molitva križnoga puta međugorskih župljana i hodočasnika na Križevcu

Na Veliki Petak 30. ožujka 2018. od ranih se jutarnjih sati veće ili manje skupine vjernika uspinjale na Križevac moleći križni put na različitim jezicima. Kao i svake godine, u podnožju je Križevca u 11 sati započela središnja pobožnost Križnoga

puta za župljane i hrvatske hodočasnike, koju je predvodio međugorski župnik fra Marinko Šakota. Obredi Velikog Petka su se na raznim jezicima slavili tijekom poslijepodneva, a na hrvatskom jeziku u 18 sati. Predslavio ih je fra Zvonimir Pavičić.

Toga su dana u Međugorju boravile hodočasničke skupine iz Austrije, Njemačke, Poljske, Češke, Mexica, Francuske, Italije, Irske, SAD-a, Kolumbije, Argentine, Ukrajine, Španjolske, Libanona i Slovačke.



## Svečano proslavljen Uskrs u Međugorju

I ove se godine za Uskrs u Međugorju okupio veliki broj hodočasnika koji su u zajedništvu sa župljanima sudjelovali u liturgiji Vazmenoga trodnevlja. Tijekom ovih dana u Međugorju su boravili hodočasnici iz Austrije, Njemačke, Poljske, Češke, Mexica, Francuske,

Italije, Irske, SAD-a, Kolumbije, Argentine, Ukrajine, Španjolske, Libanona i Slovačke te dakako BiH i Hrvatske.

U poslijepodnevnom satima na Veliku Subotu su razne jezične skupine slavile liturgiju riječi, da bi se u 21 sat navečer pri-

družile župljanima na Vazmenom bdijenju koje je predslavio fra Marinko Šakota. Uskrсни hvalospjev pjevao je fra Perica Ostojić. Tijekom cijelog Velikog tjedna domaći, ali i inozemni svećenici, proveli su velik dio dana u ispovjedaonicama.

# HODOČAŠĆE MOLITVENE ZAJEDNICE „APOSTOLI KRVI KRISTOVE“ IZ ZADRA

## MEĐUGORJE, SUBOTA UOČI CVJETNICE, DAN PROSVJEDA PROTIV ISTANBULSKE KONVENCIJE U ZAGREBU.

Naša mala skupina, nas 20 stigismo iz Zadra na međugorsko sveto tlo. Podno brda Križevca. Lista naših nakana nikad kraća. Samo jedno, uspjeh prosvjeda protiv ratifikacije Istanbulske konvencije u Zagrebu, te odustajanje od ratifikacije iste. Spuštamo se na naša koljena i kreće uvodna molitva. Upućujemo naše nakane Bogu Ocu i nebeskoj majci Mariji. Čuli su ih, znamo da jesu. U Duhu smo i s braćom i sestrama u Zagrebu, na prosvjedu, na prvoj crti. Polazimo s prve postaje na koljenima prema Križu koji je podignut prije 84 godine, Križu podno kojeg su donesene nakane sa svakog dijela zemlje. Idemo malo po malo, pedalj po pedalj. Molimo krunicu Padre Pia. Kamenje je tvrdo, ali koljena ne bole. Uistinu ne bole. Boli srce. Boli kad vidimo što nam spremaju oni koji vode našu domovinu. Boli kad vidimo kakvo Zlo se nadvilo nad našu Hrvatsku. Koljena ne bole, jer se ovo radi iz ljubavi, ljubavi prema Isusu, njegovoj Majci, ljubavi prema čovjeku, ljubavi prema životu, ljubavi prema svojoj domovini. Hvala Ti Gospodine na ovoj milosti.

Pratim hodočasnike koje susrećemo tijekom penjanja. Zastajkuju, blagoslivljaju nas, slikaju, snimaju, mole s nama. Neki ne uspijevaju skriti suze. Žele biti naši Šimuni Cirenci. I jesu. Hvala vam za svaki Vaš blagoslov, za svaku molitvu, za svaku suzu. Sve nam je to bila dodatna snaga da izdržimo do kraja. Bože blagoslovi ovaj hrvatski narod, ovu moju braću Slavonce, Dalmatince, Zagorce, Ličane, Hercegovce i ostale koje putem susrećemo. Digni Gospodine naš hrvatski narod na molitvu protiv ovog Zla koje se nadvilo nad našu domovinu, jer nije nam se boriti protiv krvi i mesa, nego protiv Vrhovništva, protiv Vlasti, protiv upravljača ovog mračnog svijeta, protiv zlih duhova po nebesima. Koliko li sam puta to jučer zava-pio? Nikome nismo rekli zašto ovo radimo, nismo nosili nikakav transparent na kojem piše zašto ovo činimo.



Osam osoba me je zaustavilo tijekom našeg puta na koljenima do Križa i baš svaka mi je postavila od riječi do riječi isto pitanje. Citirati ću ih: „Bog Vas blagoslovio. Oprostite, da vas pitam, radite li Vi ovo radi one Istanbulske konvencije? Neka vam Bog usliši molitve.“ Pitanje koje im je došlo u srce. Potpuno iste riječi! Još mi odzvanjaju u ušima. Gospodine, Ti si uistinu Silan Bog. To nam je velika potvrda ove naše žrtve. Hvala ti što si mi dao da to čujem, da nam dokažeš da si s nama cijelo vrijeme. Tvoj narod je svjestan težine situacije u

kojoj se nalazimo, svjestan da je ovo što činimo radi nečeg jako bitnog, da se ovo ne radi radi nekog hira ili slično. Svima je izgleda sve jasno osim onima koji donose zakone. Ljudske zakone. Molili smo Gospodina tijekom ove naše male žrtve da položi svoju ruku i na njihove glave, da prosvijetli njihov razum da ne nameću i izglasavaju ovo Zlo nad naš hrvatski narod.

Hvala Ti, Gospodine, na ovoj milosti koju si nam dao, da na ovakav način možemo dati svoju malu žrtvu kad osjetimo da je to potrebno. Davno smo to napravili prvi put, ima već osam godina. I opet smo spremni to ponoviti kad se u srcu upali iskra. Hvala ti Gospodine i na našoj sestri koja nije danas bila s nama. Bila je tamo gdje si je ti poslao, na prvoj crti, u Zagrebu, na prosvjedu, tamo gdje su kucala srca onih koji Hrvatskoj žele Božji blagoslov. Mi za naš narod želimo samo to, Božji blagoslov. A ovaj Vaš Istanbul, Gospodo koja nas vodite, to nije. Shvatite to.

Željeli bismo poručiti ovom prilikom svim ljudima koji su bili na prosvjedu u Zagrebu da smo ponosni na njih, da smo i mi bili s njima. Majka Marija i sv. Padre Pio, kao i cijelo nebo. „Pa tko tu vojsku može prebrojiti?“

MOLITVENA ZAJEDNICA „Apostoli Krvi Kristove“ Zadar



## Duhovna obnova za župljane

15. ožujka molitvom krunice te svetom misom koju je predvodio don Damir Stojić, u Međugorju je započela trodnevna duhovna obnova za župljane. Da je za ovim programom vladalo iznimno zanimanje vjernika iz župe, svjedoči prepuna dvorana I. Pavla II. kroz sve tri večeri koliko je duhovna obnova trajala. Don Damir je poznati hrvatski svećenik, salezijanac, studentski kapelan grada Zagreba. Završio je osnovnu i srednju salezijansku školu u Kanadi. Diplomirao je te zaređen za svećenika 2002. godine, a već dugi niz godina obnaša dužnost studentskog kapelana. Član je povjerenstva za pastoral mladih Hrvatske biskupske konferencije, kao i Hrvatske salezijanske provincije. Drži brojna predavanja, tribine, seminare i duhovne obnove na kojima se uvijek traži mjesto više.



# REGIONALNI SUSRET POLAZNIKA E-DUHOVNIH VJEŽBI U MEĐUGORJU

**U NEDJELJU 18. OŽUJKA 2018. U DVORANI SV. JOSIPA U MAJČINU SELU OKUPILO SE OKO 460 POLAZNIKA E-DUHOVNIH KORIZMENIH VJEŽBI.** Inače, u ovim korizmenim e-duhovnim vježbama prijavljeno je više od 16 000 pratitelja. To je više negoli ikad do sada. Cilj e-duhovnih vježbi je pomoći osobito onima koji si ne mogu kroz godinu

poziv na obraćenje potaknut Božjom riječi.

Kroz ovih četrdesetak dana razmatra se prvo misno čitanje dotičnoga dana. Kao i do sada, svakoga dana, počevši od Pepelnice tj. 14. veljače, svaki polaznik prima na svoj e-mail poruku s uputama kako se pripremiti za razmatranje, s biblijskim tekstom koji će se razmatrati i sa samim razmatranjem nad tim biblijskim tekstom. Svakoga dana dobije se i poticaj da se iz pročitanoga teksta i nakon razmatranja pred Gospodina donese svoja molitva, uz ponuđene njihove molitve.

Što su to duhovne vježbe? U kršćanskoj tradiciji duhovne vježbe su dani u kojima osoba želi na jedan sustavniji način, redovito pod vodstvom duhovnika, provjeriti svoj život i obnoviti svoje predanje Gospodinu. Duhovne vježbe redovito pretpostavljaju i odlazak u neki samostan ili duhovni centar gdje se one održavaju. Međutim, većina osoba nema moguć-



priuštitu neko razdoblje povučenosti i duhovne obnove, da to učine sada uz one svoje svakodnevne obaveze. Duhovne vježbe osmislili su braća franjevci iz samostana u Pazinu, ali im u tome pomažu i drugi predavači. To su ovaj put: fra Josip Vlašić ofm, fra Darko Tepert ofm, fra Marinko Klaić ofm, fra Ivica Vrbić ofm cap., s. Ivanka Miholjević, fra Đuro Hontić, ofm conv., i fra Domagoj Runje, ofm. Ovogodišnje korizmene e-duhovne vježbe imaju naslov koji je ujedno i poziv: „Vrati se Gospodinu!“ Korizma je uvijek poziv na promišljanje o Božjoj riječi, na traženje Božje volje i na promatranje sebe samih u svjetlu Božje riječi, kao u ogledalu. Kroz to motrenje uočavamo mrlje, nedostatke, sve ono što je loše i grješno. Stoga je korizma poziv na obraćenje. I ove e-duhovne vježbe žele biti

## REGIONALNI SUSRETI

Od prošlih e-duhovnih vježbi za došašće, novost su tzv. REGIONALNI SUSRETI u kojima se e-polaznici vježbi imaju priliku susresti uživo između sebe i svojih predavača. Ove godine, nakon prvog regionalnog susreta koji je bio u Mariji Bistrici, ovaj vikend prošao je u Međugorju, a treći će biti u Pazinu. Još jedan susret u planu je uoči svetkovine Duhova u Rijeci, na Trsatu. Na susretu u Majčinu selu program je započeo nagovorima, zatim svetom misom te molitvom i klanjanjem. Najdojmljiviji trenutak su bile meditacije o rani presvetog boka Kristova i trenutci kada su vjernici mogli pružiti svoje ruke kroz crtež Isusove rane na platnu, ubaciti u njega sve ono što ih dijeli od Isusove ljubavi, a zauzvrat su dobili malu svjećicu uz riječi: „Vjera te tvoja spasila!“ Ovako to opisuje jedna sudionica: *‘Stavi svoju ruku u moj bok...’ Neprocjenjivo vrijedna dosjetka, neopisivo prelijep osjećaj u sudjelovanju.... I mala svijeća u ruci i tople riječi jednog dobrog bratra s druge strane: ‘Vjera te tvoja spasila.’ Svaka čast, dragi naši fratrim!* Bio je to jedan predivan susret prepun Božje ljubavi i zajedništva.

nost otići u neki duhovni centar kako bi se povukli na nekoliko dana u mir i posvetili intenzivnijem duhovnom življenju i dubljom molitvi. Zbog toga smo odlučili sadržaje za dnevno obavljanje razmatranja i osobnu molitvu slati zainteresiranima u njihov e-sandučić, kako bi, tko želi, u tišini svog redovitog života, mogao obaviti e-duhovne vježbe. Svaki novi turnus e-duhovnih vježbi bude najavljen preko katoličkih portala i društvenih mreža i na svaki turnus osobe se mogu prijaviti preko određenih prijavnih obrazaca. Kada e-duhovne vježbe počnu, nije se moguće naknadno prijaviti. Osobe koje se prijave uvijek mogu otkazati primanje sadržaja e-duhovnih vježbi. E-duhovne vježbe projekt su Franjevačkog bratstva iz samostana u Pazinu.

## 6. KORIZMENA TRIBINA

# UTJECAJ EKRA NA RAZVOJ DJETETA

U srijedu 21. ožujka 2018. iza večernje svete mise u dvorani Ivana Pavla II. u Međugorju održan je 6. po redu susret župljana u korizmi, na kojem je svoje predavanje imala prof. Ankica Baković. Psihologinja Baković govorila je o sve većem problemu ovisnosti djece i mladih o ekranu, ali ne samo njih već čak i odraslih u novije vrijeme.

Prof. **Ankica Baković**, psiholog i psihoterapeut te voditeljica Centra za mentalno zdravlje u Livnu, u svom vrlo interesantnom, stručnom, a opet pristupačnom predavanju govorila je o nizu štetnih utjecaja koje televizija, računalo, tablet, mobitel i ostali ekrani imaju na dječji razvoj, a kojima su djeca izložena, nažalost, od samog rođenja. Iz svoje prakse navela je primjer kako od desetak djece koje joj roditelji dovedu na observaciju radi usporenog govorno-jezičnog razvoja

dijete više vremena provodi ispred ekrana, promjene na mozgu su složenije, tvrde stručnjaci s japanskog Sveučilišta Tohoku. Utjecaj na mozak djece pratio se pomoću magnetske rezonance, a skenovi su pokazali da što djeca provode više vremena ispred ekrana, to imaju veću nakupinu sive moždane tvari u tzv. frontopolarnoj regiji kore. Nakupina sive tvari u tom dijelu mozga ima negativne posljedice na verbalne vještine. Nakupljanje sive tvari u spomenutoj regiji moždane kore stručnjaci su usporedili s nakupljanjem suvišnih kilograma. Spomenuta regija mozga, upravo suprotno, s odrastanjem treba postati sve tanja kako bi funkcionirala pravilno. „Ta područja pokazuju kortikalno stanjenje tijekom razvoja, a djeca s visokim kvocijentom

U svrhu toga posebno je važno da djeca u najranijoj dobi (prve tri godine su najvažnije jer se kroz to vrijeme odvija najbrži proces umrežavanja sinapsi te razvoj pojedinih centara u mozgu) budu skoro nikako ili minimalno stavljeni pred ekran. Iz svog iskustva boravka na edukaciji u Kanadi, predavačica je iznijela podatak o tome kako je u Kanadi, ali sad već i u većini tzv. „razvijenih zemalja“, u jednom razredu barem petero djece pod liječničkom tera-



ili problema sa pažnjom i koncentracijom (ADHD), otprilike troje djece ima stvarne razvojne poteškoće, dok ostalih sedmero pokazuje probleme u razvoju ili ponašanju upravo zbog ove nove bolesti tzv. EKLANIZMA – izolacije koje je dijete razvilo zbog pretjerane izloženosti ekranu i odgojnom utjecaju ekrana. Kod neke djece zna se razviti i jedan oblik PTSP-a zbog toga što igrajući nasilne video-igrice ili gledajući nasilne crtiće (a u većini slučajeva taj video sadržaj je nasilan), dječji mozak nije u stanju razlikovati virtualnu od prave stvarnosti, nego se on uživi u likove na ekranu, pa postane ili onaj koji sve ubija ili onaj koji je ubijen. Sve se to odražava na njegovu psihi i um pa se tako rađaju agresije, poremećaj spavanja, strahovi. Rezultati najnovijih istraživanja pokazuju da previše vremena provedenog u gledanju ekrana utječe na razvoj dječjeg mozga na način da mijenja moždanu strukturu. Što

inteligencije imaju vrlo tanko kortikalno stanjenje u tom području“, piše u izvješću o istraživanju. „Zaključak je da je gledanje ekrana direktno ili indirektno povezano s neurokognitivnim razvojem djece“, stoji u tekstu o studiji. Pri gledanju ekrana smanjuje se aktivnost i desne hemisfere mozga koja je odgovorna za kritičko mišljenje i logično zaključivanje. Iz sveg navedenog jasno je onda kako ekrani otupljuju emocije kod djece, sputavaju maštu i spontanu igru te dovode do neosjetljivosti na empatiju (bol drugih), potiču destruktivno ponašanje, propadanje moralnih vrijednosti i u konačnici dovode do otuđenja od društva. Predavačica je također upozorila kako ne postoje „edukativne igrice“ za djecu. To je samo zamaskirana laž, jer je znanstveno dokazano kako jedino živa interakcija, živi dodir, govor, pogled, dodir, komunikacija... ispravno potiču razvoj mozga, odnosno spajanje sinapsi. Prvi učitelj u uspostavljanju komunikacije jest RODITELJ! Mi roditelji smo poput zemlje, a dijete je sjeme koje je posijano u našu zemlju. Od toga kakve ćemo mu uvjete u zemlji osigurati, zavisí kakav će biti rast i plod tog sjemena. Naravno da i samo sjeme može biti oštećeno ili slabije kvalitete, ali opet, ukoliko su uvjeti zemlje povoljniji, to i zdravom, oštećenom i manje kvalitetnom zrnu daje bolju šansu za rast!

pijom kako bi moglo imati pažnju i koncentraciju na nastavi. I svi su se čudili kad im je ona rekla kako kod nas otprilike troje djece u cijeloj školi eventualno uzima terapije. Mi smo dakle „zaostali!“ Ovisnost o ekranima, koju pomalo već svi imamo, neprimjetno dovodi do stvaranja jednog novog načina života, koji je predavačica nazvala „život na dodir“ (na touch). A to je ona neka određena pasivnost koja nas je začarala, gubitak volje i strpljenja, biranje lakših životnih putova, gubitak ustrajnosti, očekivanje da se odmah dobije ono što se želi, bez truda i muke. Sve za što se trebaš namučiti, potruditi – postaje dosadno. Mislim da svi ovo stanje „života na dodir“ možemo prepoznati u sebi, svojjoj djeci i u društvu oko nas! Ovo je naravno potpuno suprotno od onoga na što je čovjek pozvan BITI! Svakako se trebamo „probuditi“ dok stanje ne postane još alarmantnije!

Predavanje Saveria Gaete na Međunarodnom susretu voditelja (veljača 2018.) II.

Izlaganje je namijenjeno osobama koje dobro poznaju povijest i protagoniste međugorskih ukazanja, stoga se ne bih zadržavao na osnovnim činjenicama koje svi vi zasigurno dobro poznajete, nego bih radije odgovorio na neke od prigovora upućenih od strane kritičara tijekom svih ovih godina. No, želio bih već na početku zauzeti jasan stav: nakon više godina istraživanja i produbljivanja ove tematike, osobno sam uvjeren u vjerodostojnost ovih marijanskih ukazanja, iako svjestan nekih pitanja i problematika koji su sve do danas ostali neobjašnjeni.

**JEDAN OD NAJSTARIJIH SPOROVA VEZAN JE ZA IDEJU DA ĆE UKAZANJA TRAJATI SAMO DESET DANA TE DA ĆE ZAVRŠITI 3. SRPNJA 1981.** Sve se zasniva na riječima Mice Ivanković i Ljubice Vasilj-Gluvić, koje su 30. lipnja 1981. poslijepodne odvele djecu na izlet izvan sela, pa se je ukazanje u ovim uvjetima dogodilo na Cernu. Posljednje pitanje Gospi postavio je Jakov, koji ju je pitao koliko će se još puta ukazati. Mica je čula da vidioci naglas govore: „Tri puta“, te je ona sama bila jako oduševljena zbog toga, kako je ispričala fra Jozi: „To znači do petka, dakle mogu slobodno krenuti u subotu. Ona (Gospa) je to organizirala za mene. Može li tu biti neke poveznice? Polazim u subotu, polazim za Njemačku u subotu. Kupila sam kartu prije petnaest dana. Ja sam odgovorna za njih (vidioce), odgovaram za njih kao socijalni radnik i kao njihova susjeda.“ Ali prijepis ispitivanja, kojima je fra Jozo podvrgnuo vidiocce na isti dan, 30. lipnja ujutro, omogućuje



jasan zaključak da su od tada vidioci smatrali kako je vjerojatno da će se ukazanja ubrzo završiti, što bilježi i Mirjanina rečenica koju je naglas izgovorila: „Danas Te također želim pitati koliko ćeš dana ostati s nama. Da nam kažeš točno koliko dana možeš ostati s nama, budući da je večeras već sedmi put.“

Odmah nakon toga izgovorila je nekoliko rečenica koje su uistinu bile prava „bomba“. Odgovarajući na župnikov poticaj: „Što misliš? Koliko dana ćeš je još viđati?, a djevojka potvrdi: „Nešto mi govori samo još dva ili tri dana. Tako nešto mi govori. Baš sam o tome razmišljala. Rekla sam

**EPITET „VRLO NEUOBICAJENA I VELIKA STVAR“ PRIPISUJE SE ČINJENICI DA „ONA KOJA SE UKAZUJE, DOPUŠTA MASI NE SAMO DA GAZE NJEZIN DUGI VEO KOJI PADA PO PODU NEGO I DA DOTAKNU NJEZINO TIJELO“. VICKA JU JE DODIRNULA ODMAH DRUGI DAN.**

Vam: nešto unutra mi to govori.“ Slično mišljenje je izrazila i Vicka, uvijek odgovarajući na fra Jozino pitanje o tome što misli kada će se ukazanja završiti: „Ja mislim da ako bi mi prestali ići tamo (na Brdo) ili ako bi nam ostavila neki znak, da bi sigurno prestala (ukazivati se).“

René Laurentin je ponudio jedno razumno objašnjenje za ovaj problem, a to je da se „u ekstremnim teškoćama s kojima su se vidioci pokušavali izboriti suočavajući se sa suprotstavljenim zahtjevima mase, svećenika, policije i Gospe, završetak ukazanja čini kao jedino moguće rješenje, pa se ta pretpostavka provlači tu i tamo tijekom

cijelog dijaloga i još u nekim drugim“. Činjenica je da je vijest o tome da će ukazanja trajati još samo tri dana odvratila policiju od poduzimanja ozbiljnih mjera prema djeci, samo su im prijetili zatvorom i prisilno ih odveli u psihijatrijsku bolnicu. Ta zabrinutost je bila posve jasna u njihovim glavama, kako je Mirjana povjerala fra Jozi uvečer 30. lipnja: „Mi smo plašljivi. Jučer smo rekli: „Danas ili sutra će nas odvest u ludnicu ili u bolnicu.“

Tako postaje razumljivije i ono što se dogodilo sljedećeg 3. srpnja, po svršetku ukazanja u župi Sv. Jakova. Prema dnevniku fra Umberta Lončara, koji je citirao mons. Laurentin,

„Vicka je rekla: „Večeras se Gospa ukazala po posljednji put i rekla je: „Anđeli moji, anđeli moji! Blagoslivljaj vas, bit ćete sretni i doći ćete u krilo vašeg Oca. Čuvajte vašu vjeru.“ Strogo logički, može se jasno utvrditi koje je riječi izgovorila Gospa i da se one ne odnose na činjenicu da se radilo o posljednjem ukazanju, a što je smatrala djevojka, uključujući i njezinu izjavu: „Večeras se je ukazala po posljednji put“, pripisujući Gospi još jednom, svoju osobnu tvrdnju.

**USPOREDBE S DRUGIM UKAZANJIMA** Među prigovorima upućenim od strane kritičara, koji su nedavno sažeti u

jednom dokumentu objavljenom na stranici mostarske biskupije, nalaze se dva koja je lako opovrgnuti, budući da se odgovor na njih nalazi u prethodnim ukazanjima koja je Crkva službeno priznala.

Vicki je osporavan jedan njezin čin koji je učinila 26. lipnja, i koji opisuje ovako: „Popela sam se gore, ponijela sam blagoslovljenu vodu i sol, te sam rekla: ‘Ako nije Gospa otići će; poškopit ćemo je i vidjet ćemo, stvarno ćemo vidjeti.’ Stigla sam i rekla: ‘U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen. Ako si Gospa ostani s nama; ako nisi, odlazi!’“ Prisutni su posvjedočili kako se Gospa Vicki na to nasmijala, a vidioci su u tom trenutku nastavili s uobičajenom molitvom 7 Očenaša, Zdravo Marija i Slava Ocu. Zaista, djevojčica je učinila isto što i Bernardica drugog dana u Lurdu, 14. veljače 1858., kada je polila blagoslovljenom vodom Gospodu pozivajući je da ostane ako dolazi od Boga, a u protivnom da otiđe: „Ona se počela smijati, nagnula je glavu i što sam je više prskala vodom, ona se još više smijala nagnjući glavom, a ja videći njezine pokrete... Tada me obuze strah, te se požurih da je još više poškopim, sve dok nisam ispraznila bocu.“

**Među prigovorima upućenim od strane kritičara, koji su nedavno sažeti u jednom dokumentu objavljenom na stranici mostarske biskupije, nalaze se dva koja je lako opovrgnuti, budući da se odgovor na njih nalazi u prethodnim ukazanjima koja je Crkva službeno priznala.**

Epitet „vrlo neuobičajena i velika stvar“ pripisuje se činjenici da „Ona koja se ukazuje, dopušta masi ne samo da gaze njezin dugi veo koji pada po podu nego i da dotaknu njezino tijelo. Vicka ju je dodirnula odmah drugi dan: „A kad je dodiruješ, velečasni, prsti ti ovako prskakuju.“ Isto je ponovila Ivanka, i dodala da dodirujući njezino tijelo, osjeća „nešto kao zrak, kao svila, nešto što vraća naše prste unatrag, tako, kada je dodirujemo, prsti se nekako sami vraćaju unatrag“. Dozvolili su i jednoj liječnici da dotakne haljinu One koja se ukazala: „Evo, Vi (doktorice) ste dotaknuli njezinu haljinu.“ Ovakve priče o dodirivanju Gospina tijela, njezine haljine i o gaženju njezina vela, stvaraju u nama osjećaj i uvjerenje da se radi o nečemu nedostojnom, nevjerodostojnom i skandaloznom. Katolička Gospa s ovim nema nikakve veze!“ Ali, primjera radi, tijekom ukazanja Djevice od Čudotvorne medaljice, koju Crkva službeno slavi svakog 27. studenog, vidjelica sv. Chaterine Labouré također je u noći 18. srpnja 1830. iskusila: „Podigoh, tada, pogled prema licu Djevice i bez oklijevanja skočih prema njoj te se bacih na koljena na stepenice oltara, naslanjajući ruke na koljena presvete Djevice.“

U sljedećem broju: *Znanstveno-medicinska ispitivanja*

# Moj Uskrs

FRA MARINKO ŠAKOTA

Moram priznati da bih lakše i duže mogao pripovijedati o izvješćima evanđelista o Kristovu uskrsnuću ili o liturgiji Uskrsnog bdijenja nego o svom osobnom iskustvu Uskrsa. No, smisao i izvješća i liturgije je da me vode mom osobnom iskustvu. A upravo o jednom takvom želio bih sada progovoriti.

Bilo je to prije više od deset godina. Jedna osoba me je povrijedila. Kada se sada na to osvrnem, nije to bila posebno teška povrjeda, ali ja sam bio posebno uznemiren. U meni se javljala srdžba i lavina negativnih misli o toj osobi. I sve više me obuzimalo i opterećivalo negativno raspoloženje.

Citajući jednog dana tekst fra Slavka Barbarića, naišao sam na Gospin savjet: „Molite za ljubav prema osobi koja vas je povrijedila sve dok ne vidite ono što je u njoj dobro.“

U prvi tren začudilo me: Kako mogu moliti za ljubav prema

nekome tko me povrijedio?! U meni se javljao otpor, izgledalo mi je neprirodno. No, sebi sam rekao: Želim pokušati upravo tako moliti jer je tako Gospa rekla. I počeo sam: Isuse, daj mi ljubavi prema (dotičnoj osobi).

U ta tri dana, koliko sam molio, u meni se odvijala borba. Kao da mi je nutrina bila zaražena nekim virusom. Izmjenjivali su se negativni i pozitivni osjećaji. Molitva za ljubav prema toj osobi dozivala je pozitivne misli i osjećaje prema njoj, ali bi ih odmah zamijenili negativni. Razlozi *za* kao da su gubili bitku pred razlozima *protiv*. No, ipak sam nastavio moliti za ljubav. Nisam odustajao.

A onda se dogodilo nešto što nikada ne ću zaboraviti. Kad o tome sada razmišljam, nije mi nevažno spomenuti da je to bilo treći dan moje molitve. Izlazeći iz automobila odjednom sam zastao. Osoba za koju sam molio pojavila

mi se pred očima u svjetlu. Bila je nasmiješena i draga. Ni trunke negativnih osjećaja u meni. Ni traga tami. Osjećao sam se kao da lebdim. Kao da sam se oslobodio nekog tereta i dobio krila. Radost me preplavila.

Nakon toga ništa više negativno nisam osjećao prema toj osobi. Štoviše, osjećao sam ljubav i odlučio sam je posjetiti. Bio je to susret ispunjen posebnom radošću.

To je moje osobno iskustvo Uskrsa. Kao da sam izišao iz nekog groba. Kao da sam se oslobodio lanaca koji su me vezali. Iskustvo stvarni izlazak iz tame na svjetlo.

Od tada mi je Uskrs puno bliži. Nekako mi je jasnije iskustvo Marije Magdalene kad se našla pred ulazom u Isusov grob kao i iskustvo otvaranja očiju u one dvojice učenika na putu u Emaus.

Poštovani prijatelju, sjeti se, možda i Ti imaš slično iskustvo Uskrsa...

## Molitva

Svečana je svjetlost dana i svečan je zvjezdani svod.

Svečan je ovaj trenutak i svečan je životni hod.

*Gospodine,*

*ne ostavi me slijepim*

*za skrivenu ljepotu u malom i velikom.*

*Učini me čovjekom opažanja i divljenja,*

*otvori mi oči srca da idem u odijelu svečanom.*

*fra Stanko Ćosić*



Foto arhiv župa Međugorje

Foto arhiv župa Međugorje



# NEKA GOSPODIN VODI NAŠA SRCA

**U PRIRODI JE ČOVJEKOVOJ DA NE GLEDA BLAGONAKLONO NA SVOJE PADOVE.** Čak i onda kada se radi o vjerniku, prva reakcija je tjeskoba i strah, koji blokiraju povjerenje u Božju providnost koja sve vodi. U padovima Bog najviše progovara i ne ostavlja nas same, ali ako ne poznajemo Riječ Božju, ne ćemo to prepoznati. Bog uvijek šalje pomoć i to preko čovjeka otvorena njegovu pozivu na službu ljubavi. Na taj način, njegova iscjeljujuća ljubav teče preko službujućeg ka potrebitom i Bogu se vraća ispunjavajući ono što je jednom rekao: „Što god učinite jednom od moje najmanje braće, meni učinite.“ (Mt. 25,40)

Bilo je to na Veliki petak prošle godine. Moj muž i ja smo se pridružili mnoštvu mještana i hodočasnika u pobožnosti križnog puta na Križevcu. Već godinama osjećamo da živimo kako ne želimo. Zarobljeni u posao, poput većine mještana Međugorja, svoj duhovni život smo sveli na nedjeljnu misu, poneku molitvu i post i pokoje dobro djelo. Služeći hodočasnici koji dolaze s kraja svijeta na ovaj izvor milosti, promatramo kako kući odlaze ozareno i preporođenog srca, a naša sve više zaronjena u materijalizam, pretvaraju se u prazninu i pustoš. Ta pustoš nas sve više udaljava od Boga i njegovih zapovijedi i čini da i mi, baš poput nekada židovskog naroda kojemu je poslan dugo očekivani Mesija, dozvoljavamo da milost prođe pokraj nas i ostavlja nas prazne. Nije li Gospa došla baš k nama da bismo postali plodovi po kojima će svijet prepoznati da je Bog ovdje na djelu? Rado se mi, ovdje u Međugorju, kitimo vjeron svojim predaka, ali zaboravljamo da je svaka generacija pozvana graditi vlastito svjedočanstvo vjere. Kakvo ćemo mi ostaviti našim potomcima? Skinuli smo „Božju opremu“ i upali u zamku koju je postavio naš neprija-



telj, davao. Ono malo savjesti što peče i opominje umirujemo obećanjem, još samo ova „sezona“ i početak ćemo drugačije. A sezona dolazi i prolaze i rađaju uvijek iste plodove – umorne i opterećene ljude. Doživjeli smo teški duhovni pad.

Tako umorni i opterećeni, moj muž i ja, odlučili smo konačno otvoriti svoje uši za Riječ koja kaže: „Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas odmoriti.“ (Mt. 11,28) Skidamo prašinu sa Biblije i otvaramo se pozivu: „Vratite se meni i ja ću se vama vratiti“ (Mal. 3,7), a Bog uzvraća „očima koje vide“. Iz duhovne pustinje najprije nas podiže zapovijedima koje upiru prstom u grijeh.

Po Gospinoj poruci navukli smo „opremu Božju“, molitva, ispovijed, sv. misa, post i Sveto pismo. Odlučili smo uistinu svetkovati dan Gospodnji i zatvoriti našu suvenirnicu nedjeljom. Svjedočim da naš posao nije trpio, zadovoljni mi, a naše djelatnice još više, i Božji blagoslov nije izostao. Mnoštvo hodočasnika nam je reklo da su čekali ponedjeljak da kupe u našoj suvenirnici. Do tada nisam ni slutila koliko njihove oči počivaju na svemu što mi u Međugorju radimo. Osjećali smo da nas Gospodin vodi i čisti, što nam je dalo novu želju još više svjediti se Njemu. Trebalo je praviti nove korake.

U meni osobno, ostalo je još puno one tjeskobne zabrinutosti iz vremena kad sam se vodila isključivo svojim snagama kroz život. A Isus je govorio: „Ne brinite se tjeskobno.“ S tom nakanom počinjemo križni put na Križevcu, a Bog uvijek odgovara na iskrene čežnje našeg srca. Možda ne onako kako mi to očekujemo, ali ako mu se s povjerenjem prepustimo, provede nas sigurno i kroz dolinu smrti.

Nakon izmoljenog križnog puta, zbog gužve, moj muž je predložio da se spustimo sporednim putem, kraćim, ali puno strmijim i opasnijim. Nećam se, a on mi uz smiješak obećava da će me čuvati, pa pristajem.

Već na početku se osjećam nesigurno, i iskreno govoreći, više zbog sebe predlažem da molimo krunicu s nakanom da svi ljudi sigurno siđu s brda. Spuštamo se uz molitvu, ali već nakon drugog otajstva, okliznula sam se i pala. Odmah sam osjetila da mi je noga jako ozlijeđena, ustvari bila je slomljena. Bol koju sam osjećala bila je nadjačana osjećajem straha i zabri-

nutosti kako ću sići s brda. Zнала sam da će se moji sinovi i muž pobrinuti za mene, ali sad sam se bojala i za njihovu sigurnost. Još nisam naučila pozvati Isusa kako bi Njegov mir otjerao moje strahove.

Moj muž je obavio nekoliko poziva i spokojno me obavijestio da stižu momci iz Gorske službe spašavanja. I dalje puna nepovjerenja i predra-suda odbacila sam pomisao na njih i nastavila mozgati kako ću sići. Nisam ni slutila da će mi Gospodin poslati pomoć i veću i bolju od one kojoj se nadam.

Već za 5 minuta ispred mene je bio momak u crvenoj odori i sa smiješkom se predstavio: „Moje ime je Nikola.“ Gledao me pravo u oči, pitao kako se zovem, osjećam li se dobro, ponudio me vodom i postavio još par pitanja kojima je ispitivao moju prisebnost i prirodu ozljede. Pozvao je ostatak ekipe i s puno brige se posvetio mojoj ozlijeđenoj nozi. Za kratko vrijeme okružilo me desetak momaka u istim crvenim odorama. Nakon što su poput pravih profesionalaca zbrinuli moju nogu i kroz šalu me ohrabрили, smjestili su me na nosilo, zaštitili od sunca koje je pržilo, dali mi bocu vode i krenuli.

Spuštanje je bilo teško i naporno, za njih naravno. Put je bio strm i obrastao raslinjem koje je ostavljalo ogrebotine na njihovim rukama i licima. Nesebično su se izlagali da bih ja bila sigurna. Znao onaj osjećaj kada ste bolesni i ranjivi i kad vam je od stručnosti liječnika važniji njegov pristup? A ja sam dobila oboje, i stručnost i ljubaznost. Do tada sam tako nešto gledala samo na filmovima.

Obuzeo me takav mir iz kojeg je potekla molitva zahvale i spoznaja da moja briga osim nemira, ne može donijeti ništa. Moj muž se usput raspitivao o njihovoj službi. Saznali smo da već godinama djeluju, i to najviše u Međugorju. Okupili su se kao volonteri i potpuno besplatno svoje slobodno, a nerijetko i radno vrijeme, podređuju našim potrebama i potrebama hodočasnika. Iz čitlučke su općine, a jedina poveznica s Međugorjem je što su u njega ušli srcem služeći iz ljubavi.

Kao i sve slične službe, imaju problema s financiranjem, pa nerijetko izdvajaju i vlastita sredstva za skupu opremu nužnu za rad, nauštrb sebi i svojim obiteljima.

Pomalo sam posramljena činjenicom da do tada nisam čula za njih, a još više jer oskudijevaju u svemu, a rade nama u korist. Odbijaju primiti novac za svoja djela, ali tko želi može im pomoći. Na njihovoj Facebook stranici HGSS-Čitluk-Međugorje mogu se naći sve informacije o njima. Nedavno su ostali i bez jedinog vozila koje su imali, pa me u podnožju brda dočekuje vozilo Maltežana koje su pozvali. Momci su umorni, ali zadovoljni i opraštaju se sa mnom uz dobre želje za oporavkom. Na napore su kažu navikli, jedino im je važno da sve dobro završi. Vraćaju se dežurstvu na Križevcu, a stiže im i novi poziv za pomoć. Nikola me pratio do ambulante i zamolio da im vratimo udlagu kojom su osigurali moju nogu, drugu nemaju, a i ovu su sami napravili. Mog muža zove njihov voditelj Žarko i provjerava je li sve u redu.

Nakon svega nastavljam pratiti rad ove službe s dušom. Često su u Međugorju, pomagali su gasiti požar na Brdu ukazanja, ne mareći ni za kišu ni za sunce dežurali po brdima, na Festivalu mladih po najvećim vrućinama. Ljudi su s manama i vrlinama, kao i svatko od nas, ali ljudi koji su prihvatili i vrše svoje poslanje.

Gledajući iz ove perspektive, moj pad je urodio plodovima. Nosila sam gips 2 mjeseca i još toliko se oporavljala. Onesposobljena za posao, ali išlo je i bez mene, moje preuzetosti i tjeskobne zabrinutosti za sutra. Darovano mi je vrijeme za duhovni rast. Posao je važan, ali ne smije postati naš Bog. Bog me zaustavio da bi mi to pokazao, ali i otvorio nove smjernice za život. Nesavršena sam, puna mana i Bog još ima puno raditi na meni, ali važno je otvoriti mu se. Stavio mi je na put ove divne momke koji su mi pomogli i pokazao da nas želi baš tako umrežene, ovisne jedne o drugima, kako bi nas onda sve zajedno držao u svojoj ljubavi i vodio.

Osjećam potrebu založiti se za njih. Međugorje treba jednu ovakvu službu koja će brinuti o našim potrebama. U sređenim zemljama te službe su organizirane i potpomognute od države. Ova naša je uglavnom nepuštena sama sebi. Potrebni smo njihove pomoći, a i oni, da bi nastavili raditi, naše. Pomozimo im da nam pomažu. Neka Gospodin vodi naša srca!

Jelena Burazer



Kako papa Franjo  
o(bes)hrabruje vjernike? (II.)

# ELITIZAM I KARIJERIZAM NEMAJU MJESTA U CRKVI

Posve je razumljivo što su današnji katolici vrlo zainteresirani kako se u susretu s ljudima ponaša i što im svojim primjerom i riječima poručuje prvi čovjek Crkve, papa Franjo. Katolici su uvijek s ponosom i poštovanjem usmjeravali svoj pogled prema Rimu i Petrovu nasljedniku, koji je jamac sigurnosti Crkve i čuvar njezine pravovjernosti, prema Isusovu obećanju da je „ni vrata pakla ne će nadvladati“ (Mt 16,18). U teškim vremenima kao što je današnje, kad je kršćanska vjera izložena ozbiljnim kušnjama s različitih strana, vjernici su posebno upućeni na njegovu utjehu, podršku i ohrabrenje.



FRA IVAN  
DUGANDŽIĆ

Papa Franjo odlučnost pokazuje u svakoj prigodi koja mu se pruži. Za vrijeme nedavnog posjeta Čileu svećenicima i biskupima je otvoreno predbacio elitizam i karijerizam, nazvavši to opasnim klerikalizmom. Što to znači? Ako otvorimo rječnik stranih riječi, pod pojmom klerikalizam naći ćemo objašnjenje te natuknice: „Politički pokret koji ide za gospodstvom crkve i svećenstva u političkom i kulturnom životu zemlje.“ A svećenik nije za to od Isusa pozvan i od Crkve poslan. Njemu uvijek mora biti nadahnuće Isusova riječ o samome sebi, da „nije došao da mu služe,

nego da on služi i da dadne život svoj kao otkup mjesto svih!“ (Mk 10,45) Dakle, papa Franjo ima i te kako ozbiljnih razloga biti nezadovoljan sa stvarnim stanjem današnje Crkve kojoj je na čelu, pogotovo mora biti nezadovoljan s onima u Crkvi koji su najodgovorniji za to stanje. On te razloge i te kako vidi i osjeća da je po svojoj službi dužan na njih odgovoriti. Budući da mnogi to ne vide ili ne mogu vidjeti, spremni su ga olako optužiti i osuditi. Tako se mišljenja o njemu i njegovu pontifikatu katkada razlikuju i suprotstavljaju do nepomirljivosti. I to ne vrijedi samo za

obične, ponekad nedovoljno informirane i upućene vjernike laike već i za poneke svećenike, teologe i ugledne žurnaliste specijalizirane za Vatikan i sve što se u njemu zbiva. Evo za to dva posve oprečna primjera: „On se obraća ljudima koje muče sumnje u vjeri. To je srž njegove teologije. On nema primarno neki politički program, već želi ljudima približiti vjeru – Radosnu vijest. I to ne kao gotov program, već u razgovoru s vjernicima.“ (Florian Breitmeier, novinar njemačkog tel. kanala NDR); „Papa siromaha – to on možda može i biti, budući da je konzervativni

populist. Njemu je jako stalo do toga da cijeli svijet znađe kako se on vozi podzemnom željeznicom i autobusom, da nosi stare cipele i izlzanu odjeću, da odbacuje crkvenu pompu. On je veliki glumac.“ (Horacio Verbitsky, argentinski novinar i publicist) Čovjek se mora zapitati, kako je moguće da dva pametna i dobro informirana novinara, koja ga u Vatikanu iz dana u dan prate otkako je postao papa, mogu imati tako oprečno mišljenje o njemu. Dok F. Breitmeier Franjin stil života i djelovanja shvaća kao logičan plod njegova dosljednog života po evanđelju koje želi navijestiti i drugima, H. Verbitsky vidi samo Franjinu vanjštinu koju ne zna drukčije protumačiti već kao glumu kojom Papa želi nekoga prevesti žedna preko vode. No to nije ništa novo i samo za naše vrijeme karakteristično. Tako je bilo od samog početka Crkve. To je na tragu one neshvatljive reakcije Isusovih suvremenika na njegov život i učenje. Dok jedni u njemu gledaju moćno Božje djelovanje, drugi ga optužuju za savez s Belzebulom (usp. Mk 3,22-30).

## PROROKI GOVOR PAPE FRANJE

Već smo prije ustvrdili da je govor pape Franje sličan biblijskom proročkom govoru. Treba o tome reći nešto pobliže. Proroci su već svojom pojavom bili znak u vremenu u kojemu su živjeli. Ne trčeći za priznanjem kod ljudi, za čašću i slavom kod moćnika, već živeći asketskim samozatajnim životom, proroci su bili utjelovljeni znak čovjekove potrebe za neprolaznim u prolaznosti ovoga života, za duhovnim vrijednostima u varljivosti materijalnih dobara.

Osim oštih riječi kojima na to podsjećaju, proroci se u Božje ime služe i govorom znakova kojima prvo snažno privlače pozornost ljudi, a onda im te znakove detaljnije tumače. Tako Bog u jednom trenutku zapovijeda proroku Jeremiji da kupi sebi laneni pojas, ali mu onda, na njegovo iznenađenje, naređuje da ga sakrije u pukotinu pećine uz rijeku, da bi se nakon izvjesnog vremena uvjerio da je taj pojas posve istrunuo i nije više ni za što. Tada čuje riječ Jahačinu da kaže narodu u njegovo ime: „Tako ću uništiti silnu oholost Judeje i Jeruzalema.“ (Jr 13,1-9)

Drugi put mu zapovijeda da kupi glineni vrc i da ga, nakon što će pred svećeničkim i narodnim

starješinama najaviti Božju kaznu za njihovo odmetništvo, pred njihovim očima razbije i to poprati riječima: „Ovako govori Jahve nad Vojskama: Tako ću razbiti ovaj narod i ovaj grad, kao što se razbija sud lončarski, te se više ne da popraviti.“ (Jr 19,1.10) A drugom proroku izgnanstva, Ezekielu, Bog govori: „Sine čovječji, spremi izgnanički zavežljaj i njima na oči izdan se seli: seli se iz svojega mjesta u drugo, ne bi li uvidjeli da su rod odmetnički. Obdan, njima na oči, iznesi zavežljaj, zavežljaj izgnanički, a izidi obnoć na njihove oči kao što se odlazi u izgnanstvo.“ (Ez 12,3sl) U stilu jednostavnog i siromašnog života svećenika, biskupa, poslije kardinala J. M. Bergoglia, a sada pape Franje, toliko je toga znakovitog što treba prepoznati i ozbiljno uzeti.

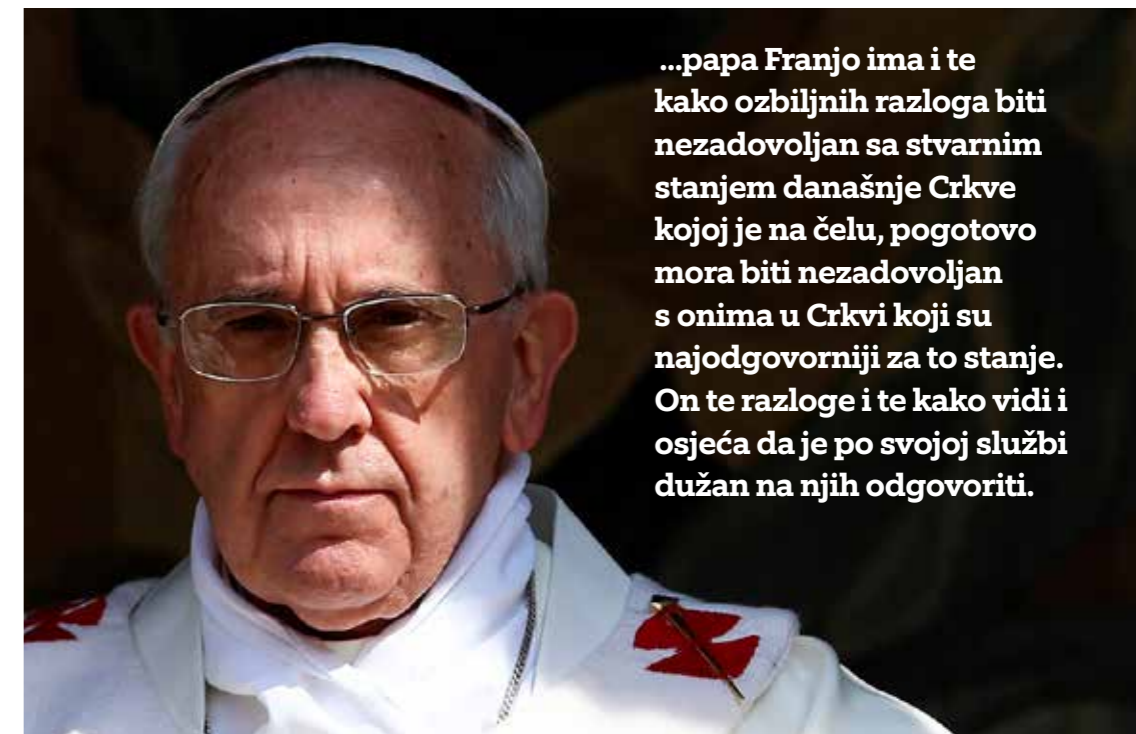
I dok se mnogi spotiču o oštrome riječi i neobične usporedbe ovoga pape, dobro je podsjetiti kako je proročki govor uvijek bio izazovan, jer njegov smisao je pokrenuti i pozvati na promjenu života i ponašanja. U tom smislu papa Franjo će na trenutak prekinuti i misno slaviti nakon poziva vjernicima: „Gore srca!“, da bi na čuđenje mnogih ponovio: „Gore srca“, a ne: „Gore mobitele“. To je poruka onim vjernicima kojima je važnije snimiti izvanjsko događanje nego vjerom uroniti u otajstvo koje se slavi i u njemu vjernički sudjelovati.

Starozavjetni proroci ne štede ni svećenika, ni kraljeva koji se odmetnu od Boga, pa štoviše ni hrama i žrtvenika koji su izgubili svoj prvotni smisao (usp. Mal 1,7). Prorok Jeremija prvo podsjeća opakoga kralja Jojakina kako je njegov otac Jošija „činio pravo i pravicu...“, branio je pravo siromaha i jadnika i zato mu bijaše dobro“ (Jr 22,15sl), da bi u Božje ime Jojakinu poručio kako „za njim ne će naricati: 'Jao, gospodar! Jao, veličanstvo!' Pokopat će ga ko magarca, izvući ga i baciti izvan vrata Jeruzalema“ (22,18sl). Tko bi se danas usudio progovoriti sličnim rječnikom?

Gledajući kako se među mnoštvom koje je dirnuto njegovom propovijedi i pozivom na obraćenje nalaze farizeji i saduceji, Ivan Krstitelj im upućuje oštrome proročku riječ: „Zmijski porodi! Tko vas naputi da bježite od srdžbe što stiže? Rodite, dakle, plodom koji odgovara obraćenju.“ (Mt 3,8) U mnogo slučajeva ništa blaži nije ni Isusov govor. Kako bi svoga prvog učenika, Petra, upozorio koliko je pogrešno njegovo mišljenje da njegov Učitelj ne smije prihvatiti trpljenje koje je upravo najavio, Isus mu upućuje najostriju riječ koju je ikad izgovorio: „Sotono, idi mi s očiju! Ti si sablazan za me jer tvoje misli nisu Božje, već ljudske.“ (Mt 16,23)

A Kafarnaumu, gradiću u kojemu je proveo puno vremena učeći i čineći čudesa, Isus upućuje riječ nevjerojatne prijetećnosti: „A ti, Kafarnaume, zar ćeš se dići do neba? Sići ćeš do pakla! Ta, da su u Sodomi bila čudesa što su se u tebi dogodila, ostala bi do dana današnjega. Ali će, kažem vam, zemlji sodomskoj biti lakše na Sudnji dan nego tebi.“ (Mt 11,23sl) Isusova akcija čišćenja hrama od preprodavača i mjenjača novca snažan je proročki čin koji je još popraćen i oštrom riječi: „Zar ne stoji pisano: 'Kuća moja neka bude kuća molitve za sve narode', a vi ste je pretvorili u 'razbojničku špilju!'“ (Mk 11,17). Kako god neke riječi pape Franje nekim vjernicima paralele uši i činile se preoštrima, one se ni izdaleka ne mogu usporediti s ovim primjerima koje smo upravo naveli.

U sljedećem broju: *Svećenik iz naroda i za narod*



**...papa Franjo ima i te kako ozbiljnih razloga biti nezadovoljan sa stvarnim stanjem današnje Crkve kojoj je na čelu, pogotovo mora biti nezadovoljan s onima u Crkvi koji su najodgovorniji za to stanje. On te razloge i te kako vidi i osjeća da je po svojoj službi dužan na njih odgovoriti.**

# RADOST USKRSA



MIRTA MILETIĆ

**PROŠLI SAM TJEDAN S DJECOM DRUGOG RAZREDA GLEDALA ANIMIRANI FILM O ISUSOVOJ MUCI, SMRTI I USKRŠNUĆU.** Zadnja scena Isusovog uskrsnuća je kod njih izazvala veliko čuđenje i ushit. „Vjeroučiteljice, ovo nije moguće“, govorili su. „Pa ovo je stvarno čudno, kako je Isus nakon svega živ?“ Priznajem da je i mene začudila ovakva dječja reakcija. Pitala sam se što se toliko čude. Pa da, Isus je uskrsnuo! Što je tu čudno? No, ovako se iskreno i bez glume čude djeca. Čude se srcem. Njima je zapanjujuće da netko tko je okrutnom smrću umro na križu, oživi. Ostali su bez daha. A ja i ti? Ostajemo li bez daha kada razmišljamo o tajni Isusova uskrsnuća? Ostavlja li nas Njegova ljubav bez daha? Ili nam je Uskrs postao navika? „Ako ne postanete kao djeca...“, upozorava Isus. Ako nam srca ne postanu poput dječjih, ne možemo se približiti Gospodi-

nu. I čuditi se Njegovu uskrsnuću.

Prošli smo kroz korizmu čiji je smisao bio pogledati u vlastito srce i iskreno priznati koliko smo još daleko od Gospodina. I koliko je naša ljubav prema Njemu još uvijek mala i slabašna. I na kraju otkriti i povjerovati koliko je Isusova ljubav prema nama velika i bezuvjetna. To je smisao korizme! Povratak Stvoritelju! Postoji realna opasnost da se naviknemo i na korizmu i na Uskrs. Da ih odrađujemo bez ljubavi, poput farizeja u Isusovo vrijeme. Niti oni pored svih zakona i zakončica koje su revno obdržavali nisu prepoznali Ljubav. Bog je prolazio pored njih, a oni ga nisu prepoznali. Srce im je bilo zatvoreno. Oni nisu bili nevjernici i pogani. Oni su bili vjernici. Kako to da im je promakao Isus? Može li se slično dogoditi i nama? I mi smo vjernici. Isus i danas prolazi. Hoda ulicama tvoga grada ili mjesta. Čeka da mu utišaš žed u bližnjem, koji

živi pored tebe. Čeka da ga nahraniš u osobama, koje ti šalje na životni put. Prosi tvoju ljubav i vrijeme provedeno u klanjanju i molitvi. Šalje te kao i apostole nakon Duhova, da pričaš o Njemu. Da ga se ne sramiš. Da posvjedočiš kako je On živ u tvom životu.

Gospa nas je više puta u Međugorju podsjetila na ovu stvarnost. Kako nam *donosi svoju ljubav i kako joj je Bog dozvolio da nas ljubi i iz ljubavi poziva na obraćenje.* Rekla nam je kako smo *siromašni u ljubavi i kako još nismo shvatili da je njezin sin Isus iz ljubavi dao svoj život da nas spasi i da nam dadne život vječni.* Jedna od meni možda i najljepših poruka je ona u kojoj nam govori da kad bismo znali koliko nas ljubi, da bismo plakali od radosti. Naša ljubav prema Gospodinu nije postojana i Gospa to zna. Ona je Majka i zna što nedostaje njezinoj djeci. Njezin je zadatak pomoći nam da u srcu razumijemo i povjerujemo kako je Isus

umro za tebe i mene. Ona neumorno poziva na obraćenje. Koliko je ovu riječ ponovila kroz sve ove godine ukazanja. Obratiti se znači povjerovati da me Gospodin ljubi. Baš mene! Obratiti se znači povjerovati u uskrsnuće! Obratiti se znači dopustiti si neizmerno čuđenje nad činjenicom Uskrsa.

To ovako doista izgleda jednostavno. No zašto mu onda ne dopuštamo da nas ljubi? I zbog čega mu ne uzvraćamo ljubavlju? Postoje tolike zapreke zbog kojih teško trčimo i vičemo: „Gospodin je uskrsnuo!“ Strah, grijeh, ljudski obziri, sebičnost, duhovna mlakost, zatvorenost poticajima Duha Svetog, materijalizam. Sve nam se to u jednom trenutku čini primamljivije i sigurnije. A onda primjećujemo da nismo radosni i da smo postali robovi. Gospa u ovoj poruci nudi lijek za sve ove opasnosti i zamke koje nas odvajaju od Isusove ljubavi. To je molitva. Kaže Ona kako je potrebna molitva da bi se shvatila Božja ljubav. Znači bez molitve uopće ne možemo prodrijeti u tajnu Isusove ljubavi prema nama. Molitva je ključ.

Sveti Leon Veliki je na izvanredan način rekao kako se Isusu žurilo uskrsnuti jer je želio što prije utješiti svoju Majku i apostole. Ostao je u grobu upravo onoliko koliko je bilo potrebno da se ispunni proročanstvo – tri dana. Svijet je bio u mraku. Samo je Blažena Djevica Marija bila svjetlo u tolikoj tami. Ona je znala da će Isus uskrsnuti. Vjerojatno je i imala povlašteno iskustvo uskrsnuća. Drevna je crkvena predaja da se Isus najprije ukazao svojoj Majci, nasamo. I odmah ga je prepoznala! Sveti Toma Akvinski svake je godine na ovaj blagdan savjetovao vjernicima da ne zaborave čestitati Blaženoj Djevici Mariji na uskrsnuću njezina Sina. Isusovo uskrsnuće je rasvijetlilo svijet. Ono je snažan poziv na apostolat. Snažan poziv meni i tebi da budemo svjetlo drugima. Uskrs nas ne može ostaviti ravnodušnima i istima. Nešto se mora dogoditi u našim srcima svakog Uskrsa. Jer, tko to može ostati ravnodušan na toliku ljubav?

**Obratiti se znači povjerovati da me Gospodin ljubi. Baš mene! Obratiti se znači povjerovati u uskrsnuće! Obratiti se znači dopustiti si neizmerno čuđenje nad činjenicom Uskrsa.**

## DANI TRIJEZNOSTI U MEĐUGORJU

**Duhovna obnova za osobe s problemima ovisnosti**

Međugorje, 16 - 18. svibnja 2018.

Od 16. do 18. svibnja 2018. godine u Međugorju će se održati duhovna obnova za osobe koje imaju problema s ovisnosti (od alkohola, droge, kocke, ekrana i slično). Mjesto održavanja je dvorana Ivana Pavla II., a program svakim danom počinje u 9 sati. Program će se sastojati od molitve (klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu, molitva krunice na Podbrdu, križni put na Križevcu, večernji molitveni program u župnoj crkvi), predavanja i svjedočanstva u dvorani.



KREŠIMIR  
MILETIĆ

**USKRSNO JE VRIJEME.** Nama kršćanima daleko najvažniji blagdan. Činjenica da je Krist pobijedio smrt iz korijena mijenja pogled na naše živote, daje potpuno novi smisao čitavome stvorenome svijetu. Bez ove snage koju u sebi nosi sama činjenica da smrt više ne gospoduje čovjekom, da smrt nije kraj, već početak vječnog zajedništva s Gospodinom ili vječne odvojenosti od Njega, čovjekove misli i stremljenja ostajala bi usmjerena na isključivo ovozemaljske stvarnosti. Ovakvo znamo: tek smo prolaznici na ovome svijetu, hodočasnici na putu

u našu vječnu domovinu. I samim time postaje jako važno na koji način živimo već sada, na ovom putovanju.

Čovjek tijekom života prolazi različite faze života. Vrijeme djetinjstva, zrele dobi i na kraju starosti. Naravno, možemo i dodatno razlučiti čitavo mnoštvo različitih faza, kao što je vrijeme školovanja, studiranja, rada, stvaranja obitelji... I u svakoj od ovih faza postoje neka specifična obilježja koja čine tu dob jedinstvenom i različitom od drugih. Naše ponašanje i izgled se razlikuju, mijenjaju, okreću nas drugačije potrebe, postav-

ljamo različite prioritete. I svatko od nas će lako primijetiti ovu istinu. Netko će možda i gledajući neku od svojih ranijih faza života, reći kako teško može povjerovati da se radi o istoj osobi. Iskustvo koje smo stekli, znanja, karakter koji se s vremenom oblikovao i još tisuće drugih elemenata našeg bića čine nas drugačijima u odnosu na način kako smo živjeli ranije, kako smo se očitivali ovome svijetu našim ponašanjem.

No, kroz sva ta vremenska razdoblja, od samoga začeca, radi se o istoj osobi. Taj isti 'ja' je prolazio kroz

različite mijene: tjelesne, psihološke, duhovne, društvene. Ja sam bio 'ja' od samoga začeca, čak i tada kada nisam bio svjestan mog postojanja u okrilju majčine utrobe. Moji roditelji nisu znali tko to dolazi. Trebalo je proći neko vrijeme da uopće prepoznaju da se radi o trudnoći, da dolazi maleno dijete. Ali ja sam već bio tu. Nisu znali do određene faze mog razvoja ni moj spol ni kakva će biti boja mojih očiju, koje ću talente imati, kakva će biti boja mog glasa. Ono što su jedino mogli i što mogu je tek otkrivati tko sam ja, kroz to isto

vrijeme u kojem sam se mijenjao i očitovao svijetu koji me okružuje.

Događaj uskrsnuća daje svemu ovome potpuno novu dimenziju. Krist nam pokazuje kako tjelesna smrt nije kraj. Kako taj naš 'ja' ne završava svoje putovanje u trenutku smrti. Naprotiv. Taj trenutak naše smrti postaje iznimno važan. Jer o njemu, o stanju u kojem se bude nalazila naša duša, naše srce, ovisi i gdje ćemo završiti u vječnosti. Krist nas upozorava u Evanđelju kako mi ne znamo kada će biti taj čas naše smrti i na primjeru mudrih i ludih djevoja nam u prisposobi pokazuje koliko važnost ima priprema i budnost. Zato nam je, između ostalog, iznimno važno u kakvom se okruženju oblikuje savjest i karakter naše djece. Važno nam je da odgoj i obrazovanje naše djece tijekom njihova školovanja budu u skladu, a ne u suprotnosti s vrijednostima i temeljnim postavkama naše vjere. Vrijednosti koje donosi kršćanstvo uvijek su moderne, uvijek suvremene, uvijek sve više potrebne čovjeku zato što su uvijek u službi čovjekova dobra.

Naš je narod svjedok velike borbe koja se vodi upravo za odgojno-obrazovni sustav i za naše društvo u cjelini. Za našu djecu. U odgojno-obrazovni sustav se kontinuirano pokušavaju ubaciti razorne ideologije koje ne izgrađuju našu djecu, ne pomažu im izgrađivati i poštovati prirodni red i zakone – već razaraju temeljne antropološke istine, a na područje spolnosti unose nered i pomutnju. Borba se vodi za generacije koje dolaze. Od tzv. zdravstvenog odgoja do Istanbulske konvencije, pa i puno prije, želi se rekonstruirati čovjeka, rastaviti sklad i Božji naum o čovjeku. Korak po korak, pod krinkom i zastavom 'napretka' urušava se čovjek, brak i obitelj. Sek-

sualna revolucija šezdesetih navodno je 'oslobodila' čovjeka time što je oslobodila bračni čin od braka i ljubavi, začecije novog ljudskog života od bračne ljubavi, a nakon toga i samo začecije od sjedinjenja muškarca i žene. U koracima koji slijede rekonstruiraju se i sami pojmovi muško i žensko, uvodi se 'rod' kao nešto odvojeno od spola. Čovjek odjednom nije više muško i žensko, kako ga je stvorio Gospodin, već u različitim fazama svog života bira svoj 'rodni identitet'.

Neki dan dobio sam poruku od moje kćeri preko mobitela koja me je jako iznenadila. „Tata, hajde nam pošalji link na onu emisiju gdje si se borio protiv Istanbulske.“ Priznajem, protrnuo sam. Okupile su se kod jedne prijateljice i odlučile pored svih tisuća stvari koje su mogle raditi, gledati emisiju u kojoj se njihov tata borio za nešto za što sam mislio da one ne će razumjeti. I pričale su o ovoj temi, kako su mi kasnije prepričale, s velikim žarom. Razumjele su jako dobro, možda i ponajviše promatrajući neverbalnu komunikaciju gostiju u studiju, o čemu se radi. Tko pokušava na demokratski način raspravljati o jednoj jako važnoj temi, a tko kontinuirano pokušava prekidati, vrijeđati, ponižavati i onemogućavati gledatelje da dobiju važne informacije i čuju argumente zašto je ratifikacija Istanbulske konvencije izrazito štetna za Hrvatsku.

Ako sam nekada – u trenutcima kada smo mi koji smo pokušavali dati svjedočanstvo za istinu, svjedočiti našu vjeru, primali brojne udarce, pokušaje difamacije, prijetnje, uvrede – i posumnjao u smisao borbe koja se nekako baš uvijek učini kao borba malenog Davida protiv dobro organiziranog i naoružanog Golijata, u tom trenutku sam u srcu osjetio ponos i radost koje je nemoguće opisati. Djeca razumiju! Njima je stalo! I odjednom sam i ovu korizmu koja je bila mučnija od prethodnih, upravo radi izdaje koju smo doživjeli od 'naših', od političke opcije koja se lažno prikazivala kao demokršćanska, a u stvarnosti pokazala neusporedivo podmuklija i razornija, nemilosrdnija od svega što smo doživjeli od onih za koje smo znali što možemo očekivati – doživio drugačijim očima.

Hrvatska se budi. Odjednom sam primio stotine poruka, sa svih strana Hrvatske, javljali su se ljudi, moji prijatelji s Facebooka, suradnici iz brojnih akcija, svećenici, časne sestre, prijatelji iz djetinjstva. I svi su ponavljali jedinstvenu poruku – da su spremni boriti se i zalagati za zaštitu naših temeljnih vrijednosti. I to je Uskrs. Svako srce koje nije pokleknulo, koje je odlučilo ostati uz Gospodina, djelatno raditi na promicanju kršćanskih vrijednosti u današnjem društvu.

# Uskrs je i svako srce koje nije pokleknulo

**U odgojno-obrazovni sustav se kontinuirano pokušavaju ubaciti razorne ideologije koje ne izgrađuju našu djecu, ne pomažu im izgrađivati i poštovati prirodni red i zakone – već razaraju temeljne antropološke istine, a na područje spolnosti unose nered i pomutnju. Borba se vodi za generacije koje dolaze.**



## MONS. EDUARD PERIČIĆ

U 84. godini života i 56. godini svećeništva preminuo je poznati svećenik i povjesničar mons. Eduard Peričić

Mons. **Eduard Peričić**, poznati svećenik Zadarske nadbiskupije i istaknuti hrvatski crkveni povjesničar, preminuo je u četvrtak 8. ožujka u Općoj bolnici Zadar, u 84. godini života i 56. godini svećeništva. Misa zadušnica i sprovodni obredi slavit će se u subotu 10. ožujka u crkvi Svih Svetih pokraj novoga groblja u Sukošanu s početkom u 15 sati, u Peričićevoj rodnoj sukošanskoj župi sv. Kasijana, objavila je Zadarska nadbiskupija.

Mons. Peričić je bio dugogodišnji predavač crkvene povijesti na Visokoj teološko-katehetskoj školi u Zadru od 1992. do 2009. g. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1963. g. u Zadru.

Don Eduard je rođen 31. prosinca 1935. g. u Sukošanu, u obitelji Branka i Anke rođ. Dijan. Osnovnu školu pohađao je u Sukošanu, Gimnaziju I. i II. u Šibeniku, a Gimnaziju III. i IV. u Zadru. Studirao je na Bogosloviji u Đakovu (1954.-1956.), u Zagrebu (1958.-1960.) i u Zadru (1962.-1963.). Na Filozofskom fakultetu u Zadru diplomirao je povijest 1965. g. Na tom je fakultetu upisao i studij Francuskog jezika i književnosti koji je pohađao od 1967. do 1970.

g. Na Filozofskom fakultetu u Zadru doktorirao je humanističke znanosti iz područja povijesti 1979. g.

Svećeničke službe mons. Peričića su sljedeće: kao mladomisnik bio je pomoćnik župniku Sukošana od 1. kolovoza 1963. g. do 1. listopada 1964. g. Poslužitelj župe Murvica bio je od 2. travnja 1965. g. do 10. kolovoza 1968. g. Kao profesor društvenih nauka u Nadbiskupskoj srednjoj školi u Zadru djeluje od 1965. g. Bio je upravitelj župe Petrcane 28 godina, od 3. listopada 1969. g. do 18. srpnja 1997. g. Djelovao je kao vjeroučitelj studenata od 1973. g. Vrijeme te službe mons. Peričića kao studentskog kapelana bilo je jako plodno i snažno razdoblje djelovanja vjeronaučnih susreta u Zadru, koji su bili jako poznati i posjećeni unatoč komunističkom vremenu.

Kapelanom Njegove svetosti imenovan je 6. lipnja 2002. g. Bio je član Međunarodnog društva skotista (1972.), redoviti član Međunarodne papinske Marijanske akademije (1985.) i pročelnik Dijecezanskog vijeća za kulturu Zadarske nadbiskupije (1985.).

Kao istinski marijanski svećenik odan Gospi, molitvi krunice, širitelj pobožnosti prema Majci Mariji, često je i rado odlazio u Međugorje i promicao Kraljicu Mira. Bio je to značajan dio njegova svećeničkog identiteta te je mons. Peričić potvrdu i poštovanje svoje marijanske karizme dobio i imenovanjem za redovnog člana Papinske međunarodne Marijanske akademije, 28. ožujka 1985. g. Umirovljen je zbog zdravstvenih razloga 31. srpnja 1999. g. No i u godinama svoga umirovljenja bio je aktivan u pisanju knjiga, iako je niz zadnjih godina svoga života bio u invalidskim kolicima, ali pomagali su mu angažirani vjernici laici koji su ga pratili, kao i subrača svećenici i redovnice u zadarskom Svećeničkom domu, gdje je živio.

Rado je dijelio svoja znanja s javnosti. Bio je traženi stručni sugovornik mnogih medija, televizijskih i radijskih emisija glede tema iz crkvene povijesti, koju je znao predstaviti i čovjeku približiti na zanimljivi i privlačan način, jasno i koncizno, nekad i s pokojom duhovitom dosjetkom.

Mons. Peričić približno dvadeset godina, sve do prije godinu i pol dana, tjedno svakoga četvrtka predvodio je misno slavlje i euharistijsko klanjanje u crkvi Gospe od Zdravlja na poluotoku u Zadru. Njegova pobožnost prema euharistijskom Isusu providonosno i znakovito potvrđena je činjenicom da je blagi i često nasmiješeni don Edo, kako su ga od milja zvali, preminuo baš na dan koji se naziva 'euharistijski dan', u četvrtak.

Mons. Peričić autor je više knjiga: *Sclavorum regnum Grgura Barskog – Ljetopis papa Dukljanina* (1991.), *Starohrvatski grad Nin* (1994.), *Hrvatski kraljevi: zlatno doba hrvatske povijesti* (1999.), *Čudesnost marijanskih hodočašća: povijesni i liturgijski vodič kroz hrvatska marijanska svetišta* (koautor B. Škunca, 2001.), *U Međugorju Gospa: uz 20. obljetnicu ukazanja* (2002.), *Pape i Hrvati*, u kojoj nizom detalja i povijesnih činjenica opisuje povijesne veze Hrvata sa Svetom Stolicom (2003.), *Povijest i vjera roda moga hrvatskoga* (2003.), *Gospina prisutnost u Međugorju* (2004.), *Sveta Stošija: uz 1700. godišnjicu njezina mučeništva* (2005.), *Crkveni pastiri o Međugorju* (2007.), *Zadarski sveti zaštitnici i bogata spomenička baština* (2013.).



## Don Petar Palić imenovan hvarskim biskupom

Sveti Otac Franjo prihvatio je odreknuće preuzvišenog mons. Slobodana Štambuka na pastoralnom sluzenju Hvarskoj biskupiji u skladu s kanonom 401, članak 1 Zakonika kanonskog prava te je imenovao biskupom iste crkvene pokrajine don Petra Palića, svećenika Dubrovačke biskupije i dosadašnjega generalnoga tajnika Hrvatske biskupske konferencije, priopćila je Apostolska nuncijatura u RH. Vijest o imenovanju objavljena je istodobno u Vatikanu i u Hrvatskoj, u petak 9. ožujka u 12 sati.

Don Petar Palić porijeklom je iz Janjeva, najstarije hrvatske dijasporne na Kosovu. Rođen je 3. srpnja 1972. godine u Prištini, tadašnjoj Skopsko-prizrenskoj biskupiji. Nakon osnovne škole pohađao je Klasičnu gimnaziju u Skopju i Subotici te od 1990. do 1995. godine Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

U listopadu 2005. godine upisao je poslijediplomski studij na Teološkom fakultetu Karl-Franzens Sveučilišta u Grazu, na kojem je postigao doktorat iz teologije 2009. godine. Za svećenika Dubrovačke biskupije zaređen je 1. lipnja 1996. godine. U Dubrovačkoj biskupiji obnašao je sljedeće službe: od 1996. do 2005. službu predstojnika Katehetskog ureda; od 1998. do 2005. službu osobnog tajnika dubrovačkog biskupa; od 1999. do 2017. službu ravnatelja Ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika.

Od 2005. do 2008. upravljao je župom Dobl u biskupiji Graz-Seckau, Austrija.

Godine 2009. imenovan je biskupskim vikarom za pastoral, a od 2011. do 2017. obnašao je službu generalnog vikara Dubrovačke biskupije.

Godine 2003. bio je predsjednik Središnjeg odbora za pripremu posjeta Svetog Oca Ivana Pavla II. Dubrovniku i predsjednik Organizacijskog odbora Susreta hrvatske katoličke mladeži u Dubrovniku 2014. Predstojnik je Stolnog Kaptola sv. Marije u Dubrovniku, a bio je i član Vijeća HBK za katehizaciju i novu evangelizaciju.

Na izvanrednom zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije 25. siječnja 2017. izabran je za generalnog tajnika Hrvatske biskupske konferencije.

Govori njemački i talijanski jezik, služi se engleskim, ruskim i makedonskim jezikom.



*fra Slavko Barbarić*

Slavite misu srcem



## Slavite misu srcem

Molitveni priručnik *Slavite misu srcem*, osim prizivanja ljudskoga srca, vodi nas i uvodi u samo srce svekolikoga kršćanskoga bogoštovlja, u svetu misu kao Isusovu nekrvnu žrtvu. Vodi nas i dovodi do najveće vrijednosti i dragocjenosti koju je Bog mogao uopće ponuditi svomu stvorenju – čovjeku. Predočava nam i suočava nas s najdivnijim i najsilnijim čudom Božje ljubavi prema čovjeku kojega Bog od iskona beskrajno ljubi.



Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.





## Izjava francuskih biskupa o kraju života

„Ubijanje pod izlikom samilosti nikako nije liječenje“, ističe to 118 biskupa, članova Francuske biskupske konferencije, u Izjavi o kraju života objavljenoj 21. ožujka, u jeku rasprava o reviziji zakona donesenog 2. veljače 2016. godine. Zakon zabranjuje nastavak liječenja koja se smatraju nepotrebnima ili nerazmjernima i predviđa duboko i kontinuirano „primirivanje“ kako bi se, kad se ti postupci obustave, pacijente pratilo do smrti.

Zakon je u Francuskoj potaknuo raspravu u kojoj se traži legalizaciju medicinske pomoći za samoubojstvo i eutanaziju. Francuska biskupska konferencija odlučila je izraziti svoj stav o tom pitanju, ponovivši ponajprije važnost blizine bolesnicima na smrti, a zatim palijativne skrbi, koja još uvijek nije dovoljno razvijena, slabo je poznata i teško dostupna u društvu.

Biskupi se otvoreno protive reviziji zakona iz 2016. godine. Napominju da još nije u potpunosti primijenjen, pa bi njegova izmjena značila „manjak poštovanja“ bilo prema do sada učinjenom poslu u izradi tog zakona bilo prema potrebnj izobrazbi liječničkog osoblja koje sam zakon propisuje. Biskupi stoga traže „vrijeme, razboritost i osjetljivost“.

Zatim se pitaju: Kako Crkva može „poticati pomoć u samoubojstvu ili eutanaziji“, a da ne prekrši petu zapovijed koja glasi: „Ne ubij!“ To bi, pišu biskupi, predstavljalo „dramatičan znak za sve krhke ljude koji se često pitaju jesu li teret za svoje drage i za društvo“. Francuski biskupi, nadalje, ističu da je povjeravanje prakse eutanazije ili potpomo-gnutog samoubojstva liječnicima suprotno Kodeksu medicinske etike i deontologije i u konačnici vodi do kršenja „pakta povjerenja“ između liječnika i pacijenta, koji sprječava liječnika da „dobrovoljno čini zlo drugome a, još manje, da ga usmrti“.

Kao četvrto opažanje, Crkva u Francuskoj ističe da ranjivost osoba čiji se život primakao kraju „zahtijeva solidarno i pažljivo praćenje, a ne prerano prepuštanje tišini smrti“. Što se tiče onih koji se pozivaju na „suverenu odluku bolesnika“ kako bi podržali razloge za eutanaziju, francuski biskupi ističu da „osobni izbori uvijek imaju kolektivnu dimenziju“. Stoga, ako neki odluče počinuti samoubojstvo „društvo mora prije svega spriječiti takva djela“, a ne razmišljati o „pravnoj suradnji u činu samoubojstva“.

Konačno, Francuska biskupska konferencija tvrdi da kad se zahtijeva liječnička pomoć da se umre, tada treba pretpostaviti postojanje „institucija specijaliziranih za smrt“. Stoga se samo od sebe nameće pitanje: „Koje bi to institucije trebale biti? Kako bi se one financirale?“

Na kraju izjave, pozivajući na nasljedovanje primjera „dobrog Samaritanca“, francuski biskupi pozivaju građane i parlamentarne zastupnike na „svjesni iskorak kako bi se u Francuskoj sve više izgrađivalo bratsko društvo u kojem ćemo brinuti jedni za druge“.

## Papina kateheza o molitvi „Očenaš“

Tijekom opće audijencije na Trgu sv. Petra, na kojoj je sudjelovalo tridesetak tisuća prijavljenih hodočasnika iz 28 zemalja, što se odrazilo i u pozdravnim riječima upućenim raznim skupinama, papa Franjo se osvrnuo u sklopu svojih kateheza o euharistijskom slavlju na molitvu Očenaš.

To nije tek jedna od mnogih kršćanskih molitava, već je molitva Božje djece: to je velika molitva kojoj nas je Isus naučio. Naime, kad molimo „Očenaš“, molitvu koja nam je predana na dan našeg krštenja, u nama zatitraju isti oni osjećaji koji su bili u Kristu Isusu. Kad molimo „Očenaš“, molimo kao što je Isus molio, primijetio je Papa.

Tumačeći u nastavku molitvu Gospodnju, Papa je istaknuo kako u njoj molimo za „kruh svagdašnji“, u kojem vidimo posebni podsjećaj na euharistijski kruh, koji nam je potreban da bismo živjeli kao Božja djeca. Molimo također: „Oprosti nam duge naše“, a da bismo bili dostojni primiti od Boga oprostnje, trudimo se oprostiti onima koji su nas uvrijedili. A to nije lako, to je milost za koju moramo moliti, oprostiti je milost Duha Svetoga. Tako, dok nam otvara srce Bogu, „Očenaš“ stvara u nama također raspoloživost za bratsku ljubav, istaknuo je Papa te dodao: Prema opomeni sv. Pavla, ne smije se pristupati jednome Kruhu koji nas čini jednim Tijelom u Kristu ako među nama ne vlada bratska ljubav i pomirenje. Kristov mir ne može pustiti korijena u srcu nesposobnom živjeti bratstvo i ponovno ga uspostaviti nakon što ga se povrijedi.

Ne zaboravimo veliku molitvu: onu kojoj nas je Isus naučio. To je molitva kojom se on obraćao Ocu i ta nas molitva pripravlja na pričest, rekao je na kraju Papa.

## Studija o religioznosti mladih u europskim zemljama

U Poljskoj 47% mladih katolika ide bar jednom tjedno na misu. Pokazalo je to istraživanje koje su zajednički proveli St. Mary's University Twickenham i Institut Catholique Paris u 22 europske zemlje među mladima od 16 do 29 godina, a koje je predstavljeno u Parizu. Najmanje je onih koji redovito idu na misu u Belgiji, Mađarskoj, Austriji, Francuskoj i Litvi. U Njemačkoj 6% mladih katolika bar jednom tjedno ide na misu, a jedna trećina njih se barem jednom tjedno, neovisno o misi, moli. U Portugalu 27% mladih katolika tjedno ide na misu, a u Češkoj i Irskoj 24% njih.

Istraživanje je pokazalo i velik broj mladih koji se izjašnjavaju da nisu religiozni, a raspon se kreće od 1% onih koji kažu da su bez religije u Izraelu do 91% u Češkoj. S druge strane vjernicima se osjeća 99% Izraelaca, 83% Poljaka, 75% Litvanaca i 61% mladih Iraca. U Britaniji se katolicima izjašnjava 10% mladih, 7% anglikancima te 6% muslimanima. U Njemačkoj se nereligioznima izjasnilo 45% mladih, 24% ih se izjasnilo protestantima, 20% katolicima i 7% muslimanima.

Upravo broj onih koji se izjašnjavaju kao nereligiozni, engleski teolog i sociolog religije te koautor studije Stephen Bullivant, vidi kao izazov za Crkvu i teologiju.



ROMANO  
MARIA RADIO

## Romska manjina u Mađarskoj pokreće radio-program u sklopu obitelji Radio Marije

Romska manjina u Mađarskoj pokreće katolički radijski program u sklopu obitelji Radio Marije. „Romano Maria Radio“ počeo će emitirati krajem studenoga. Radio će većinom emitirati na mađarskome jeziku, a bit će u službi ohrabrenja romske zajednice na njihovu putu vjere. Želja je pokretača Radio Marije na romskome jeziku dati više prostora u javnosti i u Crkvi romskoj zajednici, potaknuti dijalog Roma s ostalim skupinama u društvu, te dati Romima katolicima prostor gdje mogu javno govoriti o svojoj povijesti, kulturi i tradiciji.

## U posljednjih 25 godina broj obraćenika s islama na kršćanstvo veći nego u posljednjih trinaest stoljeća

U vremenu kada je stanje na Bliskom istoku veoma neizvjesno i nestabilno posebno je pogodena jedna skupina na tome području, a to su kršćani. Nevladine organizacije upozoravaju kako je stanje posebno alarmantno u Egiptu te Siriji.

Prošloga je tjedna u Europskom parlamentu u Strasbourgu održana konferencija na temu „2000 godina kršćanstva na Bliskome istoku. Njihova patnja. Njihova budućnost“ na kojoj su sudjelovala trojica istaknutih gostiju: Jean Benjamin Sleiman, nadbiskup Bagdada, AnbaDamian, biskup koptske ortodoksne crkve Sjeverne Njemačke te MichaelVarton, predsjednik neprofitne organizacije „Open Doors“ Francuska koja radi godišnja izvješća o progonjenim kršćanima u svijetu te im osigurava i humanitarnu pomoć.

Na širem prostoru Bliskog istoka nalazi se 15 milijuna kršćana. Prije stogodina na tom prostoru među cjelokupnom populacijom bilo je 20 % kršćana, a danas ih ima samo 5 % cjelokupne populacije.

Biskup Damian rekao je kako je situacija uistinu alarmantna jer su kršćani ugroženi u samoj kolijevci kršćanstva. Damian pojašnjava kako je danas u Egiptu samo oko 10 % Kopta, dok je Koptska crkva jedna od najstarijih u svijetu. „Kršćani se smatraju građanima drugog reda. Bolno je gledati da se crkve raznose bombama za vrijeme misa i službi, da civili umiru i nitko ne odgovara za to“, rekao je. Biskup Damian navodi kako je jedno od rješenja problema svakako obrazovanje s naglaskom na obrazovanje mladih muslimana kako bi stasali u ljude koji mogu samostalno odlučivati za sebe, a ne slijepo pratiti ekstremiste koji pozivaju na nasilje.

Svi se govornici slažu kako budućnost kršćana u samoj kolijevci kršćanstva ne izgleda obećavajuće. Nadbiskup Bagdada upozorava kako ISIS nije mrtav, upravo suprotno – pritisak na kršćane svakim je danom sve veći upravo pod utjecajem ISIS-a. „No, ne treba gubiti nadu jer postoji jedan pozitivan pokazatelj, a taj je da je u posljednjih 25 godina najveći broj obraćenika s islama na kršćanstvo – veći nego u posljednjih trinaest stoljeća. Svakako, najugroženija i najrizičnija skupina upravo i jesu obraćenici s islama jer je kazna u većini država Bliskog istoka za prelazak na kršćanstvo – osuda na smrt“, upozorio je nadbiskup Sleiman.

Na biskupa se nadovezao Michael Varton, predsjednik francuske podružnice organizacije „Open Doors“ rekavši kako je u Iranu 675 000 ljudi prešlo s islama na kršćanstvo u posljednjih 25 godina.

Govornici su pozvali okupljene da učine sve što je u njihovoj moći da pomognu progonjenim kršćanima te da ne zaborave da je i Europska unija osnovana na kršćanskim temeljima.

Područje vjerskih sloboda, te posebno progone kršćana zabrinuto prati i hrvatska zastupnica u Europskom parlamentu Marijana Petir, koja je krajem prošle godine organizirala i konferenciju o progonu kršćana na prostoru Bliskog istoka, na kojoj su prisustvovali i apostolski upravitelj Latinskog jeruzalemskog patrijarhata mons. Pierbattista Pizzaballa, nadbiskup Habib Hormuz Al-Naufali, nadbiskup katoličke kaldejske nadbiskupije Basra (Irak) te o. Ziad Hilal koji se nalazi na službi u Siriji.

Petir izražava zabrinutost novim prijetnjama prema kršćanima i mogućnosti daljnjeg jačanja ekstremističkih organizacija. „Iako je Daesh poražen, ne možemo se ne zapitati je li to zaista kraj i što slijedi dalje? Povijest nas podsjeća na žalosne lekcije iz kojih, nažalost, nismo ništa naučili te smo dopustili da kraj jedne ekstremističke grupacije zapravo označava početak nove. To ne smijemo dopustiti ovoga puta, posebice na izranjenom prostoru Bliskog istoka koji je kolijevka kršćanstva. Zabrinjava jačanje rigoroznih zakona protiv preobraćenja s jedne vjere na drugu u pojedinim zemljama. Vjerske slobode moraju u svakom vremenu, kulturi i civilizaciji biti temelj poštivanja drugih i drugačijih te jamac mirnog suživota“, rekla je Petir.



## BITKA DOBIVENA – POBJEDA IZVOJEVANA IŠČITAVAJUĆI POSLANICU KOLOŠANIMA

Hodimo korizmenim vremenom. U zreniku imamo slavlje Uskrsa, uskrsno vrijeme, Duhove, život s Duhom i u Duhu, koji se treba svakodnevno ozbiljavati u kršćanskom životu. Kročimo prema Kristovoj i svojoj pobjedi, u snazi Duha. Molimo i meditiramo. Svake srijede za večernjih hvala molimo u Časoslovu naroda Božjega velebitni himan iz Poslanice Kološanima o Kristu koji je *Slika (Ikona) Boga nevidljivoga, Prvorođenac svega stvorenja, vidljiva i nevidljiva. Sve je stvoreno po njemu, za njega, on je prije svega, sve u njemu, Kristu, ima svoju konvergentnu točku. On je Glava Crkve, on je Početak. On je punina božanstva. Pomirio je po svojoj krvi i žrtvi na križu sve u sebi* (usp. Kol 1,15-20).

### FRA TOMISLAV PERVAN

#### ZAPRAVO JE NEMOGUĆE DOKUČITI DOSEGE DO KOJIH DOPIRE TAJ RANI HIMAN KOJI OPIJEVA KRISTOVU ULOGU U SVEMIRU, A UPUĆEN JE ZA- JEDNICI U KOLOSI.

Kolosa je kao i Laodiceja pretrpjela teški potres, do temelja razorena god 64. Nepunih trideset godina nakon Kristove smrti na Golgoti imamo teološki nabijeni himan koji veliča Kristovu ulogu u svemiru. Za nas gotovo nepojmljivo, da su mogli onodobni vjernici dokučiti krajnji smisao tih riječi. Mnogi znaju prigovoriti kako je Crkva definirala svoje dogme o Kristovu božanstvu pod utjecajem

helenizma. Ovdje nisu minula ni tri desetljeća, a imamo sve bitno o Isusovoj osobi. Nakon potresa Kolosa se nije oporavila niti su do danas obavljena sustavna iskapanja, dok su susjedni, dvadesetak kilometara udaljeni Laodiceja te Hierapolis ponovno sagrađeni.

Hierapolis, danas Pammukele u Turskoj, bijaše mjesto s izvorima vruće vode, što se i danas nudi u turističkim ponudama („banja vrućica“). Iz Kolose je tekla hladna voda pa su se vruća i hladna miješale u Laodiceji. Čitamo li Otkrivenje (3,14-20) ondje je riječ o 'mlakoj Crkvi' koju će Gospodin, kao mlaku vodu, izbljuvati iz svojih usta. O tome nije govor ovdje. Kolosa, kršćanska zajednica u Pavlovo doba zavrijedila je nadvremenski spis koji Pavao upućuje iz tamnice, iz okova. Imajmo na umu da je mnoga svoja pisma koja odišu vedrinom, nadom, radošću (poglavito Filipljanima!) Pavao pisao upravo iz uzničkih okova, iz zatočeništva. Makar je zatočen, Riječ Božja nije okovana, ona se slobodno širi carstvom i zbog toga je presretan i radostan. I što je najdojmljivije, piše

kratko pismo okovan u tamnici, u kome opijeva Kristovu pobjedu nad *poglavarstvima, vlastima i silama*. To je središnja tematika kratkoga spisa.

#### SILE, MOĆI I BOŽANSTVA U PAVLOVO VRIJEME

Što su te <sile>, <moći>, <vlasti>, <gospodstva>, <poglavarstva>? U čemu se u konačnici sastoji pobjeda? Kako nam to može pomoći nasljedovati Isusa Krista danas, u svijetu?

Pavlovi čitatelji, zapravo bolje reći, slušatelji, jer su pisma pisana da se glasno čitaju u maloj zajednici (pergamena ili papirus bijahu u to doba veoma skupi!) – vjerojatno nisu imali naših poteškoća u odgovoru na ta pitanja. Živjeli su u svijetu raznih 'sila',

'vrhovništava'. Poznavatelji antičkih prilika te načina onodobnoga života, ako bi nešto u životu krenulo nizbrdo ili krivim putem, okrivljivali su ne jedni druge, nego nadnaravne sile te njihove 'ratove' i sukobe u nebeskim sferama (usp. Ef 6,12). Ondje se vode bitke među bogovima i božanstvima. Artemida je neprijateljski nastrojena prema Panu, Gaia prema Apolonu, djevica Atena prema erotski nabijenom Veneri. Kako pak božanstva zahvaćaju u čovjekov život, treba ih je umilostiviti, prinostiti žrtve, inače slijedi osveta pozemljarijima. Božanstava se trebalo bojati, ili im pak nastojati biti blizak.

Onodobni su pogani, kao i današnji animisti, uvjerenja da je svijet napučen protivnim, neprijateljskim silama. Stoga, ako si htio ploviti morem, treba umilostiviti božanstvo mora. Ako si se zaputio u boj, trebao si imati uza se boga rata, Aresa ili Marsa. Ako si zaljubljen, treba biti u dobrim odnosima s Afroditom. I tako redom. Toliko tih 'i tako redom', da je život postao kompliciran, odasvud ugrožen. Većina puka živjela je i djelovala u ozračju straha i neizvjesnosti. Činili su što su najbolje znali da budu što dalje od nevolje. Ali ni to nije bilo dovoljno jer demoni su takvi da vrebaju iza svakog grma i žele vas šćepati.

Demoni se znaju, vjerovali su, služiti ljudskim čimbenicima. Ako su Rimljani odnijeli pobjedu nad Britancima, to je stoga jer je božica Rima moćnija od britanske. Zemaljsko bojni polje ne razlikuje se od nebeskoga, nebesko je skriveno negdje na zemlji, a zemaljski odnosi preslika su onoga što se odvija u nebeskim sferama. *Poglavarstva i vlasti* nisu daleko, oni su samo nutarnja protežnica vanjskih zbivanja.

#### SILE I MOĆI U SUVREMENOM SVIJETU

Možda nam je sve to neobično i smiješno. Čini li nam se smiješnim, zavirimo samo malo u svoj svijet. Tko vlada našim svijetom? Političari? Ma, zaboravite to. Oni priznaju kako su zapravo nemoćni riješiti probleme. Oni su i sami žrtve 'sila' koje izmiču njihovoj kontroli. Svojataju sebi zasluge krenu li stvari dobro, ali krene li naopako i po zlu, onda su neke nevidljive 'sile' krivci. Pa tvrde kako je sve stvar ekonomskih prilika i odnosa te sila. *Sila?* Kojih sila? Mora da su jake. Tko drži svijet

u recesiji minulih desetak godina? Tko stvara i pokreće desetke milijuna izbjeglica, dok moćnici nemoćno sliježu ramenima? Nemaju rješenja. Milijuni gube radna mjesta, tisuće, desetci tisuća poduzeća bankrotira. Na sve strane beskućnici, nezaposleni. Tko ih stvara? Zapitaj političara, ekonomista, odgovorit će: Ekonomske (ne)prilike. Političko ozračje, svjetska ekonomska recesija itd.

Zašto je svijet ravnodušno promatrao balkansku klauzuru? Genocid u Ruandi? Toliko malih sukoba, genocidnih ratova. U atmosferi su desetci špijunskih satelita i letjelica koje u svakom trenutku snimaju sve što se odvija na planetu zvanu Zemlja. Sve su oni snimali, i Vukovar i Srebrenicu. Postoje snimci. Na sveučilištima imamo političke i ekonomske institute. Imamo računala, *Google*, aplikacije koje nam u svakom trenutku prikazuju gdje je koja letjelica u zraku. Ali, kako zaustaviti ubijanje, ratove, kako zaustaviti progone milijuna s njihovih tisućljetnih ognjišta, kaona Bliskom istoku? Kako spriječiti progone kršćana koji su ondje od apostolskih vremena? Koje su tu *sile* posrijedi? Koja politika ili pak rasna i plemenska nesnošljivost? Ako stručnjaci tvrde da naš planet može prehraniti sve žitelje, da svi mogu dobiti dovoljno za život, zašto milijarda ljudi nije dnevno sita, zašto milijuni djece umiru od gladi? Kad se pitamo, zašto je tomu tako, odgovor je: Iza svega su nevidljive *sile* koje koč, priječe...

**Tko vlada našim svijetom? Političari? Ma, zaboravite to. Oni priznaju kako su zapravo nemoćni riješiti probleme. Oni su i sami žrtve 'sila' koje izmiču njihovoj kontroli. Svojataju sebi zasluge krenu li stvari dobro, ali krene li naopako i po zlu, onda su neke nevidljive 'sile' krivci.**

Rječnik je to koji svi rabe. *Sile* su nevidljive, ne možemo ih dotaknuti. Nekad su tako blize da ih poistovjećujemo s pojedinim povijesnim likovima. Uklonimo li njih, opet nešto ostaje. Maknemo li menadžera ili upravitelja neke kompanije (ne mora biti Agrokora!), problem ostaje. Sporno je tko kime upravlja. Menadžer tvrtkom ili tvrtka menadžerom? Tko vodi konce svega u pozadini?

Sila, moć, klima, nešto što nadilazi totalitet osoba koje su uključene? Cijeli svežanj situacija koje nitko ne želi, ali nitko nije kadar riješiti se tih sila. Jedina značajnija razlika između nas i poganskih predaka, čini se, jest u tome, što su oni prepoznavali situaciju i davali silama vlastita, živopisna imena, a mi ih krijemo u sivilu, dvoznačnim riječima, zavaravajući sami sebe, što nam nude reklamne poruke: *Sav je svijet u vašim rukama*. Tako nam nude *kreditne kartice* svoje usluge. Nije li to na crti obećanja *Zmije Evi* u Edenu: *Bit ćete kao bogovi! Znat ćete svoj 'credit' i 'debit'*.

#### PAVLOVA PORUKA IZ KOL I

Možda je upravo ovo trenutak vratiti se natrag Pavlovu pismu Kološanima. Sjesti mirno uz rijeku Lykos i osluš-

kivati što Pavao želi postići svojim spisom.

Pavao najprije zahvaljuje. Počinje spis zahvalom Bogu za zajednicu u Kolosi (1,3). Njegova se zahvala fokusira na činjenicu što je Crkva u Kolosi zahvalna Ocu (1,12). Središnji dio poslanice počinje sa zahvalom (2,7), a onda završava svoje izlaganje riječima: „Sve što činite, riječima ili djelima, činite sve u imenu Gospoda Isusa, zahvaljujući Bogu Ocu po Njemu.“ (3,17) „Trajno se posvećujte molitvi. Budite pritom budni i zahvalni.“ (4,2) To je sažetak svega.

Naime, čemu i zbog čega zahvaljivati? Činjenici što nas je Bog izbavio, istrgnuo iz vlasti tame i prenio u kraljevstvo svoga ljubljena Sina. Po njemu imamo otkupljenje, oprost grijeha (1,13-14). Govor je to na koji su Židovi naviknuli od izlaska iz Egipta. Teologija je to *egzodusa*. Kako što je Gospodin izveo svojim rukom i snažnom mišicom sinove Izraelove iz egipatskoga ropstva, u pustinji ga učinio narodom, stvorio povijesni subjekt Izraela, tako i sada, navještajem Radosne vijesti, ljudi se oslobađaju demonskih sila, postaju dionicima kraljevstva Isusa Krista, Božjega ljubljenoga Sina. Zašto? Pa on je *ikona Boga živoga, prvorođenac stvorenja*. Ako *sile* tame unose u svijet prijetnje, kaos, nered, ratove, Isus Krist je alternativa. Njegov život, njegove riječi i djela, njegova smrt i uskrsnuće unose u svijet nutarnji sadržaj i značenje. On je sloboda i oslobođenje. On je Slika Boga nevidljivoga. Bog je stvorio svijet, ljubi ga i spašava, poziva nas nasljedovati Isusa Krista. Trebamo biti spašeni spasitelji braći i sestrama. Svjedoci Kristova djela u svijetu.

Pa, dobro, gdje su onda 'sile'? Pavao nabroja tri stvari kad govori o njima u svome pismu.

Prvo, u himnu što smo ga naveli (1,15-20) imamo početni zrenik: *Sve je stvoreno u Kristu, po Kristu i za Krista*. Sve, pa i 'sile'. Svijet nije dvojinski podijeljen na dobro i zlo, sve je stvorio – vidljivo i nevidljivo – Stvoritelj u svome vječnome Sinu koji se u vremenu pojavio kao Isus Krist. Božja je nakana da svijet bude u redu, ne u neredu, da bude ne-kaotičan, nego sređen, harmoničan, lijepo uređen (kozmos ne kaos).

U sljedećem broju:

*Isusova alternativa: Bog ili Mamona*



MILE MAMIĆ

# OČENAŠ, OČE NAŠ, MOLITVA GOSPODNJA ILI KAKO DRUKČIJE?

## VELIKA JE NOVOST KRŠĆANSTVA DA JE BOG NAŠ OTAC.

„Gledajte koliko nam je ljubav darovao Otac: djeca se Božja zovemo i jesmo.“ (1 Iv 3,1) Sasvim je sigurno da je Isus, učeći apostole moliti, upotrijebio još nježniju, mekšu, djetinjskiju aramejsku riječ *Abba*, kako djeca tepaju ocu. To bi odgovaralo našem *tata*, ili nekima još bliže čaća. Najbliže toj aramejskoj riječi imaju naši Međimurci *Japek naš*, gdje je u korijenu mađarska riječ *apa* za „otac“. Općekršćanska molitva *Očenaš* ugrađena je u temelje kršćanske kulture naroda do kojih je doprlo kršćanstvo. Naziva se i *Oče naš* (prema prvim riječima te molitve) i *Molitva Gospodnja/Gospodnja molitva* jer nas je tu molitvu naučio Isus (Gospod/in/ naš). U starijem hrvatskom jeziku bila je imenica *Gospod*. Od nje je načinjen posvojni pridjev *Gospodnji*. U novije vrijeme običnija je riječ *Gospodin*. Od nje je obično pridjev *Gospodinov*, ali može i *Gospodnji* (*dan Gospodnji, večera Gospodnja* itd.). Prema prvim riječima te molitve *Oče naš* nastala je davno u hrvatskome jeziku jedna riječ, sraslica *Očenaš* (kao prema *Isus Krist – Isukrst*). Dvočlani nazivi te molitve iz više su razloga potisnuti sraslicom *Očenaš*. Sraslica *Očenaš* postala je u hrvatskome jeziku imenica muškoga roda i svrstala se u najčešći naglasni tip imenica muškoga roda s duljinom na završnom *a* i s kratkouzlaznim (sporim) naglaskom na *e*. U gen. jednine naglasak se pomiče: *Očenaša*. Tako je u svim drugim padežima osim akuzativa i vokativa jednine. Ta duljina na zadnjem slogu u riječi *Očenaš* toliko je mnogima u svijesti, da tu duljinu prenose na *naš* kad mole *Oče naš* tako da izgovaraju dugosilazni naglasak – *náš*, a treba *náš*. Ta jedinstvena molitva može se moliti bezbroj puta. Dakle, može imati i množinu, i to u više značenja: 1. Višekratno moljenje molitve *Očenaš*, 2. Različite inačice (verzije) te molitve u pojedinome jeziku i njegovim narječjima kroz povijest, u različitim prijevodima i knjigama iz istoga ili različitoga vremena i 3. Usporedni tekstovi *Očenaša* na različitim jezicima.

U evanđeoskim izvještajima postoje uglavnom dva različita teksta *Molitve Gospodnje*. Evanđelje po Luki (11,2-4) ima sažetiji tekst: „Oče! Sveti se ime tvoje! Dođi kraljevstvo tvoje! Kruh naš svagdanji daj nam svaki dan! I otpusti nam grijeha naše: ta i mi otpuštamo svakom dužniku svojem! I ne uvedi nas u napast.“ Lukin tekst ne počinje sa *Oče naš*. Zato ga u strogo formalnom smislu ne bismo trebali ni zvati *Očenašem*, ali ga svi proučavatelji tako nazivaju. On se je zajedno s Matejevim u prvim vremenima usmeno prenosio, doživljavao razne preinake i ispreplitao se s Matejevim. Evanđelje po Mateju (6,9-13) donosi opširniji tekst *Očenaša*. Osim tih dvaju tekstova *Očenaša* valja spomenuti i *Očenaš* iz spisa koji se uobičajeno naziva „Didache“ (dok bi zapravo ispravniji naziv bio „Upute apostolske“), koji je bio iznimno cijenjen još u patrističko vrijeme, a koji egzegeti također smještaju u vrijeme nastanka (pisanih) evanđelja, tj. pred kraj 1. st. (Vidi u: Tomislav J. Šagi-Bunić, *Povijest kršćanske literature*, prvi svezak, KS, Zagreb, 1976., str. 42. i dalje.) Kasnije je Matejev tekst prevladao, ušao u liturgijske knjige (misale, obrednike, časoslove), katekizme, molitvenike, pjesmarice itd. On

je postao česta molitva kršćanske zajednice i pojedinaca. Obično se učio napamet i zadržavao „mi-oblik“ i kad ga moli pojedinac. U mnogim je narodima postao omiljena tema glazbenih, književnih, likovnih i drugih umjetnika. Na prijelazu iz drugoga u treće tisućlje možemo ga čitati i slušati na 1817 jezika.

U grčkome i latinskom jeziku stajao je atribut iza imenice i tako se je širio u druge jezike. Svi su se slavenski jezici navikli na takav red. Duh nekih jezika nije mogao podnijeti takav red. Zato u *Večernjem molitvenom programu* (Međugorje) u engleskom, francuskom, mađarskom, nizozemskom nalazimo redosljed kakav bi danas bio običan i u hrvatskom: *Naš Oče*. Da nemamo tako bogate jezične tradicije, koja je naše uho i oko navikla na takav red, te da neopterećeni (ili neobogaćeni) tradicijom danas prevodimo s grčkoga ili latinskoga na suvremeni hrvatski jezik, bilo bi zacijelo *Naš Oče*. Onda ne bi bilo ni sraslice *Očenaš*. Što se tiče reda riječi, sve to vrijedi i za naziv *Molitva Gospodnja*. U današnjem jeziku bilo bi običnije *Gospodinova molitva* ili *Gospodnja molitva*.

Korijenski pravopis je čuvao u pisanju glasove koji se u izgovoru u nekim oblicima ne izgovaraju, gube. Tako se u mnogim starijim tekstovima piše *Otče* prema nominativu *Otac*. Vijeće za normu hrvatskoga standardnog jezika preporučivalo je *otca, otcu, otče/ Otca, Otcu, Otče*. Autor ovih redaka nije se s time slagao. Ni većina novijih hrvatskih pravopisa ne prihvaća takvo pisanje koje bi se razlikovalo od izgovora.

Neki bi htjeli biti premoderni te u duhu spolne ravnopravnosti dovode u pitanje opravdanost lika *Otac* kao imenice muškoga roda (spola). Htjeli bi nešto spolno neutralno. Ipak moramo početi od činjenice da nam se je Bog htio objaviti jezično u muškom rodu, da je Isus došao u muškom liku, da je o nebeskom Ocu govorio u muškom rodu, da su proroci, apostoli i evanđelisti govorili o Isusu u muškom rodu, da su za Oca i Sina imenice, zamjenice i pridjevi u Svetom pismu u muškom rodu. Bog se je u komunikaciji prilagođavao čovjeku, a u liku Isusa Krista postao čovjek. U odnosu na židovsku tradiciju, gdje se Božje ime nije smjelo ni spomenuti, nego su se umjesto imena upotrebljavale određene zamjene: *Gospod(in)*, *Gospodar*, *Kralj*, *Stvoritelj* i sl., Isus donosi novost: da je Bog naš Otac, da je Krist (Bog i čovjek) otkupitelj i brat svih ljudi, da su svi ljudi međusobno braća, da smo svi Božja djeca. Ta radosna vijest na neki je način sadržana i sažeta u *Očenašu*. Dok molimo *Oče naš*, obraćamo se najdražem biću koje je i otac i majka, i roditelj i roditeljica, i brat i sestra, i prijatelj i prijateljica, i neizrecivo više od svega toga.

Mi kršćani imamo i Majku, najsvetiju ženu u povijesti svijeta, Mariju, koju nam je Isus s križa darovao za majku. Ona nije *božica*, ali jest *roditeljica Boga, bogorodica, majka Kristova, majka Božja*. Međugorje je dokaz da je Marija vrlo zainteresirana za obraćenje i spasenje čovječanstva. Za normalan duhovni i tjelesni rast treba nam otac i majka, Otac i Majka.

Raspeti, proslavljeni, uskrsl Krist otkupitelj je naš i naš brat po Ocu i Majci.

## Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

### PONEDJELJAK I SRIJEDA

7:30 h Sv. misa na hrvatskom  
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima  
Tijekom dana Susreti po dogovoru  
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja  
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**  
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice  
18 h Sv. misa  
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

### UTORAK

7:30 h Sv. misa na hrvatskom  
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima  
Tijekom dana Susreti po dogovoru  
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja  
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**  
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice  
18 h Sv. misa  
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice  
Euharistijsko klanjanje

### ČETVRTAK

7:30 h Sv. misa na hrvatskom  
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima  
Tijekom dana Susreti po dogovoru  
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja  
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**  
17 h Krunica  
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta  
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

### PETAK

7:30 h Sv. misa na hrvatskom  
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima  
Tijekom dana Susreti po dogovoru  
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja  
14 h Križni put uz Križevac  
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**  
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice  
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta  
19 - 20 h Čašćenje križa

### SUBOTA

7:30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom  
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima  
Tijekom dana Susreti po dogovoru  
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja  
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**  
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice  
18 h Sv. misa  
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice  
Euharistijsko klanjanje

### NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. mise na hrvatskom  
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise  
Prije podne Sv. mise na različitim jezicima  
Tijekom dana Susreti sa svjedocima  
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja  
14 h Krunica na Brdu ukazanja  
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**  
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice  
18 h Sv. misa  
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

# POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

### Nedjelja, 15. 4. 2018.

Dj 3,13-15.17-19; Ps 4,2.4.7.9; 1Iv 2,1-5a; Lk 24,35-48

### Ponedjeljak, 16. 4. 2018.

Dj 6,8-15; Ps 119,23-24.26-27.29-30; Iv 6,22-29

### Utorak, 17. 4. 2018.

Dj 7,51-8,1a; Ps 31,3c-4.6.7b.8a.17.21ab; Iv 6,30-35

### Srijeda, 18. 4. 2018.

Dj 8,1b-8; Ps 66,1-3a.4-7a; Iv 6,35-40

### Četvrtak, 19. 4. 2018.

Dj 8,26-40; Ps 66,8-9.16-17.20; Iv 6,44-51

### Petak, 20. 4. 2018.

Dj 9,1-20; Ps 117,1-2; Iv 6,52-59

### Subota, 21. 4. 2018.

Dj 9,31-42; Ps 116,12-17; Iv 6,60-69

### Nedjelja, 22. 4. 2018.

Dj 4,8-12; Ps 118,1.8.9.21-23.26.28.29; 1Iv 3,1-2; Iv 10,11-18

### Ponedjeljak, 23. 4. 2018.

Dj 11,1-18; Ps 42,2-3; 43,3-4; Iv 10,1-10

### Utorak, 24. 4. 2018.

Dj 11,19-26; Ps 87,1-7; Iv 10,22-30

### Srijeda, 25. 4. 2018.

SV. MARKO EVANĐELIST  
vl.: 1Pt 5,5b-14; Ps 89,2-3.6-7.16-17; Mk 16,15-20

### Četvrtak, 26. 4. 2018.

Dj 13, 13-25; Ps 89,2-3.21-22.25.27; Iv 13,16-20

### Petak, 27. 4. 2018.

Dj 13,26-33; Ps 2,6-11; Iv 14,1-6

### Subota, 28. 4. 2018.

Dj 13,44-52; Ps 98,1-4; Iv 14,7-14

### Nedjelja, 29. 4. 2018.

Dj 9,26-31; Ps 22,26b-28.30-32; 1Iv 3,18-24; Iv 15,1-8

### Ponedjeljak, 30. 4. 2018.

Dj 14,5-18; Ps 115,1-4.15-16; Iv 14,21-26

### Utorak, 1. 5. 2018.

Dj 14,19-28; Ps 145,10-13b.21; Iv 14,27-31a

### Srijeda, 2. 5. 2018.

od dana: Dj 15,1-6; Ps 122,1-5; Iv 15,1-8

### Četvrtak, 3. 5. 2018.

SV. FILIP I JAKOV, apostoli  
vl.: 1Kor 15,1-8; Ps 19,2-5; Iv 14,6-14

### Petak, 4. 5. 2018.

Dj 15,22-31; Ps 57,8-12; Iv 15,12-17

### Subota, 5. 5. 2018.

Dj 16,1-10; Ps 100,1b-3.5; Iv 15,18-21

### Nedjelja, 6. 5. 2018.

Dj 10,25-26.34-35.44-48; Ps 98,1-4; 1Iv 4,7-10; Iv 15,9-17

### Ponedjeljak, 7. 5. 2018.

Dj 16,11-15; Ps 149,1-6a.9b; Iv 15,26 – 16,4a

### Utorak, 8. 5. 2018.

Dj 16,22-34; Ps 138,1-3.7c-8; Iv 16,5-11

### Srijeda, 9. 5. 2018.

Dj 17,15.22 – 18,1; Ps 148,1-2.11-14; Iv 16,12-15

### Četvrtak, 10. 5. 2018.

UZAŠAŠĆE GOSPODINOVO  
Dj 1,1-11; Ps 47,2-3.6-9; Ef 1,17-23 (ili: Ef 4,1-13);  
Mk 16,15-20

### Petak, 11. 5. 2018.

Dj 18,9-18; Ps 47,2-7; Iv 16,20-23a

### Subota, 12. 5. 2018.

Sv. Leopold Mandić, prezbiter  
od dana: Dj 18,23-28; Ps 47,2-3.8-10; Iv 16,23b-28

### Nedjelja, 13. 5. 2018.

Dj 1,15-17.20a.20c-26; Ps 103,1-2.11-12.19-20ab;  
1Iv 4,11-16; Iv 17,11b-19

### Ponedjeljak, 14. 5. 2018.

SV. MATIJA, apostol  
vl.: Dj 1,15-17.20-26; Ps 113,1-8; Iv 15,9-17

### Utorak, 15. 5. 2018.

Dj 20,17-27; Ps 68,10-11.20-21; Iv 17,1-11a



# 20 godina s vama u molitvi

RADIOPOSTAJA   
**mir**  
MEĐUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing

Fax: ++387 36 653 552, E-mail: [radio-mir@medjugorje.hr](mailto:radio-mir@medjugorje.hr)

Uživo na internetu: [www.radio-medjugorje.com](http://www.radio-medjugorje.com)

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu, glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.



Jajce 87,8 Mhz, Mostar 100 MHz, Banja Luka 87,8 MHz, Hercegovina 101,5 MHz, Lašvanska dolina 100 MHz, Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz, Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz, Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz, Sjeverozapadna Bosna 106,7 Mhz, Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz, Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz, Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz, Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz, Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E

